

Odd Arne Eidem

Det norske cricketmiljøet som sosiale verdener.

En kvalitativ studie av ungdommers erfaringer som cricketspillere.

Masteroppgave i idrettsvitenskap

Seksjon for kultur og samfunn
Norges idrettshøgskole, 2015

Sammendrag

Cricket er en sport med lang historie og stolte tradisjoner i England og mange av landene som tilhører det britiske samveldet. Her i Norge, derimot, var sporten bortimot ikke-eksisterende før pakistanske arbeidsinnvandrere begynte å spille uorganisert cricket på 1970-tallet. Utviklingen siden den gang har vært formidabel, og i dag er idretten raskt voksende, med organisert seriespill og flere tusen aktive utøvere. Nesten samtlige som spiller cricket i Norge har minoritetsbakgrunn, de aller fleste med pakistansk opprinnelse.

Denne idrettssosiologiske studien har søkt større kjennskap til det norske cricketmiljøet, gjennom kvalitative intervju med åtte unge spillere (18-24 år). I løpet av forskningsprosessen har tre forskningsspørsmål blitt formulert:

1. *Hvordan blir ungdommer i Norge introdusert for cricket?*
2. *Hvilke erfaringer har unge spillere som deltagere i organisert cricket i Norge?*
3. *Hvordan beskriver de unge spillerne det norske cricketmiljøet som sosiale verdener?*

Ved å benytte et symbolsk interaksjonistisk perspektiv har fokus vært rettet mot interaksjon, kommunikasjon og miljøets relasjonelle karakter. Det er min oppfatning at alle som er interessert i cricket, på sin unike måte, er medlem av en sosial cricketverden – der cricket er et sosialt objekt som blir kultivert av deltagerne. Ved å se på sosiale verdener som organisert på ulike nivå, har jeg kunnet tilnærme meg det norske cricketmiljøet både som ulike lokale sosiale verdener og en regional sosial verden – bestående av aktører, organisasjoner, begivenheter og praksiser (Unruh, 1980).

De unge spillernes erfaringer synliggjør cricket som en positiv aktivitet, og et miljø preget av tette og trygge relasjoner, hvor det synes å være god kontakt mellom medlemmer og klubber i mellom. Forskjeller generasjonene i mellom manifesteres i talespråk og sosial praksis, og det beskrives både som lærerikt og utfordrende å spille sammen med eldre spillere. Cricketsportens største praktiske utfordringer synes å være knyttet til mangel på baner og fasiliteter, noe flere tror skyldes idrettens marginale posisjon i det norske samfunnet.

Innhold

Sammendrag.....	3
Innhold	4
Forord.....	7
1. Innledning.....	8
1.1 Hva er cricket?	8
1.2 Personlig bakgrunn for studien.....	9
1.3 Organisert cricket i Norge.....	9
1.4 Forskningsspørsmålene.....	11
1.5 Fremstillingens struktur.....	11
2. Cricketsportens utvikling og utbredelse.	12
2.1 Cricket i Victoriatidens England.....	12
2.2 Cricket som engelsk nasjonalsport.....	13
2.3 Den moderne idretten sprer seg.....	15
2.4 Cricket innen det britiske imperiet.	16
2.5 Cricket i en post-kolonial tid.....	18
2.6 Cricket i Sør-Asia.....	19
2.7 Samfunnsvitenskapelig forskning på cricket.....	21
2.8 Cricket i Norge.....	23
3. Teori.	28
3.1 Symbolisk interaksjonisme som sosiologisk perspektiv.....	29
3.1.1 Symboler.....	30
3.1.2 Tre premisser for å tilnærme seg det sosiale liv.	30
3.1.3 Selvet	31
3.1.4 Sosiale situasjoner	32
3.2 Referansegrupper som perspektiv.....	32
3.2.1 Kultur som felles perspektiv.	33
3.3 Sosiale verdener.	34
3.4 Relasjonell sosiologi.....	35
3.5 Det å studere norsk cricket som sosiale verdener.	36

3.6	Cricket som dialogisk aktivitet.	37
4.	Metode.....	39
4.1	Forskjeller på kvantitativ og kvalitativ forskning – ontologi og epistemologi.	40
4.1.1	Kvalitativ metode.....	41
4.2	En intervjuundersøkelse.....	42
4.2.1	Rekruttering av informanter.	42
4.2.2	Intervjuene.	43
4.2.3	Transkripsjon.	45
4.2.4	Analyse.....	47
4.3	Hvordan vurdere kvaliteten på kvalitativ forskning?	49
4.4	Etiske betraktninger.	51
5.	Hvordan blir ungdommer i Norge introdusert for cricket?	53
5.1	Cricket på TV.....	54
5.2	Cricket i familien.	55
5.3	Cricket i kulturen.....	56
5.4	Introdusert for organisert cricket.	60
6.	Hvilke erfaringer har unge spillere som deltagere i organisert cricket i Norge?	62
6.1	Cricketklubbene.....	62
6.1.1	Medlemmer.....	63
6.1.2	Kommunikasjon.....	64
6.1.3	Sportslig aktivitet.....	67
6.1.4	Sosiale aktiviteter.....	70
6.2	Sportslig satsning.	71
6.3	Utfordringer i tid og rom.	72
6.4	Cricket som aktivitet for personlig utvikling.	74
7.	Hvordan beskriver de unge spillerne det norske cricketmiljøet som sosiale verdener?	78
7.1	Sosial verden som sosiologisk konsept.	78
7.1.1	Analyse av sosiale verdener på ulike nivå.	79
7.2	Det norske cricketmiljøet som lokale sosiale verdener.....	82
7.2.1	Etnisitet.	83
7.2.2	Alder.	86
7.2.3	Medbestemmelse.	88

7.3	Det norske cricketmiljøet som regional sosial verden.	90
7.3.1	Familie.	92
7.3.2	Politikk.	93
7.3.3	Sentrale aktører.	97
7.3.4	Sub-verdener.	99
7.4	Ønsker for fremtiden.	103
8.	Oppsummering og avsluttende kommentar.	107
8.1	Videre forskning?	111
9.	Litteraturliste.	112
10.	Vedlegg.	120
10.1	Vedlegg 1: Cricketreglene nærmere forklart.	121
10.2	Vedlegg 2: Informasjonsskriv – Forespørsel om deltagelse i forskningsprosjektet.	132
10.3	Vedlegg 3: Intervjuguide.	135
10.4	Vedlegg 4: Tilbakemelding på melding om behandling av personopplysninger fra NSD.	140

Forord

Endelig har en lang, lærerik og krevende prosess ført frem til et ferdig produkt.

Først og fremst vil jeg takke min veileder, Mari Kristin Sisjord. Du har vært til stor støtte løpet i gjennom, og særlig på oppløpssiden har du bidratt mye mer enn jeg har rett til å forvente. Jeg føler vi har hatt et veldig godt samarbeid, og du har vært med på å heve dette produktet betydelig. Tusen takk!

Uten de åtte unge cricketspillerne som stilte til intervju hadde dette prosjektet vært en umulighet. Av hensyn til anonymitet kan jeg ikke takke dere personlig, men dere vet hvem dere er. Tusen takk for at dere stilte opp! Dere er fine representanter for cricketsporten, og jeg ønsker dere alt godt for fremtiden.

Takk også til Espen Andre Johansen i Norges Cricketforbund. Du viste interesse for prosjektet når jeg tok kontakt, og jeg setter stor pris på dine bidrag i den tidlige fasen av denne studien.

Takk til mine venner: Allan – takk for alle timene du har brukt på å lese utkast og gi gode tilbakemeldinger. Og ikke minst fortjener du honnør for at du har tatt deg tid til å være en lyttende og god samtalepartner. Ronny – takk for hjelpen med å skaffe tilgang til artikler. Uten deg hadde de praktiske utfordringene stått i kø.

I løpet av masterstudiet var jeg så heldig å få tilbringe et meget lærerikt semester ved Loughborough University. Takk til alle forelesere og studiekamerater!

Og til mor, takk for all støtte.

Elnesvågen, mai 2015.

Odd Arne Eidem

1. Innledning.

Dette er en sosiologisk studie av cricket i Norge; en undersøkelse av en idrett som har fått lite oppmerksomhet her i landet. Cricket er en sport¹ med lang historie og stolte tradisjoner i England og flere av landene som tilhører det britiske samveldet. I Norge, derimot, var idretten bortimot ikke-eksisterende før pakistanske arbeids-innvandrere begynte å spille uorganisert cricket på 1970-tallet. Dette prosjektet har hatt som mål å få større kjennskap til cricketsporten i Norge gjennom intervju med unge spillere som deltar i organisert cricket. Jeg ønsket å høre om deres personlige erfaringer som cricketspillere: Hvorfor de interesserer seg for sporten, hvordan de erfarer det å spille organisert cricket i Norge, og hvordan de vil beskrive det norske cricketmiljøet.

1.1 *Hva er cricket?*²

De fleste nordmenn har nok spilt slåball i barndommen. Et spill med en ball og et balltre; et innelag og et utelag. Disse kjennetegnene har cricket til felles med slåball, og er et godt fundament for å forstå sporten. Cricket spilles på en stor gressbane, som er omtrentlig rund eller oval i formen. Tilnærmet midt på denne finnes det et rektangulært felt, en såkalt «pitch».³ Det er her duellen mellom «bowler» (han som avleverer ballen) og «batsman» (slagmannen) foregår. Som i fotball er det elleve spillere på hvert lag. Innelaget representeres til en hver tid av to slagmenn. Oppgaven til laget som er inne er å få så mange poeng («runs») som mulig. Laget som er ute har som oppgave å prøve å begrense antallet poeng laget som slår klarer å oppnå, samt slå ut innelagets spillere. Utelaget har til en hver tid en spiller som bowler ballen mot en av innelagets slagmenn. Begge lagene skal være både inne og ute i løpet av kampen.

Det vi i fotball kaller en omgang, vil i cricletterminologien refereres til som en «inning». Det er laget som slår som har eierforhold til inningen; vi snakker om deres inning. De må prøve å score så mange runs som mulig. Når det første laget er ferdig å slå bytter lagene plass, og det andre laget starter på sin inning. Hver inning deles inn i «overs». En over er seks gyldige avleveringer fra bowler mot batsman.

¹ I denne studien vil jeg bruke begrepene idrett og sport som synonyme. Mesteparten av litteraturen som det refereres til er engelskspråklig, og skillet mellom idrett og sport fremkommer derfor ikke som relevant. En problematisering av begrepsbruken er heller ikke hensiktsmessig.

² Utfyllende forklaring av cricketreglene finnes vedlagt (vedlegg 1).

³ Etter internasjonal standard skal dette være en såkalt turf-pitch. Området består av leirholdig jord som blir valset hardt. Det er minimalt med gress, og det som er, blir nesten barbert bort. I Norge finnes ingen baner med turf-pitch, istedenfor spilles det på kunstgressmatten som monteres på et hardt underlag.

Det finnes to versjoner av cricket⁴: en lang versjon, og kortere format som avgjøres i løpet av en dag. Såkalt «first class cricket» spilles over to innings pr. lag. Det settes gjerne av fire eller fem dager for kamper som dette, og vanligvis bowles det 90 overs pr. dag. For å vinne kampen må man ha flest runs, samtidig som man må ha slått ut motstanderlaget to ganger. «Limited overs cricket» er en nyere variant av sporten, der har hvert lag kun én inning, og denne varer bare et maksimalt antall overs – vanligvis mellom 20 og 50 overs pr. inning. Laget som har scoret flest runs vinner kampen. Det er denne varianten som spilles i Norge.

1.2 Personlig bakgrunn for studien.

Siden det trolig finnes svært få etniske nordmenn som er interessert i cricket, synes jeg der er på sin plass å redegjøre for hvordan jeg ble glad i denne sporten. For uten en personlig interesse for cricket hadde jeg aldri startet på dette prosjektet.

Mitt første møte med cricket kom gjennom fjernsynsskjermen, 2. Juledag 1996, da England spilte landskamp mot Zimbabwe i Bulawayo. Jeg hadde tilgang til Sky Sports på grunn av min interesse for engelsk fotball, og derfor ble jeg også eksponert for andre engelske idrettsgrener – deriblant cricket. I begynnelsen forstod jeg ikke så mye av det som foregikk ute på banen, men det var veldig fascinerende å se på! Gjennom årenes løp har interessen og kunnskapsnivået vokst. Jeg har prøvd å spille litt sammen med venner, jeg har sett mange kamper på TV, og jeg har vært i England ved flere anledninger for å overvære kamper.

Selv om jeg føler jeg kjenner godt til cricket på den internasjonale arenaen, visste jeg veldig lite om cricketsporten i mitt eget hjemland. Sporten nevnes sjelden i media, og det er gjort lite forskning innen det norske cricketmiljøet. En nærmere undersøkelse av dette miljøet følte derfor som et spennende og betimelig tema for et idrettssosiologisk masterprosjekt.

1.3 Organisert cricket i Norge.

På slutten av 1960-tallet kom en liten gruppe arbeidsinnvandrere til Norge fra Pakistan på grunn av etterspørsel etter billig arbeidskraft. De aller fleste av disse kom fra Punjab-regionen. Det var blant disse personene den første kimen for cricket, slik vi kjenner

⁴ Det er derfor jeg i denne teksten ofte velger å bruke begrepet cricketsporten – underforstått at den består av flere grener.

sporten i Norge i dag, ble sådd. Noen av dem begynte å spille uformell cricket sammen, og i følge Walle (2010) skjedde dette på 1970-tallet.

Nesten samtlige av de som spiller cricket i Norge er født i utlandet, eller har foreldre som er født i et annet land enn Norge. Flesteparten av spillerne er norskpakistanere⁵. Dette skyldes både sportens store popularitet i Pakistan, samtidig som norskpakistanere også er den klart største gruppen av personer med innvandrerbakgrunn fra land i det britiske samveldet, og den femte største totalt i Norge.⁶ I tillegg til personer med opprinnelse fra Pakistan er det også mange med bakgrunn fra India, Sri Lanka, Afghanistan, og flere andre samveldeland som deltar i organisert cricket i Norge – både første- og andregenerasjons innvandrere. Noen få etniske nordmenn spiller også cricket, deriblant flere fra klubben Bislett Ducks.

Norge er en av cricketverdenens nordligste utposter – med særegne utfordringer knyttet til korte somre, værforhold og mangelfulle fasiliteter. Det har vært organisert seriespill blant herrelag her i landet siden 1992.⁷ Den gang var det seks lag som spilte mot hverandre, mens dette antallet i 2014-sesongen hadde økt til 50 lag – fordelt på fem divisjoner à ti lag. Det ble også organisert seriespill for kvinner i 2014 - bestående av tre lag. Sporten har hatt en stor økning i antall medlemmer de seneste årene, og teller nå ca. 4700 aktive spillere.⁸

Norges Cricketforbund (NCF) står som ansvarlig for organiseringen av seriespillet, og de har vært registrert som eget særforbund i Norges idrettsforbund og olympiske og paralympiske komité (NIF) siden 2007. NCF har siden år 2000 vært medlem av det internasjonale cricketforbundet (ICC) – «affiliate membership» – og representantene i NCF som jeg har vært i kontakt med har meddelt at organisasjonen har bidratt til å øke profesjonaliteten til norsk cricket, deriblant gjøre den bedre organisert. Det norske landslaget har levert varierende resultater i de turneringene de har deltatt i, men i fjor (2014) vant de «Pepsi ICC Europe Divisjon 2»-turneringen i Essex, og rykket opp til førstedivisjon.⁹

⁵ Norske innbyggere som selv er fra Pakistan, eller er norskfødte med foreldre fra Pakistan.

⁶ Kilde Statistisk Sentralbyrå: <http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvbef>

⁷ Opplysning gitt av Norges Cricketforbund i e-post, 8. april 2015

⁸ Opplysning gitt av Norges Cricketforbund i e-post, 8. april 2015.

⁹ For mer info om cricketturneringer i Europa, se: <http://www.icc-europe.org/Home>

Mens man i England ofte har betraktet cricket som en rural sport, sentrert rundt «the village green», er cricket i Norge en urban aktivitet. De aller fleste lag og spillere er hjemmehørende i Oslo og det sentrale Østlandsområdet, men med lommer av utbredelse (klubblag) i Stavanger/Sandnes, Trondheim og Tromsø. Alle kampene i seriesystemet spilles dog i Oslo og Drammen. Når denne studien ble gjennomført var det kun fem baner i Norge som kunne benyttes til seriekamper – to baner på Ekeberg, én på Rommen i Groruddalen, én ved IKEA på Furuset og én bane i Drammen. Gode treningsfasiliteter var også mangelvare.

1.4 Forskningsspørsmålene.

Ken Plummer (2010) skriver følgende i sin introduksjonsbok til den sosiologiske fagdisiplinen: «Sociology is the systematic, sceptical and critical study of the social. It investigates the human construction of social worlds» (s.14). Som utenforstående vil en sosiolog forsøke å frembringe økt forståelse for hvordan mennesker oppfatter sin sosiale virkelighet. Det å utøve en idrett som cricket gjøres ikke alene i isolasjon, det gjøres sammen med andre, og er derfor en sosial aktivitet. Det å bli bedre kjent med norsk cricket som en sosial verden har vært målet for dette prosjektet. Ut fra dette er det utledet tre forskningsspørsmål.

- 1. Hvordan blir ungdommer i Norge introdusert for cricket?*
- 2. Hvilke erfaringer har unge spillere som deltagere i organisert cricket i Norge?*
- 3. Hvordan beskriver de unge spillerne det norske cricketmiljøet som sosiale verdener?*

Intensjonen er at disse spørsmålene, sett i sammenheng, skal gi oss en god innsikt i ungdommers erfaringer som cricketspillere i Norge.

1.5 Fremstillingens struktur.

I neste kapittel vil jeg gi en presentasjon av cricketsportens utvikling og utbredelse, samt en gjennomgang av samfunnsvitenskapelig forskning om cricket – inkludert en studie fra det norske cricketmiljøet (Walle, 2010). I kapittel tre vil jeg redegjøre for det teoretiske perspektivet som ligger til grunn for denne studien, inkludert en nærmere definisjon av sosial verden som analytisk konsept. Deretter vil jeg gjøre rede for det metodologiske fundamentet for undersøkelsen. Resultatene fra studien vil presenteres over tre kapitler – som svar på hvert av de tre forskningsspørsmålene som har blitt formulert. En avsluttende kommentar vil bli gitt i siste kapittel.

2. Cricketsportens utvikling og utbredelse.

Cricketsportens opprinnelse er vanskelig å tallfeste nøyaktig, men den fikk standardiserte regler allerede i 1744 – muligens enda tidligere (Wynne-Thomas, 1997). Allerede ved inngangen til Victoriatiden var dermed cricket et lagspill med kodifiserte regler, kontinuerlig tradisjon og solide historiske røtter. Grunnen til at idretten allerede på dette tidspunktet hadde blitt såpass sofistikert, synes å ha sin årsak i at den hadde blitt spilt og promotert av aristokrater og kapitalister. Den viktigste av disse var kanskje Frederick Louise, prinsen av Wales, sønn av George II. Han etablerte en forbindelse mellom kongehuset og cricket (Sandiford, 1994).

Et snaut århundre senere, fra tidlig på attenhundretallet og frem til ca. 1870, ble fotball, rugby, tennis og friidrett satt i system og kodifisert. Dette skjedde ved ulike private kostskoler («public schools») som blant annet Eton, Harrow og Rugby, hvor det britiske aristokratiet og øvre sjikt av middelklassen sendte sine barn. Idretten ble først ansett å ha en disiplinerende effekt, deretter som et mål i seg selv. Etter hvert kom også det bredere lag av middelklassen med, men deltagelse var fortsatt solid tuftet på en sterk amatørdeologi.

2.1 Cricket i Victoriatidens England.

Utdanningsinstitusjonene kom til å bety mye for cricketsportens økende popularitet. Ofte i samarbeid med kristne aktører, stiftet skoler og tidligere elever utallige cricketklubber i andre halvdel av 1800-tallet. Likevel hadde ikke akademiske institusjoner like stor innvirkning på fremveksten av cricket som på fotball og rugby, som i stor grad var et direkte produkt av privatskolene, ettersom de stod for kodifiseringen av spillereglene. Cricket på den andre siden var kommet for langt i utviklingen – eller «sportifiseringen» – som Dunning og Elias kalte det (Jarvie & Maguire, 1998). Derfor kunne ikke skolene «tukle» med reglene. Fra 1850 økte interessen for cricket, både i antall utøvere og tilskuere. Det ble spilt kamper både på klubb- og fylkesnivå («county cricket»), samt kamper mot koloniene. Sporten hadde manglet administrative strukturer, samt at dårlige transportforhold også hadde hemmet forflytningen av lag og spillere. Disse hindrene ble nå gradvis forsert (Sandiford, 1994). I 1873 ble det organisert en mesterskapsserie («County Championship») bestående av

de ni beste fylkene («first class counties»). Denne ble utvidet til 14 lag i 1895 og 16 lag i 1905.

Med den veksten sporten gjennomgikk, oppstod det etter hvert et behov for at noen tok på seg ansvaret med å administrere idretten. Marleybone Cricket Club (MCC) i London tok noe motvillig på seg oppgaven som organisator for mesterskapsserien.¹⁰ De stod også for revisjon av lover og regler, men de forandringene som ble utført kom nesten uten unntak etter anbefalinger fra fylkene. Ikke før i 1899 tok de på seg oppgaven med å velge ut spillerne til det engelske landslaget. MCC ble ikke, og hadde heller ingen intensjon om å være, et kontrollorgan for idretten i samme grad som det engelske fotballforbundet (FA). Mens FA var et produkt fra en tid preget av urbanisering og industriell utvikling, var MCC en privat og eksklusiv klubb som stammet fra en før-industriell epoke, og var mer preget av konservatisme enn innovasjon.

Når det gjaldt tekniske og spillemessige endringer, var det særlig de profesjonelle spillerne som stod for utviklingen. Profesjonelle spillere hadde vært en integrert del av spillet siden 1700-tallet, selv om de ikke hadde samme prestisje som amatørerne fra de øvre samfunnslagene (Holt, 1989). Overgangen fra underarms- til overarmsbowling¹¹, og fremveksten av et mye større repertoar av ulike slag – både offensive og defensive – var de mest synlige forandringene selve spillet gjennomgikk i denne perioden. Utstyrmessig fortsatte man med å bruke balltre laget av piletre og håndsnydde baller av kork og lær, selv i en tidsalder preget av industriell innovasjon. Derimot ble industrielle fremskritt brukt til å forberede bedre baner, samt forbedre beskyttelsesutstyret til spillerne. Dette ble nok også i stor grad fremtvunget siden overgangen til overarmsbowling gjorde det direkte farlig for slagmennene å spille på ujevne baner. Resultatet ble at slagmennene fikk bedre arbeidsforhold enn tidligere, og i større grad begynte å dominere spillet ved at et sterkt økende antall runs ble scoret. Kampene måtte derfor utvides til å gå over flere dager, slik at et avgjørende resultat kunne frembringes (Sandiford, 1994).

2.2 Cricket som engelsk nasjonalsport.

Med sin rike historie og tette relasjoner til både kirken og kongehuset, fikk sporten etter hvert en status nesten på linje med de to andre nevnte institusjoner (Sandiford, 1994).

¹⁰ Et kollegium av fylkessekretærer gjorde dette frem til 1894.

¹¹ Overarmsbowling ble lovlig fra 1864.

Det var en rådende oppfatning i innflytelsesrike kretser at sporten lærte den oppvoksende generasjon dyder som disiplin, selvpoffrelse og lojalitet – til så vel laget som landet en kom fra. Sporten består av mange og til dels komplekse regler og implisitte konvensjoner for sømmelig opptreden, som overholdes med den sterkeste respekt og lydighet.

Cricket ble oppfattet av mange å være en god treningsarena for militære formål. Dette kommer godt frem i Lord Nelson sitt utsagn om at slaget ved Waterloo hadde blitt vunnet på «the playing fields of Eton» (Holt, 1989). Englands overlegne militære styrker, og stor utvandring, gjorde også koloniveldet formidabelt stort under dronning Victorias regjeringstid. Og cricket fulgte som oftest med på lasset der militære og sivile satte sine føtter. Sporten ble trolig oppfattet som den nasjonale idretten i England, selv om fotball nok både hadde flere utøvere og tilskuere. Hvilke årsaker kunne ligge bak denne anerkjennelsen?

Idrettens historie, og at den ble oppfattet som en eksklusiv engelsk oppfinnelse, kan nok ha spilt en stor rolle i en tid preget av fremmedfrykt og raseteorier, selv om denne beskrivelsen også i stor grad kan sies å gjelde både fotball og rugby. Et annet moment kan ha vært at cricket ble spilt av alle lag av folket i det klassesdelte engelske samfunnet (Holt, 1989). For mens fotball mot slutten av århundret i økende grad ble oppfattet som en arbeiderklasseidrett, og rugby union¹² ble en bastion for amatørspillere fra eliten, hadde alle sin plass innen cricketsporten. Sporten bidrog imidlertid ikke til å skape større egalitet mellom klassene, derimot ble de hierarkiske distinksjonene bevisst holdt i hevd på alle plan innen idretten. På klubbnivå fantes det mange aristokratiske klubber med ekskluderende medlemsskapskriterier, mens det særlig i Lancashire og Yorkshire ble dannet egne ligaer med profesjonelle spillere – der brorparten av spillerne og tilskuerne soknet til arbeiderklassen. Selvfølgelig bestod også mange lag – de fleste – av spillere fra ulike sosiale lag. Dette kom godt frem både på fylkeslag og på landslagsnivå, der både amatører og profesjonelle var representert. De kjente dog sin plass, sine oppgaver, og sin status. Grovt sett kan vi si at slagmennene var amatører, mens det å bowle var hardt arbeid som profesjonelle utøvere utførte. Hvor rigide disse distinksjonene var i praksis, kan nok i ettertid diskuteres (Sandiford, 1994).

¹² Det finnes to ulike former for rugby – union og league. Mens rugby union lenge ble drevet på amatørbasis, var rugby league en sport utøvd av profesjonelle spillere.

Sporten hadde stor suksess i de fleste koloniene og oversjøiske områdene, selv om rasistiske dimensjoner var fremtredende mange steder. På samme måte som det var forskjeller i rang mellom amatører og profesjonelle, var det også klare skiller mellom hvite og fargede. Dette hindret derimot ikke engelskmenn eller de kolonialiserte fra å være motspillere, eller til og med lagkamerater. Kapteinsrollen derimot var alltid bekledd av en spiller med «de rette» kvalifikasjonene. Cricket var derfor en idrett som ikke i utgangspunktet var diskriminerende når det gjaldt deltagelse, men som derimot beholdt en nokså rigid rangordning mellom spillerne på laget.¹³

2.3 Den moderne idretten sprer seg.

Joseph Maguire (2001) som har bygd videre på Elias & Dunning (1986) sine funn – og deres utledninger om «sportifiseringsprosesser» – presenterte tre nye faser ved den moderne idrettens utbredelse som tar oss opp til vår egen tid.¹⁴ En tredje fase fra 1870 til 1920 ser den kodifiserte idrettsutøvelsen spre seg til det europeiske fastlandet og videre gjennom det britiske imperiet. Dette skyldtes i hovedsak store forbedringer i kommunikasjonsteknologi, og økte politiske og økonomiske forbindelser mellom nasjonalstater og kolonier. Det var i denne perioden de første internasjonale idrettsorganisasjonene ble stiftet, reglene for de ulike idrettsgrenene oppnådde universell godkjenning, nasjonalstater begynte å konkurrere mot hverandre, og globale idrettsarrangement som verdensmesterskapet i fotball og de olympiske leker ble etablert.

En fjerde fase fra rundt 1920- til 1960-tallet bar vitnesbyrd om at USA inntok hegemoniet, både når det gjaldt sport, og andre internasjonale relasjoner. Med dette fulgte spredningen av både amerikansk ideologi, verdier og organisasjonsformer, samt en økende popularitet for idretter med en amerikansk opprinnelse – volleyball, basketball, baseball og amerikansk fotball. Det engelske fokuset på amatøridrett og «fair play» ble utsatt for massivt press fra en mer «seriøs» utøvelse, der både det å vinne, og kommersielle aspekter, ble ansett som viktigere. Perioden fra midten på 60-tallet og frem til i dag utgjør den femte fasen i Maguires modell. Sport har nå virkelig blitt et globalt fenomen. Massemedia og multinasjonale selskaper har overtatt deler av makten

¹³ Illustrerende i dette henseende kan være å observere at en indisk prins ved navn Kumar Shri Ranjiitsinhji fikk spille på det engelske landslaget allerede i 1896. Derimot fikk ikke det engelske landslaget en profesjonell kaptein før tidlig på 1950-tallet, og de vestindiske øyer fikk ikke en farget kaptein før i 1960-årene.

¹⁴ Disse samsvarer i stor grad med fasene som er skissert i globaliseringsmodellen til Robertson (1992).

og innflytelsen tidligere forbeholdt nasjonale regjeringer, statsapparat, og nasjonale og internasjonale idrettsorganisasjoner. Idrett har blitt en del av de sterke globaliseringsstrømningene som råder (Maguire, 2001, s. 75-94).

2.4 Cricket innen det britiske imperiet.

Som et resultat av engelskmennenes sterke internasjonale engasjement, fikk cricketsporten raskt fotfeste også andre steder enn på de britiske øyer. Idretten spredte seg til de aller fleste områdene som hadde nære kulturelle relasjoner med England, ved at soldater og nybyggere tok sporten med seg til de ulike koloniene og oversjøiske områdene som hadde bånd til det britiske imperiet. I dag har de fleste landene som tilhører det britiske samveldet godt utbredte cricketkulturer, men ikke alle. Jason Kaufman og Orlando Patterson (2005) tok utgangspunkt i cricket for å studere hvorfor noen kulturelle praksiser slår rot i noen samfunn, men ikke i andre. Canada er et interessant eksempel i så henseende, der sporten aldri har oppnådd lignende popularitet som i andre sammenlignbare samveldeland som Australia og New Zealand. Cricket var populært både i Canada og USA på midten av det nittende århundre, faktisk på høyde med baseball frem til slutten av hundreåret før populariteten dalte kraftig.

Cricket er en unik idrett, og av spesiell sosiologisk interesse, siden den er så nært knyttet opp mot landet der den har sitt opphav. Dette har også i stor grad preget dens videre utbredelse, da sporten ble eksportert til de britiske koloniene som en del av koloniale retningslinjer. I følge historikeren Brian Stoddart (1988) var sporten oppfattet som en hensiktsmessig måte å spre en passende britisk moralkodeks til de lokale befolkningene i koloniene. I de fleste henseender lykkes dette overraskende godt, og både sportens utbredelse og popularitet i dag gjenspeiler de historiske båndene som har vært mellom samveldelandene og England. Årsakene til cricketsportens popularitet i mange av de uensartede landene der den fortsatt spilles, synes å være ulike og til dels komplekse. Én viktig forutsetning synes å være at en andel av befolkningen har hengitt seg til å utøve sporten, mens en større andel har blitt overbevist nok til å følge sporten med interesse, og oppfattet den som genuint arvegods fremfor en simpel kulturell import. Sporten synes å ha fått fotfeste i de fleste sosiale lag og har ikke (med mulige unntak i Canada og USA) blitt oppfattet å være en sport forbeholdt de distingverte klasser. I noen koloniale samfunn virker det som sporten har blitt oppfattet som en ypperlig måte for nybyggere å vise sin «britiskhet», mens sporten i andre kolonier ble

sett på som en ypperlig måte for lokalbefolkningen å slå kolonih Herren i deres egen sport (Kaufman & Patterson, 2005).

Sporten har hatt en særegen utvikling i de ulike britiske koloniene, og synes ikke å ha fulgt et likt utbredelsesmønster. Det var store forskjeller både geografisk, historisk, og når det gjelder etnisk opprinnelse hos innbyggerne i områder så varierte som det sørlige Afrika, de karibiske øyene og det indiske subkontinentet. Andelen hvite settlere og utstasjonerte britiske soldater og administratorer utgjorde i disse områdene en nokså liten andel av den totale befolkningen, men på sikt spredte interessen for cricket seg også til lokalbefolkningen.

Satirikeren Malcolm Muggeridge vitset en gang om at inderne var de siste levende engelskmenn. Arjun Appadurai (1996) samtykker i at dette beskriver et faktum for de urbaniserte og vestlig-vennlige elitene i det indiske samfunnet. På et tidspunkt der England gradvis ble utarmet når dets kolonivelde begynte å smuldre bort, fikk nemlig deler av den engelske kulturarven fotfeste i koloniene – ikke minst cricket

Der internasjonale cricketforbundet (ICC) ble stiftet i 1909 under navnet «Imperial Cricket Conference». Organet ble ledet av MCC, og hadde sete ved Lord's Cricket Ground i London. De opprinnelige medlemslandene var England, Australia og Sør-Afrika. Medlemskap var opprinnelig forbeholdt områder som tilhørte det britiske samveldet, og selv om flere medlemmer kom til etter hvert, var det ikke før i 1965 at navnet ble forandret til «International Cricket Conference», og land utenfor samveldet fikk mulighet til å bli medlemmer. Gradvis begynte de tidligere koloniene å få økt selvstyre, og til slutt full uavhengighet. De nye landene kvittet seg derimot ikke med båndene til moderlandet, men fortsatte som medlemmer av samveldet – og fortsatte med cricket. De fortsatte å spille, og utmerket seg positivt, ofte på bekostning av engelskmennene. De mest prestisjefulle kampene ble spilt på landslagsnivå, og de vestindiske øyene fikk Test-status¹⁵ i 1928, India i 1932 og Pakistan i 1952. Selv om det ble mer likevekt på selve cricketbanen, var det fortsatt England og Australia som beholdt kontrollen når det kom til å kontrollere de administrative sidene ved sporten. Dette kom til å vedvare til ut på 1970-tallet.

¹⁵ Test-status innebærer retten til å spille Test-kamper – landskamper som spilles over flere dager, med to innings pr. lag.

2.5 Cricket i en post-kolonial tid.

I motsetning til mange idrettsgrener og internasjonale arrangement som de olympiske leker, ble ikke cricket påvirket på samme måte av at USA inntok hegemoniet innenfor sport, og øvrige internasjonale relasjoner, etter den andre verdenskrig. Et mer engelsk fokus på amatøriddrett og «fair play» ble derfor videreført innenfor cricketsporten. Lenge var sporten skånet for en overdrevet kommersialisering, og holdt fast ved sin organisering sentrert rundt «county cricket» og landskamper (Tests) fremfor et mer amerikansk-inspirert «franchise-system». Dette skyldes trolig at USA ikke var en sentral aktør innen cricketsfæren, og sportens unike historie.

På cricketbanen markerte flere av de tidligere koloniene seg sterkt i tiden etter oppnådd selvstendighet. West Indies dominerte på den internasjonale cricketscenen fra midt på 1970-tallet og frem til tidlig på 1990-tallet, mens India ble verdensmester i 1983, Pakistan i 1992 og Sri Lanka i 1996.¹⁶ Inntil videre var det dog de hvite landene i samveldet som kontrollerte det administrative. Dette skyldtes i stor grad at de hadde flertall i det internasjonale cricketforbundet, og var derfor veldig restriktive med å godkjenne flere medlemsland som fullverdige medlemmer (land med Test-status). En utvidelse ville nemlig forrykket maktbalansen innad i organisasjonen. Sri Lanka ble derfor ikke fullverdig medlem før på 1980-tallet. Denne praksisen står i kontrast til det som kom senere på 80- og 90- tallet, når både Zimbabwe og Bangladesh forholdsvis raskt fikk godkjennelse til å spille Test-kamper.

Et vannskille for cricketsporten oppstod på 1970-tallet, da den australske mediemogulen Kerry Packer og hans «Nine Television Network» startet å vise one-day kamper¹⁷ på satellittfjernsyn i Australia. Før den tid hadde den sparsommelige dekningen av cricket på TV vært forbeholdt rikskringkastere, og det hadde vært svært få inntekter knyttet til medierettigheter. Denne endringen gjorde etter hvert at idretten, som til da hadde vært organisert og drevet nærmest på amatørbasis, nå i mye større grad ble påvirket av gryende markedskrefter. One-day formatet var mye mer tilpasset fjernsynsmediet – kortere, mer action, og med faste pauser der annonsørene fikk vise frem det de ville markedsføre. Dette betydde mer penger både for spillere og administratorer, men også –

¹⁶ England har ennå til gode å bli verdensmester

¹⁷ Kamper som spilles ferdig i løpet av en dag. One day internationals (ODIs) spilles nå for tiden med 50 overs pr. lag.

på sikt – at kontrollen over idretten var i ferd med å glippe ut av hendene til Australia og England. Cricketsporten var i ferd med å bli profesjonalisert.

Amit Gupta (2004) skisserer flere årsaker til at kontrollen over idretten nå var i ferd med å forskyves over til de tidligere mer perifere aktørene – spesielt India. I tillegg til at cricket på det asiatiske subkontinentet hadde økt i popularitet, og gått forbi landhockey som sport nummer én, hadde stillingen til idretten i England og West Indies blitt svekket. Delvis på grunn av de sparsommelige økonomiske gevinstene som var å hente ved å utøve idretten, valgte mange unge bort cricket til fordel for amerikanske idretter som basketball og baseball i Karibien, og fotball i England. Den sterke veksten i teknologi, særlig satellitt- og kabelteknologi, åpnet også opp for et voldsomt stort marked i India og resten av subkontinentet. I tillegg utgjorde den store sørasiatiske diasporaen i den persiske gulfen et marked som forsterket de økonomiske gevinstene knyttet til dekning av sporten via satellittfjernsyn. En stor diaspora fantes også i USA og Storbritannia (og flere andre steder), og denne kom på sikt også til å forsterke de økonomiske gevinstene som det var mulig å hente ut av mediedekningen.

I 1997 ble inderen Jagmohan Dalmiya valgt til formann i ICC, og han var medvirkende til å endre maktbalansen innad i cricketverdenen. Dette skyldes både at han visste å utnytte potensialet som lå i den indiske cricketøkonomien, samtidig som han økte antall medlemmer i det internasjonale cricketforbundet som ikke er såkalte fulle medlemmer, altså de landene som ikke er blant de 10 landene som har rett til å spille Test-kamper.¹⁸ I løpet av hans tid som formann ble mer enn 50 nye land medlemmer av ICC, og flesteparten av de mindre cricketnasjonene stemte med blokken av ikke-vestlige land – som var ledet av India (Mehta, Gemmell, Malcolm, 2009). Som et synlig resultat av denne kursendringen ble hovedkvarteret til forbundet flyttet fra London til Dubai – til Asia. En annen viktig hendelse som har betydd mye for sportens utvikling den seneste tiden er nyvinningen Twenty20-cricket.¹⁹ Et format som forsterket sportens potensiale som TV-idrett.

2.6 Cricket i Sør-Asia.

I Sør-Asia finnes fire store cricketnasjoner: India, Pakistan, Bangladesh og Sri Lanka. De tre første deler mye av en felles historie siden de var ett og samme land for drøye 60

¹⁸ Fullstendig liste over land med Test-status er: England, India, Australia, Sør Afrika, Pakistan, New Zealand, West Indies, Sri Lanka, Zimbabwe og Bangladesh.

¹⁹ Kamper som spilles med 20 overs pr. lag. Kampene har derfor kun en varighet på ca. 3 timer.

år siden. Øy-nasjonen i Sør, Sri Lanka, har derimot en helt annen historie enn nasjonene på det indiske subkontinentet, der etniske uroligheter og borgerkrig har preget landets utvikling. Én ting alle har felles er dog cricket. Mye av forskningen som har vært gjort om cricket i et sørasiatisk perspektiv dreier seg om India og indiske forhold fordi de fremstår som et lokomotiv for hele regionen, både økonomisk og ikke minst når det gjelder innflytelse og makt.

Som Maguire (2001) hevder, har massemedia og multinasjonale selskaper – markedskrefter, overtatt deler av makten og innflytelsen tidligere forbeholdt nasjonale regjeringer, statsapparat og nasjonale og internasjonale idrettsorganisasjoner. Mye av dette gjelder også innenfor cricketsporten, men i motsetning til de aller fleste andre store idretter i verden der makten ligger i den vestlige verden, er cricket en idrett med en maktkonsentrasjon som befinner seg i Asia – rettere sagt i India. Chris Rumford (2007) kaller dette en «post-Westernization of cricket».

Det kan virke forbløffende hvordan cricketens popularitet i flere av de tidligere koloniene skulle komme til å overgå den som finnes i den tidligere kolonierherren England. Hvordan sporten har tilpasset seg de lokale forholdene og blitt kultivert varierer fra område til område, men i India, som Arjun Appadurai (1996) skriver, har det mange dimensjoner. Han fremhever ikke minst fremveksten av en postkolonial tilskuermasse som i tillegg til det allerede eksisterende konkurranseelementet, vektlegger sportens nasjonalistiske aspekter.

Det er akkurat denne skaren av tilskuere, både på arenaene, men ikke minst foran fjernsynsapparatene, som generer de økonomiske musklene. Publikummet i Sør-Asia elsker det kortere formatet av cricket: One Day Internationals, og ikke minst de senere årene, Twenty20-cricket. Dette står i en viss kontrast til situasjonen i England og Australia hvor Test-kamper fortsatt holder god stand, både hos befolkningen generelt og hos administrasjonen. Som et utslag av dette, hvor det ikke har blitt enighet om hva som skal prioriteres i den internasjonale terminlisten, blir det nå spilt både flere Tests og kamper av et kortere format enn noensinne før. Dette betyr et tøft program, og slitasje for spillerne på de ulike lagene. Det kan derfor argumenteres for at globaliseringen av cricket har ført til en maktkamp mellom de gamle maktsentrene i cricketverdenen, og det nye – India. Der sakens kjerne er balansen mellom Tests og ODI-/Twenty20-kamper (Rumford, 2007).

Moderne informasjons- og kommunikasjonsteknologi har lagt til rette for at cricket har kunnet bli en global sport, om ikke i utbredelse rent sportslig, men som underholdningsprodukt. Der direktesendt dekning av store kamper gjøres tilgjengelig for medlemmer av den sørasiatiske diasporabefolkningen verden over. I 2008 ble Indian Premier League (IPL) stiftet, bestående av lag fra store indiske byer. Turneringen er basert på Twenty20-formatet og spilles over en drøy måned på vårparten hvert år. Konseptet har blitt en stor økonomisk suksess. Sponsorinntektene er betydelige og TV-rettighetene verdifulle. Spillere fra hele verden deltar, og tjener beløp som har vært bortimot utenkelig for cricketspillere i tidligere tider. IPL har i tillegg til vanlig fjernsynsdekning, omfavnet nye medier, og ble i 2010 det første idrettsarrangementet noensinne som ble vist direkte på YouTube (ESPN Cricinfo, 2010).

På grunnlag av den suksessen turneringen har fått, har David Rowe og Callum Gilmour (2009) foreslått at IPL kanskje er det mest konkrete eksempelet så langt på et politisk og økonomisk skifte i maktrelasjoner innen en stor idrett – fra Vest til Øst. Dette synspunktet samsvarer også med Mehta et al. (2009), som også ser på suksessen til IPL som et tegn på endring i maktrelasjoner innen idretten. Samtidig er de også klare på at selv om det har vært forskyvninger i maktbalansen på makronivå, så er fortsatt cricketnasjonene i verden tett knyttet sammen, og trolig gjensidig avhengig av hverandre for å oppnå suksess. «Cricket is certainly not an Indian monopoly. The power balances may have changed, but cricketing nations remain interdependently linked» (Mehta, et al, 2009, s. 701).

2.7 Samfunnsvitenskapelig forskning på cricket.

Så langt har denne fremstillingen vært rettet mot cricketsportens opprinnelse, egenart og utbredelse innenfor nokså begrensede geografiske områder tilhørende det britiske samveldet. De siste tiårene har mye av dynamikken knyttet til makroforhold som økonomi og politisk styring vært i endring. Chris Rumford (2007) beskriver dette som en «post-Westernization» av cricket, der India og de andre sørasiatiske cricketnasjonene har blitt seriøse aktører som har utfordret England og Australias historiske hegemoni. Cricket har blitt en formidabel TV-idrett med et globalt marked, særlig blant en stor og verdensomspennende sørasiatisk diasporabefolkning. Samtidig begrenses ikke interessen kun til fjernsynstitting, men innbefatter også aktiv idrettsutøvelse. Cricketklubber har derfor blitt stiftet i områder som tidligere har vært ukjente med

idretten²⁰, og i vestlige land der idretten allerede har hatt solid fotfeste, er nå cricket en idrett hvor mange av utøverne har minoritetsbakgrunn.

Denne utviklingen reflekteres også i samfunnsvitenskapelig forskning på cricket; hvilke emneområder som blir studert, og hvilke forskningsspørsmål som oppfattes som interessante. I det følgende vil jeg se litt nærmere på forskning knyttet til cricket blant personer med sørasiatisk etnisk opprinnelse. Ikke overraskende har mesteparten av studiene blitt ført i pennen av forskere som kommer fra nasjoner der cricket er en betydelig idrett. Særlig har engelske forhold blitt satt under lupen, men også i andre cricketnasjoner har cricket vært et yndet forskningstema.

I en post-kolonial virkelighet preget av økt og raskere forflytning; globale kulturelle strømninger av mennesker, media, teknologi, penger og ideologier (Appadurai, 1996, s. 33), har cricket blitt et globalt kulturelt fenomen. Manu Madan (2000) tar utgangspunkt i one-day-kamper fra Australia (World Series Cricket), og hvordan de er med på å promotere både global forbruksideologi og postkolonial nasjonalistisk patriotisme. Pnina Werbner (1996) benytter også cricket, sammen med populærkultur mer generelt, i sin undersøkelse av den pakistanske diasporaen i Manchester, og ser på hvordan dette er kulturelle rom som tilhører unge menn (cricket), og kvinner («wedding culture»), der disse fremstår som alternativ til de religiøse og politiske rommene som domineres av eldre pakistanske menn.

Thomas Fletcher (2011) belyser hvordan britisk-asiatiske fellesskap benytter cricket (og særlig hvordan de tillegger cricket spesielle «asiatiske» kulturelle praksiser) for å motstå de kulturelle praksisene som vanligvis assosieres med en hvit britisk kultur – som stammer fra det britiske imperiet. Han mener at cricket, for briter med sørasiatisk opprinnelse, styrker deres evne til å motstå de hegemoniske strukturene knyttet til en hvit «engelskhet». Dette skjer ved å hevde deres egen distinktive post-koloniale identitet, og er avgjørende for hvordan de håndterer maktforhold og rasisme i hverdagen. Fletcher (2012) tar også for seg forholdet mellom britiske asiaters nasjonalitetsfølelse, og forståelse av statsborgerskap og etnisitet i relasjon til hvem de heier på i internasjonale cricketkamper – mer spesifikt, hvordan cricket kan brukes for å artikulere diasporiske britisk-asiatiske identiteter.

²⁰ Cashman (1998) poengterer nettopp det: For indere som flytter til et nytt land, er det å stifte en cricketklubb en viktig aktivitet. Klubber som fungerer som møteplasser hvor indere kan møte andre indere, utvikle vennskap og sosiale relasjoner.

Andre studier av nyere dato som kan nevnes er Pamela Devans (2012) artikkel om hvilken viktig rolle cricket spiller for dannelsen av en indisk identitet - både i India og i indiske samfunn utenfor landets grenser. Parvathi Raman (2014) tar for seg cricket og den sørasiatiske diasporaen i Storbritannia etter andre verdenskrig i sin artikkel: «It's because we're Indian, innit?». Her viser hun hvordan idretten bidro til dannelsen av sosiale nettverk og fellesskap innen diasporaen. Britiske muslimers erfaringer med «first class cricket» i England blir satt under lupen av Daniel Burdsey (2010), og han undersøkte også britisk-asiatiske ungdommers nasjonale identitetsfølelser når det kommer til sport i artikkelen: «If I Ever Play Football, Dad, Can I Play For England or India?» (2006), der han sammenligner fotball og cricket.

Noen av disse momentene vil bli ytterligere belyst senere, men for en studie som denne som primært tar sikte på å forstå norske forhold, vil mange av disse studiene både være litt på siden av selve forskningsspørsmålene, samt ha begrenset gyldighet for situasjonen her i landet. Det føles derfor mest relevant å vie størst oppmerksomhet til de samfunnsvitenskapelige undersøkelsene som har fokusert på cricket i Norge. Det utfordrende i denne sammenhengen er dog at vi her snakker om et emne som fremstår som bortimot fullstendig upløyd mark – nesten totalt oversett av norske samfunnsforskere.

Det å skulle drive idrettssosiologisk nybrottsarbeid er spennende og nokså utfordrende. Utfordringen ligger i stor grad i mangelen på tidligere forskning man kan støtte seg til, problematisere og (re)evaluere. Siden samfunnsvitenskapelige forskningsresultaters gyldighet er begrenset i tid og rom, oppleves det som problematisk å tillegge studier utført i kulturer innen det britiske samveldet stor forklaringskraft for norske forhold. Jeg vil imidlertid forsøke å vise til momenter som vil være hensiktsmessige for en komparativ sammenligning, der dette fremstår som naturlig. Den viktigste referanserammen vil allikevel måtte være den begrensede forskningen om temaet vi har her i landet.

2.8 Cricket i Norge.

Thomas Michael Walle har i sin doktorgradsavhandling (2010) og i påfølgende artikkel (2013), gitt et solid samfunnsvitenskapelig bidrag til vår forståelse av cricketsporten i Norge. Skal vi ta Walle på ordet så var dette litt tilfeldig, for utgangspunktet for hans forskningsprosjekt var nemlig: «to investigate the relationship between masculinity

ideals and male practice in a minority situation, shedding light on an emerging scholarly interest in gender and ethnicity from a marginalised male point of view» (Walle, 2010, s. 1-2). Datamaterialet var samlet inn gjennom antropologisk feltarbeid i Oslo i 2003-2004. Han valgte å følge en cricketklubb som kun hadde medlemmer med pakistansk opprinnelse, siden hensikten var å bruke klubben som en inngangsport til pakistanske sosiale nettverk. Walle deltok på treninger, var til stede på kamper, og var med på sosiale sammenkomster under sitt feltarbeid.

Det er vanskelig å komme utenom at det fokuseres på etnisitet når man skal undersøke en sport som cricket. I en norsk kontekst kan dette aspektet bli veldig fremtredende, siden sporten nærmest utelukkende utøves av personer med sørasiatisk opprinnelse. Når det gjelder begrepet etnisitet mener Walle (2010) at dette ikke bør oppfattes som iboende kvaliteter ved en etnisk gruppe og deres medlemmer, men heller bli forstått som sosiale, kulturelle og politiske faktorer som selv-identifiserte kategorier med mennesker vurderer som differensierende kvaliteter vis-à-vis andre grupper mennesker. Etniske identiteter blir sosialt reproduserte gjennom ritualer og interaksjon, og er dermed fundamentalt dynamiske (Walle, 2010, s. 200). Cricket spiller en rolle som etnisitetsmarkør for mange pakistanere, og som Appadurai (1996) poengterer, har sporten også stor politisk betydning for diasporabefolkningen til flere av de tidligere britiske koloniene, siden den har blitt en essensiell del av et post-kolonialt selvilde og nasjonal stolthet.

Diaspora-begrepet blir mye brukt innen samfunnsvitenskapelig forskning. I dagligtalen blir nok ordet av de fleste oppfattet som beskrivende for en gruppe mennesker som bor utenfor sitt opprinnelige hjemland, men som akademisk og analytisk begrep er det derimot vanskeligere å forholde seg til siden meningsinnholdet ofte varierer (Brubaker, 2005). Pnina Werbner definerer diasporaer som «transnational communities of co-responsibility» (Werbner, 1998, s. 12). Dette vil være en langt mindre omfattende definisjon enn det som ofte har blitt forstått med begrepet innen akademia. Walle (2010) problematiserer bruken av begrepet ytterligere i sin avhandling, og viser til de ulike forståelsene av begrepet, og klarhetene dette kan føre med seg.²¹

På grunnlag av sin utgreiing om diaspora-begrepet som analytisk term, skriver han følgende:

²¹ For mer informasjon, se Walle (2010), s. 200-205.

[...] I will argue that we cannot talk of a Pakistani diaspora in Norway, either as a description of an actual transnational community of co-responsibility, or as an analytical term. What do exist, however, are certain spaces and practices that are diasporic in nature, in that they involve a homeland orientation – that is, they bring the idea of the Pakistani nation to the fore, and could be seen to re-enact or reproduce what are regarded as the cultural characteristics of Pakistan (Walle, 2010, s. 210).

Som Werbner har belyst, kan altså populærkulturelle aktiviteter – som cricket – bli sett på som viktige diasporiske praksiser. Cricket er nemlig åpent for flere samfunnsmedlemmer enn eldre menn, som ofte dominerer i politiske og religiøse etniske organisasjoner (Werbner, 1996). Det å se internasjonal cricket på fjernsyn, eller utøve idretten sammen med venner, vil kunne gjøre det mulig for norskpakistanere å identifisere seg selv med en utopisk pakistansk nasjon, som gir en stolthet til sin etniske identifikasjon som pakistansk her i Norge. Som Walle sier det:

Through cricket, it becomes obvious that diasporic consciousness need not engage in the political concerns of present-day Pakistan and a hope of a return, but is directed more towards a utopian homeland and a desire for an identity rooted in a geographical origin (Walle, 2010, s. 223).

Rent umiddelbart vil dette virke som en beskrivelse som er mer relevant for opplevelsene til personer som har flyttet bort fra sitt hjemland, og funnet et nytt hjem utenfor nasjonens grenser. Flesteparten av de som spiller cricket i Norge er førstegenerasjons innvandrere, og for mange av dem vil nok en beskrivelse som dette være dekkende for deres opplevelse av det å være engasjert med cricket i et nytt hjemland. Hvorvidt en lignende opplevelse er representativ for ungdommer som er født og oppvokst i Norge, med foreldre fra et annet land, kan nok være mer diskutabelt.

Et annet viktig tema som Walle (2010) tar opp til diskusjon er de sosiale gevinstene som er knyttet til det å utøve idretten. Han viser at selv om de aller fleste nok begynner å spille cricket fordi de har følelser for sporten, så har involvering i idretten sine sosiale fordeler. Disse kan være med på å forklare hvorfor mange er villige til å investere så mye tid og ressurser på idretten som de gjør. Mest tydelig kommer kanskje dette frem i måten deltagelse i sporten er med på å frembringe et stort nettverk av venner og bekjente for den enkelte utøver. Medlemskap i dette nettverket kan gi tilgang til ressurser og informasjon som kan være av stor verdi for deltagerne. Walle diskuterer dette med referanse til Putnam (2000) og begrepet sosial kapital.

Sosial kapital (sosiale nettverk og normer for gjensidighet) kommer i mange ulike utgaver. Som en familie, vennegjengen, cricketklubben, eller diskusjonsforumet på nettet – der man kan snakke med andre om favorittsporten sin. Den aller viktigste dimensjonen der de ulike formene for sosial kapital varierer, er kanskje distinksjonen mellom «bridging» (inkludativ) og «bonding» (eksklusiv) sosial kapital. «Bonding»-varianten av sosial kapital vil være nyttig når det dreier seg om å underbygge gjensidighet og for å mobilisere solidaritet, mens «bridging»-nettverk vil kunne tilrettelegge for bedre informasjonsflyt og bedre forbindelser til eksterne ressurser. Det er imidlertid viktig å ha i mente at dette ikke er «enten-eller»-kategorier, men «både-og»-kategorier, der vi kan sammenligne ulike former for sosial kapital (Putnam, 2000).

Deltagelse i cricket kan potensielt resultere i nettverk som fremmer begge disse typene for sosial kapital. Dette kan variere ut fra medlems sammensetningen til hver enkelt klubb. Noen klubber kan ha en homogen medlemsmasse, mens andre vil kunne være mer differensierte. Det som er sikkert, er at deltagelse i cricketmiljøet utgjør mer enn selve aktiviteten knyttet til det å utøve idretten. Informasjonsflyten innad i miljøet vil være noe som mange kan dra nytte av. Walle (2010) nevner flere fordeler som man kan høste ved å delta i organisert cricket. I sin rapport vektlegger han blant annet hvordan en innlemmelse i cricketmiljøet for nyankomne personer fra Pakistan kan være veldig verdifull. Der kan man bli kjent med personer med lik bakgrunn som en selv; man blir medlem av et sosialt nettverk, og kan høste frukter av dette. Utviklingen som har funnet sted innenfor cricketmiljøet de siste tiårene, med en rekruttering nesten utelukkende innen det pakistanske samfunnet i Norge, har skapt et tett sammenvevd nettverk. I følge Walle (2010) var ikke det den opprinnelige intensjonen til de som var med på å grunnlegge organisert cricket her i landet. De hadde i utgangspunktet et ønske om at cricket skulle være en aktivitet som skulle bygge bro mellom ulike kulturer, og ikke kun være en aktivitet forbeholdt norskpakistanere. Ulike intensjoner på akkurat dette punktet er det fortsatt mulig å se i de ulike klubbene i det norske seriesystemet.

Delvis på grunn av dette, kan cricket fungere som et område for etnisk lederskap og politisk innflytelse. Werbner (1996) presenterer i sin studie fra Manchester en distinksjon mellom cricket som populærkultur, som en arena for unge menn, mens den religiøse og politiske sfæren er forbeholdt eldre menn. Walle (2010) finner ikke dette trekket like fremtredende i sitt datamateriale, og han mener derfor at denne separasjonen mellom generasjonene og distinksjonen mellom politikk og populærkultur ikke er like

synlig i Norge. Dette selv om cricket som sosial arena er karakterisert ved å være sekulær, og derfor representerer et alternativ (eller til og med en opposisjon) til det religiøse fokuset som finnes i andre norskpakistanske institusjoner. Likevel baserer mange av lederskikkelsene innenfor det norskpakistanske miljøet sin støtte, like mye på deltagelse i cricketmiljøet, som på involvering i andre institusjoner. Han finner heller ikke at personer distanserer seg fra cricketmiljøet etter hvert som de blir eldre, men derimot at de fortsetter med sitt engasjement for sporten samtidig som de deltar på andre fronter – som politikere, forretningsfolk eller talspersoner for det norskpakistanske miljøet. Cricket kan i så måte være en passende arena for å bygge en bred og solid base, som kan være viktig hvis man ønsker å satse på en politisk karriere.

Siden Walles datamateriale ble samlet inn har det skjedd mye; sporten har vokst og en ny generasjon spillere har kommet til. Samtidig er det nok også en stor grad av kontinuitet til stede, representert ved mange eldre spillere som fortsatt er aktive utøvere. Pensjonsalderen i denne sporten er en god del høyere enn i en del andre idretter, og det er ikke uvanlig at spillere i 50-årsalderen fortsatt svinger balltreet. Men hvordan opplever unge spillere sitt engasjement i cricketsporten? Deler de erfaringer med den eldre garde, eller oppfatter de ting litt annerledes? Dette var noe av det jeg ønsket å finne ut mer om når jeg startet på dette prosjektet.

3. Teori.

Når man gjennomfører en samfunnsvitenskapelig studie for å forsøke å bli bedre kjent med et sosialt miljø, vil man måtte ta valg som påvirker hva som blir undersøkt – og hvordan det blir undersøkt. Som hver og en av oss ser verden fra vår unike posisjon, vil en samfunnsforsker måtte ta individuelle valg i måten undersøkelsen planlegges og gjennomføres. Fokus vil være forskjellig, alt etter hvilket perspektiv man legger til grunn. Et sosiologisk perspektiv bør bli sett på som et konseptuelt rammeverk; ord og begreper som relaterer til hverandre og blir brukt til å beskrive det som man oppfatter som virkelighet (Charon, 2010). Ett perspektiv kan ikke fange hele den komplekse virkeligheten man setter ut for å undersøke, men kan beskrive deler av den.

Perspektiver er både hemmende og ubønhørlige. Selv om vi begrenses av våre perspektiver i den forstand at vi har problemer med å se utenfor dem, er de også noe vi ikke greier oss uten. Når vi skal forsøke å bearbeide alle de sanseinntrykkene som vi bombarderes med, trengs et filter som kan systematisere disse til noe vi klarer å håndtere.

A perspective, then, by its very nature, is a bias; it contains assumptions, value judgments, and ideas; it orders the world; it divides it up in a certain way; and, as a result, it influences our action in the world (Charon, 2010, s. 8-9).

Vi opererer derfor alle med en viss blindsoner; vi greier ikke å se alt, og det er mye individet ikke forstår. Min oppfatning er nok at det finnes en objektiv virkelighet der ute, men det betyr ikke at vi som mennesker er i stand til å se denne fullt og helt. Våre subjektive oppfatninger av denne virkeligheten vil nemlig alltid være filtrert gjennom våre perspektiver. Desto flere subjektive virkelighetsoppfatninger vi kan bringe til veie, vil dog kunne bidra til å tegne et bredere og mer nyansert bilde, og slik sett, kan vi nærme oss en mer fullstendig gjengivelse av virkeligheten.

Våre perspektiver er situasjonsbaserte. Ulike situasjoner fremkaller ulike roller, som igjen betyr ulike perspektiv. Dette rollespillet spiller vi daglig, uten at det nødvendigvis er gjenstand for nevneverdig refleksjon. Vi kan være en bror eller en sønn, onkel eller bestekamerat; cricketspiller eller cricketdommer – vi vektlegger ulike ting, ser på ting fra et spesielt utsynspunkt. Våre perspektiver påvirker så, i neste omgang, våre handlinger. For å bedre forstå menneskers handlinger må vi derfor fokusere på vår

sosiale interaksjon med andre mennesker og våre omgivelser, vår tankevirksomhet og hvordan vi definerer situasjonene vi kommer opp i. Handlingene våre preges av de valg vi tar der og da, og menneskets aktive natur (Charon, 2010).

På samme måte som de jeg har snakket med i denne undersøkelsen beskriver virkeligheten, slik de oppfatter den fra deres perspektiv og ståsted, har jeg planlagt og gjennomført denne studien ut fra min sosiologiske synsvinkel. Det betyr også at det som presenteres som funn vil være farget av premissene som ligger til grunn. Disse må derfor presenteres.

3.1 Symbolsk interaksjonisme som sosiologisk perspektiv.

Symbolsk interaksjonisme er en skoleretning som har sine historiske røtter fra USA, og miljøet rundt universitet i Chicago. Selve navnet var det Herbert Blumer som introduserte i en artikkel i 1937²², og han presenterte også de sentrale konseptene som perspektivet bygger på. Blumer hadde vært student av en annen fremtredende tenker, George Herbert Mead, som også hadde tilholdssted i Chicago, og som på begynnelsen av 1900-tallet foreleste i sosialpsykologi ved universitetet. Hans innflytelsesrike tanker er samlet i boken «Mind, Self, & Society», utgitt for første gang i 1934. Store deler av selve fundamentet for symbolsk interaksjonisme bygger på premissene som Mead hadde lagt frem, og som Blumer (1969) systematiserte og bygget videre på.

Det å skulle gi en uttømmende presentasjon av dette perspektivet vil hverken være hensiktsmessig, eller mulig, innenfor de rammene dette prosjektet har, men jeg vil i det følgende forsøke å belyse noen av de mest fundamentale prinsippene. I tillegg vil jeg presentere de aspektene som vil være viktig med tanke på hvordan perspektivet blir anvendt i denne studien.

Let me remind the reader of the basic premises of symbolic interactionism: human group life consists of the fitting to each other of the lines of action of the participants; such aligning of action takes place predominantly by the participants indicating to one another what to do and in turn interpreting such indications made by the others; out of such interaction people form the objects that constitute their worlds; people are prepared to act toward their objects on the basis of the meaning these objects have for them; human beings face their world as organisms with selves, thus allowing each to make indications to himself; human action is constructed by the actor on the basis of what he notes, interprets,

²² Artikkelen publisert i boken MAN AND SOCIETY (Emerson P. Schmidt, ed. New York: Prentice Hall, 1937)

and assesses; and the interlinking of such ongoing action constitutes organizations, institutions, and the vast complexes of interdependent relations (Blumer, 1969, s. 49).

3.1.1 Symboler

Vi mennesker tar det for gitt at vi bruker språket vårt for å kommunisere med andre. Det er kanskje først når vi seriøst tar innover oss hvor viktig vår språkforståelse er, at vi innser hvor essensielt språk er for å forstå selve mennesket. Språk er det som skiller oss fra andre pattedyr, det som setter oss i stand til å tenke (er ikke det å tenke egentlig en indre dialog med oss selv?), gjør oss i stand til å kommunisere med andre, og dermed også muliggjør etableringen av samfunn (Mead, 1934).

Innenfor symbolsk interaksjonisme er symboler – særlig ord – det mest sentrale konseptet. Mead (1934) kalte dem signifikante symboler, og så på det som vokale eller kroppslige gester (språk eller kroppsspråk) som vekker samme respons hos personen som bruker dem, som dem som er beregnet som mottagere. Interaksjon mellom mennesker og hvordan de fortolker symboler blir dermed veldig viktig. Ofte vil god kommunikasjon kreve at man tolker symboler på en lik måte, slik at man unngår at man «snakker forbi hverandre». Språk er derfor et system av symboler som defineres i sosial interaksjon, og blir brukt for å beskrive – til oss selv og til andre – hva vi tenker, observerer og forestiller oss (Charon, 2010).

3.1.2 Tre premisser for å tilnærme seg det sosiale liv.

Herbert Blumer (1969) skisserte tre premisser som ligger til grunn for hvordan man bør tilnærme seg det sosiale liv fra et symbolsk interaksjonistisk perspektiv. (1) At menneskers handling overfor ting (objekter) betinges av hvordan tingenes mening oppfattes for dem. I dette ligger at ting kan være så mangt: fysiske ting som en ball eller et balltre, andre mennesker som en bror, søster eller lagkamerat, kategorier av andre mennesker som venner eller fiender, institusjoner som en skole eller en cricketklubb, idealer som gir retning for våre handlinger som ærlighet eller lojalitet, andres aktiviteter slik som deres befalinger eller ønsker, og slike situasjoner som man møter i dagliglivet generelt. (2) Meningen til slike ting utledes fra, eller oppstår gjennom, sosial interaksjon som man har med sine medmennesker. (3) Disse meningene behandles, og modifiseres, gjennom en fortolkende prosess som man benytter når man håndterer de tingene man støter på (1969, s. 2) Vi reflekterer rundt meningsinnhold – ofte kan dette innholdet endre seg – og ofte vil det bli påvirket av hva andre mennesker mener om tingenes tilstand.

3.1.3 Selvet

Vårt eget selv oppfattes også som et sosialt objekt innenfor et symbolsk interaksjonistisk perspektiv. Som andre sosiale objekter, er også det et produkt av sosial interaksjon. Dette setter oss i stand til selvrefleksjon – for gjennom omgang med andre greier vi også å se oss selv som et av mange objekter i miljøet. Andre personer gjør oss klar over dette, og hjelper oss selv med å definere hvem vi er. Vi er et navn, kjønn, ung eller gammel, god i cricket eller bare tålelig bra. Fordi selvet er et sosialt objekt, endres det stadig for aktøren, siden det defineres og redefineres i sosial interaksjon. Dets sosiale natur betyr at det er en prosess fremfor noe stabilt (Charon, 2010). Selvfølelse og selvforståelse er stadig i endring – delvis priggitt omgivelsene som omkranser oss.

Selvet som konsept blir, sagt på en litt annen måte, ferdigheten til å betrakte seg selv som et objekt. Det har slik sett den bemerkelsesverdige egenskapen å være både subjekt og objekt. Selvet er noe unikt menneskelig, men er ikke noe vi er født med – det forutsetter en sosial prosess. Det utvikles gjennom sosial aktivitet og sosiale relasjoner til andre mennesker. For å utvikle et selv forutsettes evnen til refleksjon, eller egenskapen til å forestille seg å være i «andres sko» – tenke som de tenker, handle som de handler. Ut fra dette vil man være i stand til å bedømme seg selv ut fra slik man tror andre vil bedømme oss – hvordan vi fremstår fra andres synspunkt. Synspunktene man prøver å forestille seg selv sett fra, kan både være fra en spesiell person eller fra en sosial gruppe.

Fra å være født uten et selv, og uten å forstå symboler, utvikles dette gradvis gjennom sosialiseringprosessen. Vi lærer språk og lærer oss selv å kjenne gjennom det, og etter hvert gjennom alle de individene som blir viktige for vår selvforståelse. Mead (1934) kaller disse personene: «significant others» – signifikante andre, som foreldre, søsken eller andre slektninger og nære personer. Etter hvert som man vokser og blir større, og den sosiale kontaktflaten utvides, blir større grupper med personer, og krav eller forventninger fra samfunnet som helhet, viktigere med tanke på å definere vår selvforståelse. Dette definerer Mead som: «the generalized other» – den generaliserte andre. Utviklingen av en generalisert andre hos individet, er egentlig det å internalisere samfunnets normer og forventninger slik man selv forstår dem. Samfunnets regler og perspektiver blir barnets, og samfunnets definisjon av selvet blir individets (Charon, 2010). Hvordan vi oppfatter oss selv avhenger av vår kapasitet til å se oss selv fra

andres synspunkt; vi kjenner oss selv sosialt gjennom å forestille oss hvordan andre vil oppfatte oss.

3.1.4 Sosiale situasjoner

Det er mye av det samme som spiller inn når vi forsøker å få oversikt over de sosiale situasjonene vi til en hver tid befinner oss i; gjennom midlertidig å tilpasse oss det vi tror er perspektivene til andre. Noen ganger føler vi oss ganske sikre på hva andre mener (fordi vi kjenner dem fra før), av og til må man bare prøve å forestille seg hva andre tenker og hvordan de oppfatter ting.

Vår egen, eller andres, atferd, oppstår ikke i et vakuum, men i spesifikke, konkrete og, som oftest, velkjente situasjoner, som presenterer oss med kjente konfigurasjoner av handlinger og objekter. Denne konfigurasjonen betegnes som: «definition of the situation» – definisjonen av situasjonen. Det som menes med å definere situasjonen er at man gjør seg opp en formening om selve settingen, aktivitetene som foregår der – og det som kan skje – objektene som er der (fysiske) og andre som kan spille inn, i tillegg til de andre personene som er der. Sagt på en annen måte: «...a *definition of the situation* is an organization of perception in which people assemble objects, meanings and others and act towards them in a coherent, organized way» (Hewitt & Schulman, 2011, s. 49).

Hvordan vi handler i sosiale situasjoner beror således på flere momenter. Vi handler i stor grad ut fra hvordan vi definerer den konkrete situasjonen, og det kommer i stor grad an på våre tanker og vurderinger, samt vår sosiale interaksjon med de andre berørte. På bakgrunn av dette, treffer vi de valg vi anser som mest hensiktsmessige, og handler på grunnlag av disse. Sammenflettede mønstre som oppstår på bakgrunn av handling og interaksjon danner grupper, institusjoner og hele konstruksjoner av menneskelige samfunn.

3.2 Referansegrupper som perspektiv.

Som allerede nevnt, blir våre handlinger ofte påvirket av våre forestillinger om hva som blir forventet av oss. Både fra nære personer, men også fra større grupper eller større samfunn – den generaliserte andre. Individet omgås mange ulike grupper, og vil derfor ha ulike referansegrupper (sosiale verdener eller samfunn) som man deler perspektiver med, inkludert perspektiver som er med på å definere selvet. Én vil derfor kunne oppleve at man fremstår litt forskjellige ettersom hvem man er sammen med, uten at man opplever å ha helt ulike selvforståelser fra situasjon til situasjon. For de fleste av

oss vil det nok være en del overlapp, og mange likheter, mellom våre signifikante andre og de referansegruppene vi er en del av.

Tamotsu Shibutani (1955) klargjorde i sin artikkel «Reference Groups as Perspectives» hvordan vi bør forstå begrepet referansegruppe, for at konseptet skal gi størst analytisk verdi. Han mener det best oppnås ved å se på en referansegruppe som den gruppen hvis perspektiv utgjør referanserammen for aktøren, og hvor man gjennom deltagelse begynner å se verden fra deres ståsted. «A reference group, then, is that group whose outlook is used by the actor as the frame of reference in the organization of his perceptual field» (Shibutani, 1955, s. 565). Dette kan være mange ulike typer grupper, med store variasjoner vedrørende størrelse, sammensetning og struktur. Både grupper der medlemmene har jevnlig kontakt og nære relasjoner, men også sosiale kategorier som sosial klasser og etniske grupper. Han sier videre: «Reference groups, then, arise through the internalization of norms; they constitute the structure of expectations imputed to some audience for whom one organizes his conduct» (s. 565). Sagt med andre ord, så vil man sosialiseres inn i de ulike referansegruppene man er del av; lære kulturen å kjenne, forstå normene, og få innsikt i hvilke forventninger som finnes for ønsket atferd.

3.2.1 Kultur som felles perspektiv.

Kulturbegrepet kan forstås på mange måter, og ha ulike meningsinnhold. I det følgende vil kultur, som begrep, defineres som et perspektiv som er delt av de som er medlemmer av en bestemt sosial gruppe. Dette er måten Robert Redfield (1941) definerte begrepet, og består av «conventional understandings, manifest in act and artifact, that characterize societies» (s. 51). Altså, at en forståelse av at gruppens perspektiv danner premissene for handling og atferd, og dermed at de som er medlemmer av samme gruppe og deler en felles kultur, også vil ha like handlingsmønstre.

Det er viktig å huske på at kultur ikke er noe statisk, men en kontinuerlig prosess. En prosess der normer blir bekreftet (eller modifisert) fra dag til dag gjennom sosial interaksjon, og der kommunikasjon innad i grupper (eller mellom grupper) er med på å påvirke medlemmenes perspektiver. Vi møter hverandre med visse forventninger om den andre, og når de viser seg å stemme, vil våre perspektiver bli forsterket. På denne måten vil medlemmer av kulturelle grupper kontinuerlig kunne underbygge hverandres perspektiver, ved å handle på forventet vis. Ut fra dette synet vil kultur være et produkt

av kommunikasjon. Som Redfield sier det: «Culture is a social creation, influences what we do and make, and characterizes every society. Culture is a product of communication and acts as a guide for individuals who take part in that ongoing communication» (Redfield, 1941, s. 132).

Samtidig som våre kulturelle perspektiver er med på å styre vår adferd og skape tilhørighet til de sosiale gruppene vi er medlemmer av, vil vi også kunne oppleve situasjoner der vi møter personer eller grupper med forventninger som ikke viser seg å stemme. Det kan være både på godt og vondt, men i disse tilfellene vil perspektivene våre bli gjenstand for refleksjon og muligens revisjon.

Som vi ser er fokuset på kultur av fundamental betydningen for vår forståelse av referansegrupper, slik også for måten begrepet vil bli brukt i denne studien. Beslektede begreper vil være «samfunn» og «sosiale verdener».

3.3 Sosiale verdener.

Et meget sentralt moment i denne studien, vil være konseptet sosial verden. Som vi har vært inne på er kommunikasjon viktig både for individ og samfunn. Kultur som felles perspektiv oppstår og vedlikeholdes gjennom kommunikasjon med hverandre. Våre synspunkter har ofte sammenheng med hvem vi har kontakt med og hvem vi assosierer oss med. Hvem vi kommuniserer med – våre kommunikasjonskanaler – vil derfor være med på å bestemme våre perspektiver. I tidligere tider kunne kommunikasjon være begrenset av geografi og topografi. Sosialantropologer kunne før studere «kulturelle områder» som avgrensede enheter med en territoriell base, men i dagens moderne samfunn preget av revolusjonære endringer i kommunikasjonsteknologi og transport, er ikke disse områdene lenger bundet av geografisk nærhet. Kulturelle områder vil nå i større grad overlappe med hverandre, og man finner kommunikasjonskanaler som er globale og mangfoldige. Dette virker til at dagens samfunn består av en enorm mengde sosiale verdener. En sosial verden er således et organisert synspunkt som blir bygd opp gjennom interaksjon (med hverandre), der ulike kommunikasjonskanaler gir grobunn for separate sosiale verdener. Disse varierer både i størrelse, og når det gjelder hvor sterkt medlemmene identifiserer seg med verdenen eller føler solidaritet med de andre medlemmene. «Each social world, then, is a culture area, the boundaries of which are set neither by territory nor by formal group membership but by the limits of effective communication» (Shibutani, 1955, s. 566).

Ulike sosiale verdener kan ha ulike former for kommunikasjonssystemer. Det kan dreie seg om ulike former for slang, ord eller vendinger som benyttes, og som kan ha spesiell betydning for medlemmene. Det kan også dreie seg om andre symboler som oppfattes på en spesiell måte, og kan være med på å forsterke forskjeller mellom medlemmer og ikke-medlemmer. Som vi har vært inne på vil kulturen ofte være preget av normer som kan være særegne eller bli spesielt vektlagt, og det finnes også ofte verdier som tillegges spesiell betydning. Innenfor sosiale verdener finnes det også ofte karrierestiger, eller muligheter for å oppnå sosial prestisje. For nok en gang å sitere Shibutani: «A social world, then, is an order conceived which serves as the stage on which each participant seeks to carve out his career and to maintain and enhance his status» (Shibutani, 1955, s. 567).

Sosiale verdener er ikke statiske, kulturer er i stadig endring. De sosiale relasjonene mellom medlemmene kan forandres, og sosiale verdener kan i ytterste konsekvens opphøre. De kan være flyktige, som mye annet i vårt moderne samfunn. Som et resultat av den enorme kommunikasjonsflyten i dagens samfunn, er vi nå, mer enn noensinne, eksponert til mange ulike kommunikasjonskanaler, som igjen gjør at vi kan delta i mange urelaterte aktiviteter. Vi er medlemmer av mange ulike sosiale verdener, til én hver tid. Som den tyske sosiologen George Simmel (1955) poengterte, er vi alle medlemmer av ulike sosiale sirkler. Hver og én av oss har vår helt unike tilknytning til ulike sosiale verdener, og befinner oss i skjæringspunktet mellom disse. På grunn av dette kan man differensiere seg fra andre, samtidig som man kan dyrke frem sine egne personligheter. Dette gir hvert individ en unik posisjon, og en unik mulighet, til å kunne reflektere over de ulike kommunikasjonskanalene som man benytter seg av, og de kulturene og sosiale verdener man er del av.

3.4 Relasjonell sosiologi.

Mitt teoretiske perspektiv er inspirert av en symbolsk interaksjonistisk skoleretning, og den engelske sosiologen Nick Crossleys (2011) tanker om en relasjonell sosiologi. Jeg samtykker i Crossleys oppfatning om at hovedfokus hverken bør ligge på et makro- eller mikronivå, men på interaksjon mellom mennesker, relasjonene som dannes, og nettverkene som oppstår på grunnlag av denne interaksjonen og disse relasjonene. Menneskelige aktører blir nemlig formet, og kontinuerlig forandret, gjennom interaksjon.

Mennesker er alltid i relasjoner med andre mennesker, og hvem de er, blir formet av disse relasjonene. De handler, ofte, på grunnlag av hvilke relasjonelle posisjoner de innehar. Disse relasjonene er både med på å forme hvert enkelt menneskes identitet (det som skiller oss fra dem som ikke har denne identiteten), samt hvordan små og store samfunn fungerer. Hele samfunnsoppbygningen hviler på det faktum at vi har gjensidige relasjoner. Ulike samfunn skiller seg så fra hverandre på grunnlag av hvordan mennesker er bundet sammen – hvilke type relasjoner man har, og formen på dem. Relasjoner blir derfor viktig å studere, fordi de både fremmer og hemmer handling, og ulike relasjoner gjør dette på ulike måter (Crossley, 2011). Oppsummert kan vi derfor si at: « The social world comprises networks between actors who cannot be abstracted from these networks and who take shape as actors within interaction » (Crossley, 2011, s. 21).

Målet med denne studien er å kunne benytte seg av disse innsiktene, og bruke dem som et teoretisk rammeverk, når norsk cricket som sosial verden skal belyses. Studien, og resultatene som presenteres, vil selvfølgelig være påvirket av at fokuset vil være rettet mot de relasjonelle aspektene ved det norske cricketmiljøet. Det har vært min intensjon at erfaringene, og refleksjonene, til de unge spillerne jeg har snakket med, skulle kaste lys over hvordan det norske cricketmiljøet oppleves fra deres synspunkt. Gjennom deres historier og betraktninger håper jeg å kunne presentere en virkelighetsbeskrivelse som andre i miljøet kan kjenne seg igjen i, og jeg håper konseptet sosial verden vil være fruktbart i dette forsøket. Det er et fleksibelt konsept som innebærer en populasjon av aktører i interaksjon, mobilisert rundt felles eller overlappende interesser, og som mobiliserer både ressurser og sosiale konvensjoner i sin interaksjon. Det er et konsept som gir sosiologisk substans til studien, der man bør ta i betraktning hvilke *formål* som ligger til grunn for interaksjon, hvilke *ressurser* som blir utvekslet, og hvordan de distribueres innad, blant medlemmene av den sosiale verdenen. Det vil også være vesentlig å se på hvilke *konvensjoner* som vil være med på å strukturere de ulike formene for interaksjon (Crossley, 2011, s. 42).

3.5 Det å studere norsk cricket som sosiale verdener.

Allerede i 1955 uttrykte Tamotsu Shibutani at datidens samfunn bestod av et forvirrende utvalg sosiale verdener. Det har ikke blitt mindre forvirrende med årene. Han mente videre at graden av solidaritet og identifikasjon medlemmene følte til den aktuelle verdenen varierte, og at denne var sterkest i kommunale strukturer som f.eks.

hos etniske minoriteter eller sosiale eliter. Samtidig mente han at mange verdener var mer løst tilkoblede universer der medlemmene delte en felles interesse, blant annet interessen for idrett.

En brennende interesse for cricket kan føre til en tilknytning til flere ulike sosiale verdener. Både et større, verdensomspennende, nettverk av cricketinteresserte, som gjennom sosiale medier og internett kan diskutere og holde seg oppdatert på sporten de elsker. Samtidig vil trolig de aktive utøverne i Norge oppleve sterkere bånd til hverandre, gjennom mer direkte kontakt og sterkere gjensidig solidaritet. Det norske cricketmiljøet vil være en mer territorialt avgrenset verden, der man formodentlig vil kunne finne sterkere relasjoner medlemmene mellom, enn større verdener der tilknytninger aktørene mellom er løsere.

3.6 Cricket som dialogisk aktivitet.

Når man skal undersøke en sosial verden der idrettsaktivitet på mange måter er limet som holder deltagerne sammen, vil det være hensiktsmessig å se nærmere på hva man rent konseptuelt skal vektlegge når man snakker om idrett og sport. Flere idrettsgrener omtales som spill, både på engelsk og norsk. Vi spiller fotball, tennis og cricket. På vinterstid spiller vi ishockey eller curling. Derimot går vi på ski, hopper på ski, eller kjører på ski. I denne studien tar jeg for meg cricket, som i vår dagligtale blir referert til som en «spillende» sport. Flere forskere har forsøkt nærmere å beskrive og definere hva som bør være de viktigste kjennetegnene på spill og leker (Caillois, 1961; Huizinga, 1950). Ulike momenter har blitt vektlagt i de ulike utredningene, og selv om mange av karakteristikkene som skisseres er viktige, velger jeg i denne studien å legge min forståelse for hva som bør vektlegges spesielt, nært opp mot Robert Perinbanayagams (2006) tanker om akkurat dette.

Han skriver følgende når han beskriver hvordan mennesker erfarer det å spille:

The selves of the participants are far from absent; they are very much present and face a variety of contingencies. Indeed, games must be considered, to begin with, from the standpoint of the player himself or herself, and when one does that it becomes clear that they are fundamentally processes in which agents interact with each other, conduct dialogues of one sort or another, and present and narrate a self. The playing of games then is not another and merely lusory or disinterested series of acts, but rather acts that human agents undertake, as players or spectators, to achieve cognitive involvement and emotional engagement with the other. The playing of games is, in fact, a conversation, a dialogic

activity that systematically involves other agents, a continuation of the other processes of everyday life. It is also a means by which a human agent achieves intercourse with the other by using a range of symbols that is broader than language (Perinbanayagam, 2006, s. 3).

Som vi ser er dette en konseptualisering som passer godt inn i et symbolsk interaksjonistisk- og relasjonelt teoriperspektiv. Perinbanayagam vektlegger språk, og ser på mennesker som snakkende og lyttende dyr, som bruker sine evner til gode formål. Vi er dialogiske skapninger som aktivt engasjerer oss med hverandre gjennom språk (og kroppsspråk) som vi behersker. Dette gjør oss i stand til å oppnå gjensidig kognitivt og emosjonelt engasjement, som er med på å konstruere selve prosessen for sosial sameksistens (Perinbanayagam, 2006, s. 4). Det å spille en sport som cricket vil også være en handling som gjør at vi involverer oss med andre mennesker på forskjellige plan. Spilletts regler og symboler (f.eks. etikette og prinsipper) gjør at samhandlingen med de andre aktørene preges av en kommunikasjon som er mer omfattende enn kun selve språket som man snakker sammen ute på banen eller på tribunen. Samtidig blir selve idrettsaktiviteten en forlengelse av andre hverdagslige prosesser. Når vi nå skal se nærmere på det norske cricketmiljøet, vil selve idrettsaktiviteten, på trening eller i kamp, bare være én del av alle de sosiale prosessene som foregår i den sosiale verdenen som helhet.

Det å spille cricket blir en aktivitet hvor aktørene engasjeres sammen med med- og motspillere emosjonelt og kognitivt, og møter den fysiske verden med fysiske objekter. Selve spillet dreier seg om å forholde seg til andre spillere, fysiske realiteter som spilleforhold (baneforhold og værforhold) og å manipulere fysiske objekter som ball og balltre. I tillegg bør man lyste regelverk og andre konvensjoner. «It is not, then, that interactions and conversations are games; it is rather that games are conversations with which an agent engages the social and material other with great intensity and commitment» (Perinbanayagam, 2006, s. 25-26).

Selve cricketaktiviteten utgjør en stor del av det sosiale livet i det norske cricketmiljøet. Den vil bli satt under lupen i denne studien, men samtidig vil mange andre sosiale prosesser også være av interesse når man skal prøve å tegne et troverdig bilde av den sosiale verdenen som helhet. Forhåpentligvis vil jeg med denne studien kunne yte rettferdighet ovenfor de unge norske cricketspillerne som har delt sine erfaringer og betraktninger med meg. Det er gjennom deres perspektiver det norske cricketmiljøet vil bli forsøkt presentert.

4. Metode

Ulike ontologiske, epistemologiske og politiske overbevisninger fra forskeren sin side kan være med på å legge føringer for forskningsprosessen. Ikke bare når det gjelder tema for undersøkelsen, men også de metodologiske avveininger ved valg av forskningsdesign, samt hvordan resultatene presenteres og vurderes.

Det å skulle gjennomføre en samfunnsvitenskapelig undersøkelse skiller seg klart fra naturvitenskapelig forskning. Det er utvilsomt fundamentale forskjeller mellom det menneskelige sosiale liv og naturen som fysisk fenomen styrt av naturlover, fordi samfunnsforskeren møter et forskningsobjekt, eller rettere sagt subjekt, som allerede har en forståelse av seg selv. Forskeren må derfor selv bli en del av det sosiale livet til informantene, og må lære seg å kommunisere med dem på deres vilkår for å oppnå forståelse for deres situasjon (Benton & Craib, 2011, s. 28-29). Dette forskningsprosjektet benytter derfor en kvalitativ tilnærming med intervju, fordi jeg er interessert i å høre om personlige erfaringer, og få innsyn i sosiale verdener.

Innenfor samfunnsvitenskapen finnes det ulike paradigmeforståelser og forskningstradisjoner. I følge Guba og Lincoln (1994, s. 107) kan et paradigme beskrives som «a set of basic beliefs (or metaphysics)... and a worldview that defines, for its holder, the nature of the 'world', the individuals place in it, and the range of possible relationships to that world and its parts». Disse grunnleggende oppfatningene og postulatene som tilhører et paradigme, og som forskeren ofte styres av, blir lært gjennom den utdanning og skolering vedkommende gjennomgår.

For mitt vedkommende var interesse og nysgjerrighet avgjørende for valg av tema, men paradigmatilhørighet har absolutt vært sentral for utformingen av forskningsspørsmålene og design. Mitt forskningsarbeid har en tilnærming som kan sies å tilhøre et fortolkende paradigme innenfor sosiologisk forskning, med røtter tilbake til Max Weber og hans fokus på å forstå fremfor å forklare. For Weber lå fokuset på å konstruere historier om den sosiale verden. Samfunnsforskeren kan ikke avdekke universelle lover som styrer menneskers handlinger, men derimot bør målet være å forstå – og forklare – hendelser, gjennom det meningsinnholdet som de involverte aktørene tillegger sine egne handlinger (Weber, 1949). Ved å benytte seg av en slik

tilnærming vektlegges derfor den sosialt konstruerte karakteren til det vi oppfatter som virkelighet (Denzin & Lincoln, 2000).

4.1 Forskjeller på kvantitativ og kvalitativ forskning – ontologi og epistemologi.²³

Når det gjelder ontologiske spørsmål antar kvantitative forskere at det finnes en objektiv virkelighet som eksisterer eksternt og uavhengig av person. Denne virkeligheten påtvinger seg den individuelle bevisstheten utenfra, og er drevet av uforanderlige naturlover og mekanismer. Målet for forskning er å formulere lover som kan kontrollere og forutsi; kontekstfrie generaliseringer som kan ta form som årsaksforklaringer. Kvalitative forskere forfekter i stedet det vi kan kalle en relativistisk ontologi. De oppfatter den sosiale virkeligheten som menneskelig skapt, der ulike subjektive virkelighetsoppfatninger eksisterer som mentale konstruksjoner hos oss mennesker. Det betyr ikke at det ikke aksepteres at det eksisterer en virkelighet der ute som er uavhengig av oss selv, men at hvordan vi gir mening til objekter, og hvordan vi oppfatter oppførsel og ytringer fra andre personer, er avhengig av de motivasjoner og meninger vi tillegger dem. Dette blir formet på bakgrunn av tankevirksomhet, gjennom språk og kulturell symbolikk. For en kvalitativ forsker eksisterer det derfor en mangfoldig og konstruert virkelighet, og forskningsprosessen handler om å forstå andre sine tolkninger av denne virkeligheten.

Når det gjelder epistemologiske oppfatninger vil en kvantitativ forsker anta at forskningsobjekt kan studeres på en objektiv måte. I det ligger at forskeren og informanten(e) er uavhengige enheter, og at forskeren er i stand til å studere forskningsobjektet uten å påvirke, eller bli påvirket, av det. For å unngå at egne verdier eller interesser skal forårsake at personlige fordommer påvirker forskningen, benytter kvantitative forskere seg av foreskrevne tekniske prosedyrer for å redusere eller fjerne slik påvirkning. Kvalitative forskere følger på den annen side en subjektivistisk epistemologi. Forholdet mellom forsker og informant oppfattes som et subjekt-subjekt forhold i motsetning til en subjekt-objekt dualisme. Hos denne epistemologiske tradisjonen oppfattes det ikke å eksistere noe klart skille mellom forsker og informant.

²³ Den følgende redegjørelsen bærer preg av en idealtypifisering av forskjeller mellom kvantitativ og kvalitativ forskning. Redegjørelsen baserer seg på boken «Qualitative Research Methods in Sport, Exercise and Health» (Sparkes & Smith, 2014, s. 9-14).

De er i stedet avhengige av hverandre, og skaper kunnskap sammen gjennom gjensidig påvirkning (Sparkes & Smith, 2014, s. 9-14).

Kvantitativ forskning har ofte en deduktiv tilnærming, ved at man på bakgrunn av tidligere forskning utleder hypoteser som testes på empiri gjennom en hypotetisk deduktiv metode (Benton & Craib, 2011). En induktiv tilnærming går fra det spesifikke til det generelle. En observasjon eller studie av flere individuelle tilfeller eller hendelser, hvor det i etterkant kan søkes generelle likhetstrekk (Holloway, 1997). Det må imidlertid bemerkes at denne beskrivelsen av de vitenskapsteoretiske forskjellene mellom kvantitative og kvalitative metoder er kraftig forenklet, unyansert og satt på spissen. I praksis vil de epistemologiske skillelinjene være mer flytende, og ulike metoder kan også anvendes sammen, f.eks. ved triangulering (Thagaard, 2010).

4.1.1 Kvalitativ metode.

I følge Sparkes & Smith (2014) burde vi se på kvalitativ metode som et felt som er fragmentert, og som består av flere mindre fellesskap med egne «språk» og tradisjoner. Samlet sett har kvalitative forskere en stor «verktøykasse» til disposisjon, og mange ulike muligheter for å samle inn et empirisk materiale, f. eks. gjennom intervju, feltarbeid, case-studie eller tekstanalyse. Mer presist kan man si at forskere som benytter seg av kvalitativ metode gjerne vektlegger virkeligheten som sosialt konstruert, den nære forbindelsen mellom forskeren og det som blir studert, og de situasjonsspesifikke begrensningene som former forskningen. På den annen side vil de samfunnsforskerne som benytter seg av en kvantitativ metodologi være mer opptatt av kausale forhold mellom variabler, og ikke prosesser (Denzin & Lincoln, 2000, s. 8).

Ganske tidlig i planleggingsfasen var det klart for meg at jeg ønsket å gjennomføre en intervjuundersøkelse, og ikke feltarbeid som også kunne vært en mulighet. Dette skyldtes i all hovedsak to forhold: For det første ville en observasjonsstudie (feltarbeid) vært veldig tidkrevende. Og for det andre, som utenforstående uten kontakter i miljøet ville det kunne være vanskelig å få innpass hos klubbene, samt at min etnisitet kunne ha vanskeliggjort en studie av en sosial verden som består nesten utelukkende av spillere med en sørasiatisk opprinnelse. Forskning tyder på at informanter med minoritetsbakgrunn kan være mistenksomme ovenfor hvite forskere (Duneier, 2004 i Fletcher, 2014), og min «outsider»-posisjon i miljøet kunne ha virket uheldig inn. Både fordi jeg ikke ville vært i tilstrekkelig stand til helt å forstå atferden, verdiene og

holdningene til gruppen jeg studerte, men også fordi jeg kan inneha feilaktige forestillinger om miljøet som ville kunne ført til misforståelser (Fletcher, 2014).

4.2 En intervjuundersøkelse.

Kvalitative intervju er en mye brukt forskningsmetode, der intervjueren snakker med de som har erfaringer med temaet som ønskes studert. Gjennom slike intervju kan forskeren undersøke erfaringene, motivene, og meningene hos andre, og lære seg å se verden gjennom perspektiver som er annerledes enn sitt eget (Rubin & Rubin, 2012). Jeg ønsket å gjennomføre en intervjuundersøkelse blant unge cricketspillere (18-24 år), og definerte aldersgruppen slik fordi jeg ønsket å snakke med personer som hadde nådd myndighetsalder, men som fortsatt kan regnes som ungdommer, jamfør De Forente Nasjoners øvre aldersgrense for begrepet «Youth» på 24 år.²⁴

4.2.1 Rekruttering av informanter.²⁵

I slutten av mai 2014 sendte jeg en henvendelse til Espen Andre Johansen, generalsekretær hos Norges Cricketforbund (NCF). Her redegjorde jeg for mine planer om å gjøre en undersøkelse om cricket i Norge, og fortalte litt om hvordan jeg tenkte meg å gjennomføre denne. Svaret jeg fikk tilbake var positivt, og jeg ble invitert til forbundets lokaler på Ullevål Stadion onsdag 6. juni 2014 for å diskutere prosjektet nærmere. Det var veldig betryggende at NCF ønsket å bidra til å rekruttere informanter. I slutten av juli fikk jeg beskjed om at de hadde funnet tre personer som ønsket å delta i undersøkelsen, samtidig som de også informerte om at de ville offentliggjøre informasjon om prosjektet på nettsiden deres (www.cricketforbundet.no). Der oppfordret de spillere til å delta, og opplyste om at de støttet prosjektet. Dessverre gav ikke offentliggjøringen av informasjonen den effekten jeg hadde håpet på. Kun én person tok kontakt med ønske om å delta. Jeg sendte derfor en e-post til nesten samtlige klubber i det norske seriesystemet der jeg fortalte om undersøkelsen, og spurte om de ville gjøre denne informasjonen kjent for sine spillere mellom 18-24 år. Jeg la også ved kontaktinformasjon slik at jeg kunne kontaktes av potensielle informanter.

²⁴ <http://www.un.org/esa/socdev/documents/youth/fact-sheets/youth-definition.pdf>

²⁵ I kvalitativ metode brukes ofte betegnelser som intervjuperson eller intervjusubjekt. Jeg har derimot valgt å bruke betegnelsen informant. Som Thagaard skriver: «Begrepet *informant* er innarbeidet i kvalitativ forskning og benyttes om de personene forskeren får informasjon fra» (Thagaard, 2010, s. 48).

Responsen var også her laber. Kun et par klubber svarte på henvendelsen. De viste derimot interesse for prosjektet, og ville gjøre spillerne sine kjent med undersøkelsen, uten at dette førte til noen umiddelbare tilbakemeldinger. Etter å ha sendt en påminnelse til de samme klubbene, kom jeg imidlertid i kontakt med tre nye spillere som kunne tenke seg å delta på intervju. Den siste personen som deltok i studien ble rekruttert på et senere stadium, på grunnlag av at jeg fikk bedre kjennskap til personer i miljøet etter hvert.

Kommunikasjon ble opprettet på nokså lik måte med de ulike personene. Jeg tok kontakt enten via telefon, tekstmelding, eller e-post. Jeg presenterte meg og prosjektet, og sendte alle et informasjonsskriv som de skulle lese gjennom før de bestemte seg for å delta (vedlegg 2). I tillegg ble det opplyst om at intervjuene ville bli tatt opp på lydbånd og senere transkribert. Alle samtykket til å delta, og tid og sted for intervju ble avtalt kort tid etter.

I sum utgjorde utvalget åtte informanter, som utelukkende består av personer med sørasiatisk opprinnelse. De aller fleste med mor og far som kommer fra Pakistan. Kun to av spillerne har foreldre som kommer fra et annet sørasiatisk land. Nesten samtlige av ungdommene var født i Norge. Én av spillerne var født i Pakistan og kom flyttende til Norge når han var tidlig i tenårene, mens tre av spillerne som var født i Norge hadde tilbragt noen av barneårene sine i foreldrenes hjemland.

Alle informantene spilte for klubb lag i Oslo-området. Klubbene spillerne var medlemmer av fordelte seg utover de ulike divisjonene i seriesystemet. For å bevare anonymiteten til informantene har alle blitt gitt pseudonym i dette prosjektet – vanlige pakistanske guttenavn (**Arshad, Bashir, Danish, Fawad, Haroon, Irfan, Junaid og Mushtaq**). Dette gjelder også de personene som har tilknytning til andre sørasiatiske nasjoner enn Pakistan, for å unngå at disse skal gjenkjennes i presentasjonen av resultatene.

4.2.2 Intervjuene.

Et intervju er en samtale, ofte mellom to ukjente. Det er derfor veldig viktig å bygge en trygg relasjon mellom intervjuer og den som blir intervjuet; gjensidig tillit til hverandre er avgjørende. Selv om det i utgangspunktet er en skjevhet i maktforholdet mellom den som stiller spørsmålene og den som svarer, er det viktig å jobbe for å oppnå det Rubin & Rubin (2012) refererer til som et «conversational partnership» – der intervjuet blir en

felles oppdagelsesprosess. Kvale & Brinkmann (2010) skisserer en metafor for intervjueren som en reisende, der selve intervjuet kan oppfattes som en reise som leder til kunnskapskonstruksjon. Det er viktig at man oppnår gjensidig respekt for hverandre, skaper informasjon sammen, og at samtalepartnerna føler seg forstått, akseptert og vist tillit som en kilde til pålitelig informasjon. I motsetning til en vanlig samtale vil et forskningsintervju vanligvis fokusere på et forskningsspørsmål, eller spesifikt tema, som vil undersøkes i dybden. Like fullt er det en samtale, og den kan utvikle seg på måter som ikke var forutsett på forhånd.

Den perioden jeg gjennomførte de åtte intervjuene i denne studien var utvilsomt en reise – en lærerik sådan. Den var spennende, interessant, utfordrende og verdifull. Gjennom denne prosessen tror jeg at jeg lærte mer om de ferdighetene som kreves for å gjennomføre gode intervju; det er som et håndverk man lærer av praksis, og jeg følte det var en stor progresjon fra mitt første til mitt siste intervju.

I utgangspunktet hadde jeg et ønske om å gjennomføre nokså åpne, ustrukturerte intervjuer. Dette skyldes i stor grad en sterk tiltro til livshistorieintervjuer (Atkinson, 1998; Plummer, 2001) som virkemiddel for å skape et omfattende og rikt datamateriale. Tanken var at gjennom et livshistorieintervju så skulle informantene i størst mulig grad, gjennom egne ord og på egne premisser, få presentere det de oppfatter som viktig og relevant informasjon; refleksjoner over hva de har opplevd, historier og perspektiver som i minst mulig grad blir diktert av intervjueren. Etter lengre tids vurdering av intervjuform endte jeg likevel opp med det Kvale og Brinkmann (2010) kaller semistrukturerte livsverdenintervju. En intervjuform med en viss struktur, men som fortsatt er fleksibel nok til at informantene har god mulighet til å få presentere det de oppfatter som viktig, uten at spørsmålene leder dem i en spesiell retning. På grunn av min manglende rutine som forsker, følte jeg at det ville bli for risikabelt å ta fatt på intervjuene uten en forholdsvis strukturert intervjuguide.

Før intervjuene fant sted hadde jeg derfor utarbeidet en guide som skulle hjelpe meg gjennom samtalene med informantene mine (vedlegg 3). Der hadde jeg skrevet ned de ulike emnene jeg ønsket å snakke om²⁶, og forslag til spørsmål jeg kunne stille. Ikke alle spørsmålene ble stilt i hvert intervju, og rekkefølgen på spørsmålene varierte fra samtale

²⁶ De ulike emnene var: Personlig informasjon, interesse for cricket, første møte med organisert cricket, hvorfor akkurat cricket, cricketklubben, det sosiale fokuset, det sportslige fokuset, cricketkampen, egen karriere, det norske cricketmiljøet, og fremtiden for cricket i Norge.

til samtale. Etter hvert som jeg fikk mer erfaring, og følte meg tryggere på min egen rolle, greide jeg å løsrive meg mer og mer fra guiden. De siste intervjuene følte jeg derfor bar mer preg av å være en konversasjon om cricket, mens de første intervjuene nok var mer rigide i formen. Intensjonen var alltid at informanten skulle få snakke mest om det som betydde noe for ham, og som han oppfattet som viktig å fortelle om.

Intervjuene ble gjennomført fra slutten av august til midten av oktober 2014. Før hvert intervju gav jeg informantene en del relevant informasjon, bla. om hvordan dataene skulle behandles og presenteres, at de ikke burde omtale/identifisere tredjeperson med navn uten at det følte helt nødvendig, og at de kunne trekke seg når som helst. Deltagelse i prosjektet fordret skriftlig samtykke, og alle signerte en samtykkeerklæring før intervjuene startet.

Den personlige forberedelsen til intervjuene bestod i stor grad av å lese litteratur om det å gjennomføre intervju (Kvale & Brinkmann, 2010; Rubin & Rubin, 2012; Silverman, 2013). Intervjuet som håndverk læres dog best gjennom praksis, og ved å høre gjennom intervjuene kort tid etter at de var gjennomført kunne jeg dra lærdom av det som var bra, og mindre bra, før neste intervju ble satt i gang.²⁷

Alle intervjuene foregikk ansikt til ansikt (ved ett tilfelle var det også en annen person til stede i rommet under intervjuet). På forhånd ble vi enige om hvor intervjuene skulle foregå, ut fra hva som passet informantene best. Tre av intervjuene ble gjennomført på Norges idrettshøgskole (NIH), ett intervju ved et offentlig bibliotek, og resten enten ved utdanningsinstitusjonen eller på arbeidsplassen til informanten.

Intervjuene varierte en del i lengde; det korteste varte nokså nøyaktig 1 time og 30 minutter, mens det lengste varte 2 timer og 26 minutter (med gjennomsnittslengde på 1 time og 51 minutter). Intervjuene forløp på en fin måte, og jeg ble imponert over åpenheten og evnen til refleksjon hos de unge deltagerne.

4.2.3 Transkripsjon.

Under intervjuene ble det brukt diktafon for å ta opp samtalene. Gjennom en lang og møysommelig transkriberingsprosess ble datamengden omgjort til skriftlig form. Denne prosessen blir ofte viet lite oppmerksomhet i metodelitteraturen. Jeg føler derfor det er

²⁷ Dette var ekstra viktig i mitt tilfelle siden jeg ikke gjennomførte prøveintervju. Etter at jeg hadde gjennomført det første intervjuet lyttet jeg derfor nøye gjennom opptaket før neste intervju ble satt i gang.

viktig å ta på alvor Kvale og Brinkmanns (2010) refleksjoner rundt dette temaet. Det er nemlig ikke noen ukomplisert oppgave å skulle transkribere, men snarere en fortolkningsprosess, der forskjeller mellom talespråk og nedskrevet tekst skaper både praktiske og prinsipielle spørsmål. I denne studien har vi allerede vært inne på viktigheten av interaksjon. Et intervju er en samtale mellom to (eller flere) personer som kommuniserer med hverandre, både verbalt og ikke verbalt – gjennom kroppsspråk. Opptaket av intervjuet fanger kun det som blir sagt muntlig, og denne muntlige fremstillingen skal så overføres til en skriftlig form.

Det å transkribere intervjuene er en forberedelse til analyse.²⁸ I analysefasen bør man nemlig ha noe mer håndgripelig enn timevis med lydopptak. Det å utføre jobben selv er dog en tidkrevende prosess, som kan gjøre den totale arbeidsmengden i prosjektet formidabel. Heldigvis er det veldig lærerikt. Flere momenter må vurderes, og avgjørelser må fattes vedrørende ulike aspekter.

I mitt tilfelle kom alle informantene fra Østlandsområdet, og snakket tilnærmet det vi kan kalle bokmål. Selv har jeg en dialekt som ligger nært nynorsk, men for å ta hensyn til mine informanter var det en veldig avslepen utgave av denne som ble snakket fra min side. Jeg valgte derfor å produsere tekst på bokmål fremfor å bevare et dialektpreget språk. En del engelske ord, og slangord, ble satt i hermetegn og bevart. Alle informantene snakket godt norsk, men et par stykker fortalte at de hadde hatt litt vansker med språket. I de få tilfellene jeg merket dette i intervjuopptakene, rettet jeg opp i det, slik at språket fikk bedre flyt. I transkripsjonen ble lange pauser markert med «...» i teksten, for å vise nøling, eller at informanten tenkte seg om før han snakket videre. Utbrudd av latter ble markert som «(latter)» i teksten, der jeg følte dette var av interesse å notere. Småord som ofte er en del av talespråket, som «eh», «hmm», «mm», og så videre, ble luket bort der det ikke følte nødvendig å ta det med for å bevare det fulle meningsinnholdet.

Siden intervjufasen og transkriberingsfasen i mitt tilfelle var overlappende, hadde jeg godt læringsutbytte av å transkribere intervjuene selv. Denne kunnskapen gjorde at jeg kunne modifisere min intervjustil i påfølgende intervjuer, på en måte som gjorde transkriberingen enklere. Særlig det å ta seg bedre tid til å la informantene snakke

²⁸ Transkriberingsprosessen kan også oppfattes som første del av analysefasen (Braun & Clarke, 2006).

ferdig, og ikke snakke i munnen på informanten, var noe jeg ble mer observant på etter hvert.

4.2.4 Analyse.

Det finnes flere analysemetoder, med ulike styrker og svakheter. Når det gjelder metoder som fokuserer på meningsinnholdet i tekster, skiller Thagaard (2011) mellom to ulike tilnærminger til stoffet: henholdsvis personsentrerte og temasentrerte tilnærminger. Valget av analysemetode avhenger av hvordan man ønsker å fremstille resultatene, og om de skal rette seg mot temaer som er sentrale i undersøkelsen, eller om de skal omhandle personer. I dette prosjektet som retter seg mot ungdommers erfaring med å spille cricket i Norge, og det norske cricketmiljøet som en sosial verden, har jeg vært opptatt av å finne felles mønstre i datamaterialet. Jeg valgte derfor en tematisk analysemetode.

Tematisk analyse er en metode som benyttes for å identifisere, analysere og rapportere mønstre (tema) innenfor et datamateriale (Braun & Clarke, 2006). Temaene bør ikke oppfattes å ligge latente i datamaterialet, ventende på å bli oppdaget av forskeren, men man bør heller vektlegge den aktive rollen forskeren spiller i denne prosessen.

Vedkommende identifiserer temaene, velger ut hvilke som er av interesse og rapporterer dem til leseren (Taylor & Ussher, 2001). Valg av teoretisk rammeverk kan være førende for hva forskeren vil se etter, eller finne interessant, i datamaterialet. I dette prosjektet har det relasjonelle aspektet ved cricketmiljøet i særlig grad blitt vektlagt.

En viktig avgjørelse som må fattes er hvorvidt man ønsker å gi en rikholdig tematisk beskrivelse av hele (eller mesteparten) av datamaterialet, eller en mer detaljert redegjørelse av et spesielt aspekt av helheten – f.eks. en mer inngående og nyansert gjennomgang av et spesielt tema, eller gruppe av tema. Braun & Clarke (2006) skriver at det å gi en mer rikholdig beskrivelse av hele datamaterialet kan være nyttig når man undersøker et emne som det har vært forsket lite på tidligere, og hvis man jobber med informanter hvis synspunkter om emnet ikke er godt kjent. Når det gjelder det norske cricketmiljøet er dette en sosial verden som knapt har blitt gjort til gjenstand for vitenskapelige undersøkelser tidligere (unntatt Walle 2010, 2013; Fletcher & Walle, 2015), og beretninger fra unge cricketspillere i Norge har jeg ikke vært i stand til å oppdrive. Dette forskningsprosjektet kan derfor betraktes som en eksplorerende studie (Thagaard, 2011), der jeg som forsker i liten grad hadde fast definerte

forskningsspørsmål når studien startet, og hvor hensikten har vært å utforske et felt det var lite kunnskap om fra før. Derfor har fokuset i størst mulig grad vært rettet mot å beskrive helheten av datamaterialet, fremfor en mer detaljert og nyansert gjennomgang av spesielle tema. Dette har både positive og negative sider, men har vært et bevisst valg fra min side.

Det å analysere, betyr i følge Kvale & Brinkmann (2010, s. 201): «å dele noe opp i biter eller elementer». Tekstmaterialet blir inndelt i kategorier, og på den måten kan store datamengder sammenfattes til en mer oversiktlig tekst (Thagaard, 2011). I denne studien gjorde jeg dette gjennom koding og meningsfortetting av intervjutranskripsjonene. Koding betyr å knytte beskrivende nøkkelord til tekstavsnitt, mens meningsfortetting betyr å sammenfatte tekstavsnitt til kortere setninger som bevarer meningsinnholdet (Kvale & Brinkmann, 2010). Jeg omdannet hvert enkelt intervju til en lang liste med koder og meningsfortattede setninger.²⁹ Alle intervjuene ble kodet på en omfattende måte, der nesten alt som ble sagt fra informantenes side ble omdannet til en kode eller meningsfortettet setning. Innholdet i hvert intervju ble på denne måten komprimert ned til en liste med koder. Foran hver kode noterte jeg sidetallet hvor tekstavsnittet som koden tilhørte kunne finnes i den originale transkripsjonen. Dette gjorde det enklere for meg når jeg hadde behov for å gå tilbake for å kontrollere koden i forhold til selve intervjueteksten, eller når jeg skulle bruke sitater fra intervjuene i presentasjonen.

Det videre analysearbeidet baserte jeg i stor grad på en steg-for-steg guide i tematisk analyse utviklet av Virginia Braun og Victoria Clarke (2006). Kodene fra de forskjellige intervjuene ble sortert i overordnede tema. Denne prosessen kan i utgangspunktet gjennomføres med ulike hensikter: Enten kan man kode, og sortere, på grunnlag av klart definerte forskningsspørsmål (som passer til en bestemt teoretisk tilnærming), eller så kan de spesifikke forskningsspørsmålene utvikle seg gjennom kodingsprosessen – en induktiv tilnærming (Braun & Clarke, 2006). Denne studien ligger nærmest den siste fremgangsmåten. Hensynet til hvordan jeg på en best mulig måte kunne presentere de overordnede temaene for leseren var med på å spisse selve ordlyden i de tre forskningsspørsmålene som jeg på dette stadiet utledet. Temaene ble deretter sortert i henhold til de ulike forskningsspørsmålene.

²⁹ I den videre fremstillingen vil jeg referere til både koder og meningsfortattede setninger som koder.

Det å skrive resultatene er en vesentlig del av analysearbeidet, og prosessen kan beskrives som en konstant vandring frem-og-tilbake mellom de komplette intervjuetekstene, listene med koder, og den til en hver tid skrevne tekst. De ulike temaene som i utgangspunktet hadde blitt utledet ble kontinuerlig vurdert opp mot de kodede intervjuene under selve skriveprosessen, og ble forsøkt levendegjort gjennom sitater hvis hensikt var å fange essensen ved det jeg forsøkte å formidle. Det har hele tiden vært et bevisst valg å benytte mange sitater i den ferdige teksten, for å bringe frem informantenes stemmer og eksemplifisere de ulike momentene som skulle presenteres.

4.3 Hvordan vurdere kvaliteten på kvalitativ forskning?

Innen kvantitativ forskning vurderes kvaliteten på forskningsresultatene ofte ut fra kriterier som objektivitet, reliabilitet, validitet og generaliserbarhet (Sparkes & Smith, 2014). Spørsmålet er om disse kriteriene også gjelder som gode mål for å bedømme kvaliteten på kvalitativ forskning? Svaret er nok at det å skulle vurdere kvalitativ forskning ut fra nevnte kriterier er problematisk.

Når det gjelder objektivitet har jeg allerede vært inne på epistemologiske uenigheter mellom kvantitative og kvalitative forskere. Total objektivitet oppfattes innen kvalitativ forskning som en umulighet. Fordommer og en før-forståelse er noe man ikke kan unngå å ha når man starter på et forskningsarbeid. Det er derfor viktig å være åpen om dette, være seg det bevisst, og hele tiden reflektere rundt sin rolle i forskningsprosessen (Neumann & Neumann, 2012).

Reliabilitet refererer i utgangspunktet til spørsmålet om en annen forsker, som bruker de samme metodene, ville kommet frem til samme resultat (Thagaard, 2011). Dette er vesentlig i kvantitativ forskning, der det er viktig at undersøkelsene som utføres blir gjennomført på en konsistent måte, slik at en måling kan gjentas av andre forskere med formodentlig samme resultat. I en kvalitativ intervjustudie er dette kriteriet vanskelig å etterkomme – og heller ikke ønskelig. Det synes klart at de til en hver tid spesifikke omstendighetene rundt et intervju vil gjøre det umulig å få gjennomført et identisk intervju på et senere tidspunkt, eller med en annen intervjuer. Holstein og Gubrium (2004) argumenterer for at en kvalitativ forsker derimot må argumentere for reliabilitet ved å redegjøre for hvordan datamaterialet har blitt skapt, og at forskerens argumentasjon for egne resultater må overbevise leseren om deres verdi. Silverman (2006) argumenterer for at reliabiliteten kan styrkes ved å gjøre forskningsprosessen

gjennomsiktig, med å gi detaljerte beskrivelser av analysemetoder, og ved å være åpen om det teoretiske ståstedet som danner grunnlaget for forskerens tolkninger. Dette er noe jeg har forsøkt å etterleve, og ved bruk av diktafon og nøye transkribering har informantens stemmer blitt gjengitt ordrett.

Validitet er knyttet opp mot forskningens gyldighet, og også her er det uheldig å bruke de samme kriteriene når man vurderer kvantitativ og kvalitativ forskning.

Validitetsbegrepet er knyttet opp til hvorvidt resultatene av undersøkelsen representerer den virkeligheten man har studert, og mens kvantitative forskere med validitet mener i hvilken grad deres konklusjoner er «sanne» i objektiv forstand, vil kvalitative forskere innen et fortolkende paradigme vurdere om deres beskrivelser og resultater samsvarer med realiteten (eller den konstruerte realiteten) slik den erfares av informantene (Cho & Trent, 2006). En kvalitativ forsker vil derfor som oftest snakke om «virkeligheten» i anførselstegn.

Statistisk generalisering som man ofte forholder seg til i kvantitativ forskning er ikke aktuelt i en intervjuundersøkelse, men kan man snakke om andre måter å generalisere sine funn på? Stake (1995) foreslår det han benevner som naturalistiske generaliseringer, som er: «conclusions arrived at through personal engagement in life's affairs or by vicarious experience so well constructed that the person feels as if it happened to themselves» (Stake, 1995, s. 85). Her blir det forskerens oppgave å skulle gi så gode beskrivelser av temaet at leseren selv kan reflektere over dem, gjenkjenne seg i datamaterialet, og gjøre koblinger (naturalistiske generaliseringer) til sin egen situasjon (Sparkes & Smith, 2014). Dette vil kunne være et mer hensiktsmessig mål for denne studien.

Hvordan skal man da vurdere kvaliteten til kvalitative studier? En av de mest benyttede tilnærmingene bygger på arbeidet til Lincoln & Guba (1985) og Guba og Lincoln (1989). De anerkjente at kvalitativ forskning var basert på en annen ontologi og epistemologi enn kvantitativ forskning, og utviklet derfor parallelle kriterier for å vurdere forskningen på en annen og mer passende måte:

In place of the conventional criteria of internal validity, external validity, reliability and objectivity they proposed the following parallel criteria: *credibility*, *transferability*, *dependability* and *confirmability*. Taken together these constitute the *trustworthiness* criteria that can be used to judge the 'quality' of qualitative research studies. These criteria

currently constitute the gold standard in qualitative work in SEH³⁰ (Sparkes & Smith, 2014, s. 179).

Dessverre vil det bli for omfattende å gå nærmere inn på alle disse parallelle kriteriene i denne sammenhengen. Det er dog uenighet i miljøet om hvorvidt «trustworthiness»-kriteriet er godt egnet for å vurdere kvalitativ forskning, eller om det kun er positivistiske tanker i en ny innpakning. Flere forskere har derfor foreslått at forskningen bør vurderes etter andre kriterier som tar hensyn til den kvalitative forskningens egenart. Tracy (2010) foreslår åtte slike kriterier som hun mener bør vektlegges, og at kvalitativ forskning av høy kvalitet er preget av: «(a) worthy topic, (b) rich rigor, (c) sincerity, (d) credibility, (e) resonance, (f) significant contribution, (g) ethical, and (h) meaningful coherence» (Tracy, 2010, s. 839).

En slik liste tar på alvor den store spennvidden som finnes innenfor kvalitativ forskning. Langt fra alle punktene vil være relevante når man skal bedømme hvor godt gjennomført ulike forskningsprosjekter er, men man vil alltid finne noen punkter som vil være meget relevante. Denne studiens styrker og svakheter kan godt bedømmes etter mange av disse kriteriene. Jeg opplever at undersøkelsen omhandler et relevant emne som fortjener akademisk interesse, og jeg har prøvd å være åpen vedrørende valg av teoretisk perspektiv og metodevalg. Forhåpentligvis kan denne studiens funn være beskrivende for hvordan unge spillere erfarer det norske cricketmiljøet, og dermed betraktes som naturalistisk generaliserende. Jeg har også prøvd å etterleve etiske normer for god forskning.

4.4 Etiske betraktninger.

Alle forskningsprosjekter som skal behandle personopplysninger enten via tekst- eller lydfiler må meldes til personvernombudet for forskning – Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste (NSD). Prosjektet er tilrådd gjennomført av NSD (Vedlegg 4). Formelle etiske krav må innfris før man kan starte på undersøkelsen, og utvalget av informanter må informeres skriftlig om prosjektet, og gi skriftlig samtykke til deltagelse.

Selv om en formell etisk godkjenning fra NSD blir gitt ved forskningsprosjektets start, er dette kun første steg på veien; for etisk skjønn må utøves gjennom alle forskningsprosessens faser (Kvale & Brinkmann, 2010). Det å få tilgang til menneskers personlige tanker, erfaringer og historier, for så å skulle bruke dem i en studie som vil

³⁰ Sport, Exercise and Health.

være tilgjengelig for offentligheten, krever at man gjennom hele prosessen reflekterer over etiske spørsmål.

Deltagerne ble i informasjonsskrivet fortalt at de skulle sikres anonymitet, og at de ikke skulle kunne gjenkjennes ut fra det som står skrevet i den ferdige publikasjonen. Dette er noe jeg har forsøkt å etterleve, selv om jeg fikk inntrykk av at flere av informantene ikke så på dette som så veldig viktig. Kvalitative forskere kan ofte oppleve en konflikt mellom det å formidle detaljerte og nøyaktige beskrivelser av den sosiale verdenen, samtidig som de skal beskytte individene som deltok i forskningsprosjektet. Kaiser (2009) viser også til at flere deltagere i kvalitative studier kan føle at de taper «eierskap» til dataene når de anonymiseres i formidlingsprosessen

Informantene i denne studien har blitt tildelt pseudonymer, og i resultatpresentasjonen brukes sitater fra samtlige deltagere – i tillegg presenteres bakgrunnsinformasjon. Dette er et valg som er gjort med den hensikt å gjøre stoffet mer «levende», samtidig tror jeg informantene mine vil verdsette dette, ved å kjenne seg selv igjen i teksten, og kunne følge sine viktige bidrag til studien.³¹ Noen sitater har dog blitt brukt uten å referere til en opphavsperson, dette fordi sitatet kan oppfattes som kontroversielt, eller fordi summen av alle sitatene som blir presentert kan gjøre det mulig å gjenkjenne vedkommende. Det norske cricketmiljøet er et lite miljø, og muligheten for gjenkjennelse er derfor til stede.

Det å sikre at alle personopplysninger behandles konfidensielt er essensielt. I denne studien har ingen intervjutranskripsjoner blitt merket med navn, kun med nummer på deltagerne (1-8). Koblingsnøkkel mellom navn og intervjutranskripsjon har ikke vært nødvendig siden jeg husker hvem de ulike informantene er uten å ha dette nedskrevet. Etter prosjektets slutt vil datamaterialet anonymiseres.

³¹ Alle informantene vil bli tilsendt det ferdige produktet.

5. Hvordan blir ungdommer i Norge introdusert for cricket?

Den norske idrettsvirksomheten skiller seg ut fra tilsvarende forhold i mange av de landene hvor cricket er en utbredt del av idrettsfloraen. Som Junaid, som har bodd noen år av barndommen sin i Pakistan, kan fortelle: «I Pakistan så er cricket akkurat det samme som ski i Norge da, hvis vi kan sammenligne? Alle vet hvem Marit Bjørgen er, og den største stjerna i Pakistan er Shahid Afridi». Samtidig kan han fortelle at det ikke ble vist så mye sport på fjernsyn, men at det som ble vist var mest cricket og landhockey. Selv om skiidrett er en stor TV-sport her i landet, og har mange utøvere, poengterer Fawad at det ikke er ofte at man ser utøvere med asiatiske opprinnelse som står på ski, eller spiller håndball, i Norge. Derimot trekker han frem fotball som en sport nesten alle med utenlandsk bakgrunn blir oppvokst med. Fotball er uten tvil den største barne- og ungdomsidretten i Norge, og de fleste av informantene mine hadde spilt fotball i løpet av oppveksten. Flere hadde også vært medlemmer av aldersbestemte klubblag, og noen hadde spilt på seniornivå.

Under alle intervjuene stilte jeg spørsmål om hvilken sport de trodde var mest populær blant unge med sørasiatiske bakgrunn i Norge – fotball eller cricket? Og hva de trodde var avgjørende for at noen velger den ene eller andre idretten. Det er enighet blant informantene om at fotball er den største idretten blant ungdom med sørasiatiske minoritetsbakgrunn i Norge, men flere peker på at cricket har fått ett oppsving i popularitet. De oppfatter derfor at det er en bevegelse mot økt deltagelse i organisert cricket.

På spørsmål om hvorfor de tror flere ungdommer med sørasiatiske bakgrunn spiller fotball fremfor cricket, trekker de frem momenter som bedre tilgjengelighet (klubber og fasiliteter), større karrieremuligheter og tidsaspektet – fotball er mindre tidkrevende enn cricket. Den utvilsomt største utfordringen i Norge når det gjelder økt rekruttering til cricketsporten er mangel på fasiliteter, og muligheter for å spille allerede i ung alder. Anleggssituasjonen er prekær og organiseringen av barne- og ungdomsidretten kun på et veldig tidlig stadium. Dette er ikke problemer en stor idrett som fotball sliter med, og derfor er fotball ofte den første idretten barn med minoritetsbakgrunn introduseres for. Junaid fremhever viktigheten av det å ha førstegangserfaring med cricketsporten for å lære den å forstå og verdsette. En slik førstegangserfaring kan være vanskelig å få

oppleve i Norge. I mine intervjuer finner jeg fortellinger som viser at for flere av mine informanter, så kom denne førstegangserfaringen enten når de har vært på ferie, eller bodd, i foreldrenes hjemland.

Ut fra mitt datamateriale har jeg kunnet tematisere tre momenter som synes å være medvirkende til at mine informanter har latt seg interessere for cricket. Som nevnt er de fleste av dem også aktive utøvere, eller interesserte, i andre idrettsgrener, men siden cricket ikke er en idrett man har fått erfaring med gjennom barnehage eller skolegang i Norge, synes det som interessen for cricket har oppstått på en annen måte enn deres øvrige idrettsinteresse.

5.1 Cricket på TV.

Det å se cricket på fjernsyn er én måte å bli kjent med sporten på, og Mushtaq gir en helt konkret beskrivelse av akkurat dette når jeg spør hvordan han ble interessert i cricket:

Interessen kom av, egentlig, at jeg så en cricketkamp på TV. Det var en ganske morsom og litt sånn spennende kamp, så det vekket interesse. Så var det mer jeg, broren min og pappa og onkel som bare spilte litt i hagen, og så derfra vokste interessen. Jeg og broren min ble helt cricketgale.

Det å se cricket på fjernsyn – ofte sammen med familien – nevnes av mange informanter. Flere forskningspublikasjoner har fremhevet cricketsportens utvikling som TV-idrett, og den betydningen direktesendte kamper har for mange personer med sørasiatisk opprinnelse verden over (Gupta 2004, 2009; Mehta et. al., 2009). Raman (2014) sin studie av den sørasiatiske diasporaen i Storbritannia i etterkrigsårene, viser også til at mange av hennes informanter tilbragte mye av fritiden sin til å høre cricket på radio, og senere se idretten på fjernsyn. Sporten ble en viktig del av mange familiers liv når de så cricketkamper sammen, og det var innen denne familiekonteksten at barna ble introdusert for spillet.

I Norge blir derimot cricket knapt vist på TV, noe som gjør at gjennom å se på norske kanaler vil man heller bli introdusert for andre idretter. Dette fortalte også Mushtaq om:

Fotball er mer vist på TV. Det er mer markedsført. Det er noe som hører mer hjemme i norsk kultur, som når du snakker om min gruppe[andregenerasjons innvandrere], er født og oppvokst i. Så hvis de skal fange den interessen av cricket, så må det være enten via, mest

sannsynlig, noe familie, venner, eller gjennom betalte TV-kanaler hjemme. Hvis man ser på i familien.

Selv om NRK de siste årene har vist noen få cricketkamper på fjernsyn - fortrinnsvis fra store mesterskap – er dette neppe på langt nær nok for å skape, eller holde ved like, en interesse for sporten blant norske ungdommer. Den internasjonale cricketkalenderen er fullstappet med kamper, men for å følge disse i Norge må man ha tilgang til utenlandsk satellittfjernsyn. Dette var noe som jeg fikk inntrykk av at bortimot samtlige av mine informanter hadde hatt opp gjennom oppveksten.

Walle (2010) beskriver også hvordan direkte-sendte kamper på satellitt-TV fungerte som sosiale tilstelninger der flere av hans informanter, inkludert ham selv, deltok. Når det var viktige kamper som ble spilt samlet familie og venner seg og fulgte kampene, mens kvinnene i huset ordnet mat og forfriskninger på kjøkkenet. Denne beskrivelsen samsvarer godt med Haroons beskrivelse av hvordan hele slekten hans er interessert i cricket. På spørsmål fra meg om dette også inkluderer hans mor (og kvinnene), svarer han bekreftende: «De er interessert, og når det er cricketkamp så er alle involvert. De lager mat og sånn, og så stikker de innom og ser på cricketkamp, og så går de tilbake og lager mat igjen». Det at hele familien er involvert når det er cricketkamper på TV er noe også Junaid forteller om. På grunn av at cricketkamper er lange kan det av og til være problematisk å se kamper på hverdager, men hvis søndag er kampdag, så forteller han at hele familien ser på sammen.

For dem som har blitt introdusert for cricket på andre måter, gjennom f.eks. oppvekstår i Sør-Asia, betyr TV-sendte kamper mye for å holde interessen ved like, eller til og med øke den. Danish forteller at han ikke var spesielt interessert i cricket når han flyttet til Norge, men at han har sett mange kamper på fjernsyn etter at han begynte å bli seriøs utøver. Tidsforskjell kan ofte være et praktisk problem, men flere av informantene mine fortalte om når de hadde stått opp kl. 3-4 om morgenen for å følge kamper, eller om tilfeller der de har gjort seg tidlig ferdig på tentamener på skolen, kun for å rekke viktige kamper. Når man interesserer seg sterkt for noe, er man villig til å strekke seg langt.

5.2 Cricket i familien.

Selv om Mushtaq peker på en spesiell cricketkamp som vekket interesse, så ble denne interessen fulgt opp ved å spille cricket sammen med familiemedlemmer. Dette er en

aktivitet som gjelder flere av mine informanter. Arshad hadde allerede i 7-årsalderen to store interesser i livet: fotball og cricket. At han skulle bli interessert i cricket beskriver han som noe som var ganske «naturlig», siden faren hans hadde spilt cricket i Pakistan før han flyttet til Norge. De pleide å spille cricket sammen i hagen, og når Arshad ble eldre så ble han medlem i cricketklubben der faren spilte. Bashir, en annen av mine informanter, hadde sett litt cricket på fjernsyn, men syntes det var kjedelig og kjente ikke til reglene. Derimot, når han fikk prøve å spille, så syntes han det var kjempebra. Bashir fortalte at han spilte sammen med broren sin, fetterne sine, og andre som bodde i nærheten.

Felles for nesten samtlige av dem jeg intervjuet var at de begynte å interessere seg for cricket i ung alder, og at de spilte sammen med personer som stod dem nært tidlig i livet. Mead (1934) omtaler slike viktige personer i den tidlige sosialiseringsfasen for signifikante andre. Dette er sentrale personer som spiller en stor rolle i barnets møte med den sosiale verden rundt dem. At slike signifikante andre spiller en avgjørende rolle for at barn interesserer seg i idrett er derimot ikke noen ny kunnskap, men en gjengs forståelse innen idrettssosiologisk forskning (Coakley, 2003).

For dem som har tilbragt deler av oppveksten sin i sørasiatiske land, der cricket er utbredt, synes ikke andre familiemedlemmer å ha vært like avgjørende for en blomstrende cricketinteresse. Idretten er der mer utbredt og synlig; både via skolesystemet, cricketklubber og som uformell spilling i gater og parker. Utstyr som trengs for å spille er også lettere tilgjengelig. Selv en praktisk nødvendighet som utstyr kan legge hindringer i veien for å spille cricket i Norge, da det ofte kan være en avgjørende faktor at far, eller noen slektninger, har et balltre liggende, hvis man skal få muligheten til å spille. Likevel vil relasjoner til andre mennesker spille en viktig rolle også under en oppvekst i Sør-Asia. Irfan fortalte meg først om hvordan han pleide å spille cricket sammen med bestemoren sin hjemme i huset når han var liten, men etter hvert som han ble litt eldre var det særlig den første treneren sin han berømmer som en viktig innflytelse for sin videre karriere. Han var for Irfan en signifikant andre, som betydde mye for hans cricketinteresse.

5.3 Cricket i kulturen.

«Det jeg lurer på er når og hvordan du først ble interessert i cricket. Husker du det?»
Dette er noe av det første jeg spurte Haroon om når vi snakket sammen. «Det er i

blodet, da», kommer det kvikt tilbake, før han fortsetter å fortelle om kampene han har sett på TV, og at han brukte å spille sammen med brødrene sine. Den første reaksjonen på spørsmålet, derimot, var at det har vært en selvfølge å interessere seg for cricket.

Arshad vektlegger cricketsportens sentrale posisjon innen pakistansk kultur når han forteller om hvordan hans cricketinteresse oppstod. Det at han helt siden han var liten har sett cricketkamper på fjernsyn sammen med familien. Når jeg litt senere i intervjuet spør om han syntes det var vanskelig å forstå alle reglene, svarer han: «For meg så var det ikke det. Det har vært i genene å spille cricket. Farfar har drevet med det, faren hans har sikkert drevet med det». Han fortsetter med å fortelle om hvordan han lærte seg reglene av å se kamper på TV sammen med faren sin, og at han mener at hvis man blir nok interessert i noe, og følger med på det, så lærer man seg det til slutt. For han ble cricket en ren selvfølgelighet. Denne oppfatningen om at det er «naturlig» for dem å være interessert i cricket må trolig sees i sammenheng med sportens posisjon som et viktig symbol på pakistansk kultur.

Cricket er ikke en sport som tradisjonelt har hørt hjemme i en norsk idrettskontekst. Derimot har den, som jeg har prøvd å vise, spilt en viktig rolle i mange av landene med tilknytning til det britiske samveldet. Ikke minst er dette tydelig i India, Pakistan, Sri Lanka og Bangladesh, og som nevnt, kan cricket spille en viktig rolle som element i identitetsformasjonen til mange av medlemmene av den sørasiatiske diasporaen som lever utenfor sitt opprinnelige hjemland (Appadurai, 1996; Devan, 2012; Madan, 2000; Raman, 2014).

Hvis vi følger kulturdefinisjonen til Redfield (1941), kan vi se på kultur som et perspektiv som medlemmene i en sosial gruppe har til felles. Kulturen kan blant annet manifestere seg i aktiviteter og praksiser, gjenstander og symboler. For mange medlemmer av den sørasiatiske diasporaen som har flyttet bort fra sitt opprinnelige hjemland, vil det fortsatt eksistere etniske solidaritetsbånd, og en tilhørighetsfølelse, til de kulturelle symbolene som representerer idéen om det tidligere hjemlandet. Cricket vil derfor kunne være en aktivitet som har stor symbolsk betydning for mange som føler tilhørighet til Sør-Asia.

Når det gjelder personer med pakistansk opprinnelse som bor i Norge, viser Walle (2013) hvor viktig cricket er for hans informanter – både å spille selv, men ikke minst å se Pakistan spille landskamper. Han mener dog at:

The notion of Pakistan that is invoked through watching cricket in the diaspora represents a dream about what Pakistan could be, or should have been... Watching such matches thus connects people in the diaspora to Pakistan as an idea, more than Pakistan as the material reality that they grew up in or know from visits to the country (Walle, 2013, s. 307).

Den bevisstheten rundt cricket som mange av dem som har innvandret til Norge føler, kan derfor forstås å reflektere en «homing desire» (Brah, 1996) – ment som en identitet som er rotfast i historien til et geografisk område, fremfor et ønske om å returnere til dette «hjemlandet». Walle sier videre:

Although they are emotionally attached to a particular geographical place that happens to be within the borders of Pakistan, their ideas of themselves as 'Pakistanis in the world' is not necessarily related to this experience. The homing desire enables them to have a sense of belonging to a global imagined community of Pakistanis throughout the world, a belonging that is less articulated in interpersonal dealings with an individual's particular place of origin (Walle, 2013, s 309).

Dette samsvarer med det Raman (2014) forteller om situasjonen i Storbritannia der mange med sørasiatisk opprinnelse støtter sine tidligere hjemland, fremfor England, i cricketsammenheng. Dette har røtter i familietradisjoner, men uttrykkes også i økende grad som en del av en kosmopolitisk diasporisk identitet. Denne sterke tilknytningen til et tidligere hjemland, og en felles identitetsfølelse diasporabefolkningen i mellom, er meget forståelig blant dem som er førstegenerasjons innvandrere i vestlige samfunn. Cricket er noe kjent, noe som er høyt verdsatt, og fylt med en kjærkommen kulturell symbolikk. Et interessant spørsmål kan være om dette gjelder på tvers av generasjonene? Når det gjelder mine informanter er alle – bortsett fra én – det vi definerer som andregenerasjons innvandrere. I hvilken grad tilkjenner de cricketsportens kulturelle symbolikk som grunnlag for egen cricketinteresse?

Som unge norskpakistanere, født og oppvokst i Norge, vil både Arshad og Haroon kunne sies å uttrykke en form for «homing desire». Hvor cricket vektlegges som etnisk identitetsmarkør, og det pakistanske cricketlandslaget kamper følges med stor interesse. Haroon forteller at når Pakistan spiller, så må han se kampen. Da står han opp kl. 3 - 4 på natten, hvis det må til. Shahid Afridi er favorittspilleren hans, noe han er for mange ungdommer. Afridi er en slagmann som er underholdende å se på, og Haroon forteller hvordan han liker at han forsøker å slå ballen ut av banen. Arshad forteller en

lignende historie, når jeg spør om det er noen spesielle lag, eller spesielle spillere, han ser og heier på?

Ja, siden jeg er fra Pakistan så har jeg likt landslaget veldig godt da. Det var bedre før, enn nå som legendene har sluttet, men det er fortsatt en som heter Shahid Afridi, veldig stor legende i Pakistan. Han spiller fortsatt, og så er det veldig mange gode spillere som vi har hatt tidligere, f.eks. Imran Khan, som gjorde slik at Pakistan vant verdensmesterskapet [i Australia i 1992].

Junaid forteller også at han naturligvis heier på Pakistan, og trekker frem Shahid Afridi og Imran Khan som spillere han liker og ser opp til. Litt senere i intervjuet forteller han også hvordan han nå opplever en form for identitetsbekreftelse ved å spille cricket. Når jeg ber ham beskrive dette litt nærmere, forteller han:

Cricket er en... det er litt vanskelig å sette ord på det, men det er noe alle snakker om. I min familie så er det en kjedelig onkel, ikke sant, som jeg synes: 'Åh, nå kommer han igjen'... men cricket er noe som vi kan snakke om da. Så da er det liksom: 'Ja, nå spiller Pakistan. Hva synes du om hvordan det går?', så kan cricket være en samtalestarter, da.

Cricket oppfattes som et tema man kan snakke med slektninger om, selv om man kanskje føler at man har lite annet til felles. Det er med på å bringe folk sammen på tvers av ulikheter, samtidig som det forsterker allerede sterke bånd. Junaid forteller nemlig videre om at hvis han og faren ikke har noe spesielt å snakke om, så snakker de om cricket. Ikke nødvendigvis om Pakistan sin kamp, men om cricket mer generelt.

Forholdet til det pakistanske landslaget oppfattes imidlertid ulikt blant mine informanter. Bashir, som er født i Norge, men har tilbragt noen år av barndommen sin i Pakistan, forteller om hvordan familien hans var ganske interessert i cricket og at de brukte å snakke mye sammen om det pakistanske landslaget. Etter at de har flyttet tilbake til Norge har Bashir begynt å spille organisert cricket. Mens vi snakker om cricket som TV-idrett, forteller han meg uoppfordret at favorittlaget hans er [et lag utenfor Sør-Asia], og grunngir: «Fordi de har en av de beste spillerne. De spiller veldig fint og veldig rolig, og har aldri vært med i en krangel som jeg har sett». Når jeg med et smil om munnen spør hva faren hans synes om det, svarer han: «Nei, det er mye diskusjon, men det er greit. Man må jo få heie på et lag man liker».

Det finnes mange ulike måter å være pakistansk på i verden, og norskpakistansk på i Norge. Mine informanter er oppvokst i Norge; noen har gått i barnehage, mens alle har

gått på norsk skole. De har derfor på en helt annen måte enn foreldregenerasjonen blitt innlemmet i det norske samfunnslivet på et tidlig stadium i livet. Mushtaq's betraktninger oppsummerer dette på en fin måte:

Den tendensen jeg ser er at den eldre generasjonen var mer... var du pakistaner så var du mer med pakistanere, og var du inder var du mer med indere. Det var mindre kontakt mellom etniske nordmenn og utenlandske. Når du er født og oppvokst her i Norge og har gått på norsk skole, så er du ofte mer sammen med etniske nordmenn.

Mine informanter opplever, trolig, å føle tilhørighet til to ulike kulturer. Deres identiteter skapes i så måte gjennom deltagelse i foreldregenerasjonens kultur og tradisjoner og den norske kulturen – de sosiale praksisene de er oppvokst med i Norge. Dette kan bli forstått som å være fanget mellom to kulturer, og at det kan føles slitsomt og hemmende. Gjennom de intervjuene jeg har gjennomført er likevel ikke dette en følelse jeg sitter igjen med. I de fleste tilfeller virker det mer dekkende å bruke begrepet «biculturalism» (Ballard, 1994, s. 30-33), for å beskrive deres situasjon. Ved å se på dem som bikulturelle personer kan man vektlegge deres egenskaper som «kulturelle navigatører», som greier å skifte mellom ulike kulturelle koder uten å oppleve dette som forvirrende og krevende; som innehavere av hybride identiteter, der de ulike kulturelle forventningene ikke synes å skape veldig problematiske gnisninger.

Cricketens sentrale posisjon innenfor pakistansk, og sørasiatisk kultur mer generelt, virker inn på hvordan barn og ungdom med sørasiatisk bakgrunn interesserer seg for cricket i Norge. Noen beskriver en slags naturlig draging mot sporten, mens andre har lært sporten å kjenne etter at de først har blitt introdusert for andre idretter, særlig fotball – en idrett som beskrives som mer hjemmehørende i norsk kultur. For dem som jeg har intervjuet, og som har tilknytning til to ulike kulturer, virker det som idrettsinteressen ofte fordeler seg på flere idrettsgrener, men cricket er nok den sporten de verdsetter aller høyest.

5.4 *Introdusert for organisert cricket.*

Jeg begynte å se på det [cricket], og så ville vi spille. Jeg sa til faren min at vi hadde et ønske om å spille cricket, men han bare: 'Nei, vi skal vente, vente, vente'. Så var det en dag han sa vi skulle gå for å trene cricket... Og så gikk vi på første treningen, og etter det så har vi spilt.

En interesse for sporten resulterte i dette tilfellet i aktiv idrettsutøvelse; Haroon ble i ung alder medlem av en cricketklubb. Ungdommene jeg intervjuet spiller for ulike klubber på ulike nivå i det norske seriesystemet. Flere av dem har også skiftet klubb, én eller flere ganger, i løpet av karrieren som aktive utøvere.

Historiene om hvordan de ble introdusert for organisert cricket varierer litt, men grovt skissert ser det ut som det har vært to veier inn i miljøet: sammen med familiemedlemmer eller sammen med venner. Dette samsvarer godt med tidligere norsk forskning, som viser at sju av ti medlemmer i norske idrettslag (over 12 år) oppgav at de hadde kommet i kontakt med idrettslaget gjennom nettverk, venner eller familie (Seippel, 2001).

De fleste jeg snakket med begynte å spille organisert cricket i ung alder – når de var mellom 12 og 14 år, mens to av informantene mine begynte når de var i slutten av tenårene. Felles for alle, bortsett fra én person, var at de allerede hadde kjennskap til personer som spilte organisert cricket, eller kjente noen som kjente noen som spilte cricket. Dette kunne være far, onkel, bror, andre slektninger eller venner. Når det gjelder den ene informanten så kjente ingen i hans familie til noen som drev med sporten, og hans første møte med organisert cricket var derfor ganske tilfeldig. Men, han hadde spilt cricket tidligere når han hadde vært i Sør-Asia, og kjente derfor godt til idretten. En dag han og faren var ute, kom de plutselig over en crickettrening. De gikk bort, snakket med spillerne, han fikk prøve å spille litt, og de ble enige om at han skulle komme på trening uken etter.

Presentasjonen av resultater i tilknytning til det neste forskningsspørsmålet vil ta for seg mine informanternes erfaringer som deltagere innen organisert cricket i Norge. Denne deltagelsen fører til økt kontakt med andre utøvere – lagkamerater og motstandere, og større kjennskap til de andre involverte aktørene innen cricketmiljøet. Det er til det vi nå vender oss.

6. Hvilke erfaringer har unge spillere som deltagere i organisert cricket i Norge?

Et overordnet fokus i dette prosjektet er å undersøke norsk cricket som en sosial verden. Selve utøvelsen av sporten – det å spille cricket – er den essensielle aktiviteten som binder medlemmene sammen, men den utgjør kun kjernen i et større sosialt nettverk som omfatter mye mer enn selve idrettsaktiviteten. David R. Unruh (1979) skriver følgende om sosiale verdener som analytisk konsept:

A social world must be seen as a unit of social organization which is diffuse and amorphous in character. Generally larger than groups or organizations, social worlds are not necessarily defined by formal boundaries, membership lists, or spatial territory... a social world must be seen as an internally recognizable constellation of actors, organizations, events, and practices which have coalesced into a perceived sphere of interest and involvement for participants (Unruh, 1979, s. 115).

Mine informanter er aktører innenfor denne sosiale verdenen. De er unge spillere som er medlemmer av forskjellige klubber og, i større eller mindre grad, er deltagere innen de sosiale nettverkene som finnes innen cricketmiljøet. Deres beskrivelser av cricketmiljøet som helhet vil belyses i det tredje forskningsspørsmålet, og det er også i den diskusjonen de store linjene knyttet til sosial verden-perspektivet vil bli presentert. I denne delen av analysen vil fokuset derimot ligge mer på de praktiske opplevelsene informantene har hatt som spillere i sine respektive klubb lag. Det vil si deres beskrivelser av klubbene de spiller eller har spilt for, hvilke erfaringer de har hatt som deltagere innen organisert cricket, og deres refleksjoner rundt de utfordringene sporten står overfor.

6.1 *Cricketklubbene.*

Alle som er interessert i cricket er på sin unike måte medlemmer av en sosial cricketverden, der cricket er det sosiale objektet som blir kultivert av deltagerne. Sosiale objekter skapes og defineres gjennom sosial interaksjon, og er «creations that are formed in and through the defining activities of people as they interact» (Blumer, 1969, s. 5). Cricket som sosialt objekt vil derfor kunne forstås på forskjellige måter innen ulike settinger.

Et definerende trekk ved sosiale verdener er produksjonen av et sosialt objekt – som cricket. Sosiale verdener vokser frem på grunnlag av en koordinert innsats fra

mennesker som aktivt skaper, distribuerer og evaluerer sosiale objekter (Unruh, 1983). For mine informanter er det i stor grad de ulike klubblagene som er sentrum for deres aktive idrettsutøvelse, samtidig som klubbene også er sosiale fellesskap der cricket dyrkes på andre måter enn kun gjennom spilling, f.eks. som samtaletema under sosiale sammenkomster. Det vil derfor være interessant å se nærmere på hvordan ungdommene opplever situasjonen i sine respektive klubber.

Gjennom å spille på ulike nivå i det norske seriesystemet vil erfaringene være varierte. Det sportslige nivået er best i Eliteserien som består av mange eldre spillere, der flere har erfaring fra å spille cricket på «bra» nivå i Pakistan. I de lavere divisjonene er det flere klubber som er rene ungdomslag, eller klubber der flere av medlemmene oppfattes som kun å drive med cricket på hobbybasis.³² Fokuset på selve cricketaktiviteten vil derfor oppfattes litt ulikt mellom, og innenfor, de ulike klubbene.

6.1.1 Medlemmer.

Siden de aller fleste som spiller cricket i Norge er norskpakistanere, er det helt naturlig at de utgjør den numeriske majoriteten i de aller fleste klubblagene. Mange av de aktive spillerne i Norge har også spilt cricket før de kom hit til landet, og aldersgjennomsnittet innenfor de fleste av klubbene vil derfor være nokså høyt. Arshad begynte å spille for sin klubb på grunn av familietilknytning. Klubben hans består for det meste av personer med pakistansk opprinnelse, og majoriteten av medlemmene er mellom 30 og 40 år. Ut fra min forståelse, vil denne klubben kunne være en fin representant for en nokså gjennomsnittlig klubb i Norge, både når det gjelder etnisk sammensetning og alder. Klubbene er dog mangfoldige, og det finnes flere eksempler på klubber som skiller seg ut fra denne.

Flere av mine informanter spiller for det de selv benevner som ungdomslag. Dette er klubber som ofte spiller lenger ned i divisjonssystemet, og der majoriteten er spillere under 25 år. Ofte har disse lagene en kjerne som bunner enten i vennskaps- eller familieforhold. I de fleste tilfellene har de fleste av medlemmene norskpakistanisk opprinnelse.

Når det gjelder klubber som varierer fra «normalen» med tanke på etnisk bakgrunn, har jeg i løpet av intervjuene blitt fortalt om flere, noen klubber har en majoritet av spillere

³² Jeg føler ikke at mitt datagrunnlag er tilstrekkelig til å kunne komme med forslag til en typifisering av de norske klubbene, men vil påpeke særtrekk hos noen klubber, slik de beskrives for meg.

med bakgrunn fra andre nasjoner enn Pakistan, f.eks. India (Fjord), Sri Lanka (United), eller Afghanistan (Fossum), mens en klubb som «Aliens» for det meste består av personer med bakgrunn fra de «vestlige»-landene i det britiske samveldet, som England, Australia og New Zealand. Bislett Ducks er en annen klubb som skiller seg ut, ved at de har mange etnisk norske medlemmer. Noen klubber er også mer multietniske. Vålerenga Cricketklubb er en slik klubb, og for at alle skal inkluderes, og forstå hva som blir sagt, snakker alle sammen engelsk med hverandre under trening og kamp.

Når jeg, som utenforstående, har overvært cricketkamper spilt på de ulike banene i Norge, har et av de inntrykkene som har festet seg sterkest hos meg vært knyttet til alle de ulike språkene man hører under en cricketkamp, både ute på selve gressmatta, og langs sidelinjen. For noen som ikke kjenner alle språkene som blir snakket, kan det høres ut som en usammenhengende kakofoni, men hos de aller fleste flerspråklige spillerne oppfattes det nok som uproblematisk. På grunnlag av denne studiens fokus på interaksjon og kommunikasjon var derfor dette et tema jeg tok opp i intervjuene.

6.1.2 Kommunikasjon.

De fire språkene som snakkes mest innen det norske cricketmiljøet er urdu, punjabi, norsk og engelsk. Hvilke av dem som snakkes medlemmene mellom i de ulike klubbene varierer. Bashir spiller for et lag der de fleste av medlemmene er ungdommer. Han forteller:

Vi snakker mye norsk. Det er fordi at... nå så bor vi her i Norge, så vi er mest opptatt av å snakke norsk, fordi vi er vant med det. Og hvis vi snakker på en måte morsmålet da, så blir det litt sånn uvant.

Mushtaq som også spiller for et lag med mange unge spillere, forteller om en lignende situasjon: «Vi snakker bare norsk, selv om alle forstår om vi snakker urdu eller punjabi... Jeg merker generelt at lag bestående av ungdommer gjør det. Lag bestående av eldre vil snakke urdu, og det skjønner jeg også». Jeg spør videre om han har tenkt over hvorfor språket varierer mellom de ulike klubbene, og om det har noe med hvor man har vokst opp, hvorpå han svarer:

Ja, jeg tror det har en sammenheng med det at de fleste på laget vårt er ungdommer som er født og oppvokst her. Det er mer naturlig for dem at norsk kommer som språket, fordi det kommer naturlig ut, og det er det vi snakker når vi er på skolen. De fleste har gått sammen på skolen, og det er det vi snakker når vi er ute, så det er automatisk at det også blir det når

vi er ute på banen. Det samme tror jeg det er med de som snakker urdu. De er en gjeng som gjør det generelt, og da kommer det automatisk ut på banen.

Haroon har spilt for klubber med litt større sprik i alder. Han forteller at i klubben han spiller nå snakker de fleste urdu, mens i den forrige klubben snakket de fleste andre punjabi mens han snakket urdu. Det siste gjelder også Danish som spiller i en klubb der mange av spillerne er førstegenerasjons innvandrere fra Pakistan, og siden han ikke behersker punjabi særlig godt, snakker han urdu mens de fleste andre snakker punjabi.

Irfan spilte tidligere i en klubb hvor urdu var mest utbredt, men i sin nye klubb er situasjonen litt annerledes:

Siden vi har spillere fra Sri Lanka, og vi har mange spillere som er født og oppvokst i Norge, så snakker de fleste av oss norsk sammen, bortsett fra noen av de litt eldre folkene som flyttet til Norge når de var 25 år og sånt... De kan jo flytende norsk også, men noen ganger... når det blir alt for sosialt mellom hverandre så snakker de bare første språket sitt, da. Og så prøver de å snakke norsk med oss som er litt yngre og spillerne fra Sri Lanka, fordi de ikke har samme språkbakgrunn... Jeg føler ikke at noen er utenfor på grunn av språkforskjellene, til og med spillerne fra Sri Lanka lærer seg litt sånn småord på urdu som kommer litt sånn spontant.

Slik situasjonen beskrives, virker det som om kommunikasjonen foregår på mange ulike språk i Irfans klubb. Shibusani (1955) mener at en sosial verden skal sees på som et kulturelt område, som ikke avgrenses territorielt eller ved formelle medlemskap, men ved mangel på effektiv kommunikasjon. Ut fra hans synspunkt vil derfor det å kommunisere godt, være viktig for å holde den sosiale verdenen samlet. Selv om cricketmiljøet preges av at det snakkes ulike språk, virker derimot ikke dette å være et stort praktisk problem for de nåværende deltagerne i miljøet. De fleste unge spillerne er tospråklige, og vil derfor kunne tilpasse seg de ulike språknormene i de forskjellige klubbene. Det betyr derimot ikke at alle synes det er en heldig situasjon, og noen synes det er problematisk at så mange av de som har flyttet til Norge fra Pakistan, eller andre sørasiatiske land, fortsetter å prate morsmålet. En av informantene opplyser også om at forbundets spillereglement strengt tatt sier at det kun er norsk eller engelsk som skal brukes på banen. På spørsmål om hvorfor dette er tatt med i reglementet, får jeg opplyst fra Cricketforbundet at: «Dette er tatt med for å inkludere alle siden vi har spillere, trenere og dommere med mange forskjellige bakgrunner».³³ Forbundet virker derfor å

³³ Opplysninger gitt av Norges Cricketforbund i e-post, 7. april 2015.

være bevisst på de mulige utfordringene spillere som ikke forstår urdu eller punjabi kan støte på.

På noen felt tegner flere av informantene mine et bilde av det de oppfatter som en viss sosial distanse mellom sin aldersgruppe og flere av spillerne som er en generasjon eldre. Dette gjelder blant annet ulik humor. Det å tulle med hverandre er et sosialt lim innen de fleste idretter og mange sosiale sammenhenger, og poengteres av nesten samtlige som et morsomt innslag som holder laget samlet. Likevel fremhevet noen av de unge spillerne at de følte måten de «voksne» tullet på var fremmed. Haroon forteller at det er mye tullprat, og at de liker å tulle med hverandre innad i laget, men at noen av de eldre likte å tulle litt grovt. Ut fra det han forteller virker det som flere av de unge syntes dette var ukomfortabelt, og holdt seg litt for seg selv, med sine egne påfunn – for å beholde respekten for de eldre på laget. Danish forteller også at en del av språket ute på banen, særlig når det snakkes punjabi: «ikke er veldig pent, for å si det sånn... Folk tenker jo at det ikke er behagelig, rett og slett». Språkbruken innenfor cricketmiljøet er også noe Walle (2010) skriver om. Han viser til at miljøet oppfattes som upassende for små barn, nettopp på grunn av den vulgære språkbruken. En av hans informanter fortalte at han ikke tok med seg sine barn på 13 og 14 år til cricketbanen på grunn av de stygge banneordene og ord som er relatert til seksuelle aktiviteter og kjønnsorganer. Som nevnt, reagerte også flere av ungdommene i mitt datamateriale negativt på denne, til tider, ubehagelige ordbruken.

Innenfor klubber med stort alderssprik bør det nok oppfattes som vanlig at det vil være kløfter mellom generasjonene. Mange av de unge spillerne blir medlem av seniorlag allerede så tidlig som i 14-15-årsalderen, og begynner å spille sammen med godt voksne personer. Noen fremhever derfor det de oppfatter som fordeler ved å spille for ungdomslag fremfor lag der aldersforskjellene er større, ved at det er lettere å bli kjent med hverandre som ungdommer, og at man er litt mer åpen sammen med jevnaldrende. Samtidig trekker også flere frem hvor lærerikt det kan være å omgås de som er litt eldre. På spørsmål om det oppleves som om det er en generasjonskløft innad i laget hans, som holder de yngre og eldre spillerne litt fra hverandre, svarte Arshad:

Det kan være det også til tider. Da det kommer f.eks. til humoren og lignende. For du kan jo selv tenke deg når fem førtiåringene står og snakker sammen, så vil de være annerledes enn når fem tyveåringene står og snakker sammen, men vi er også veldig mye med dem. Og det blir også veldig mye at vi står og ler sammen, står og prater sammen, har det veldig gøy

sammen, med de eldre også. Men det hender at det skjer at vi fire-fem står sammen, og så står fem-ti andre steder. Det blir litt sånn på grunn av aldersforskjellen. Men det er også utrolig bra for erfaringen også da, å være sammen med eldre folk. Du lærer utrolig mye, for de har jo mye mer livserfaring enn det du har, ikke sant.

Ulike preferanser når det gjelder talespråk, ulike samtaletema og ulik humor kan oppfattes hos noen som kompliserende for kommunikasjonen innad i laget, samtidig som de eldre spillernes erfaring er noe som flere av de unge føler de kan lære av. Det området der man trolig kan lære aller mest, er når det kommer til selve utøvelsen av sporten.

6.1.3 Sportslig aktivitet.

Den sportslige aktiviteten som gjennomføres i regi av klubbene dreier seg i stor grad om kamp og trening. Hver klubb er tildelt to timers treningstid hver uke, der de disponerer en trenings-pitch med nett rundt. Flere av disse er plassert ved siden av de eksisterende baneanleggene i Oslo. Det er en utbredt oppfatning at to timer trening i uken er i minste laget hvis man skal øke det sportslige nivået, men samtidig fortelles det også om at oppmøtet på trening ofte er lavt. Dette settes i sammenheng med at man sjelden får trene når man vil, og at treningstiden som er tildelt ofte ikke passer for alle.

Til forskjell fra hva som er vanlig i de fleste andre lagidretter som utøves i Norge, hører det til sjeldenhetene at cricketlagene her i landet har egne trenere. Ingen av dem jeg snakket med som spiller for såkalte ungdomslag hadde egne trenere. I ett av lagene samarbeider medlemmene om å organisere treningene, i et annet lag er det kapteinen sammen med visekapteinen som er ansvarlig for treningsopplegget, mens det i et tredje er noen erfarne spillere som hjelper til med å få struktur på treningsarbeidet. Det vil være nærliggende å tro at de fleste av klubbene i det norske seriesystemet som ikke har egne trenere, benytter seg av en av disse løsningene.

Ettersom de forskjellige klubbene i ulik grad legger til rette for en målrettet sportslig satsning, vil mangel på tilrettelegging kunne oppfattes som frustrerende for de som ønsker å forbedre kvaliteten på spillet. Arshad er en spiller som har ambisjoner om å utvikle seg som cricketspiller, men på grunn av familietilknytning spiller han fortsatt for en klubb der han føler at utviklingspotensialet er dårlig:

For meg er det veldig viktig å bli en god cricketspiller, men for det så trenger jeg bra trening. Jeg trenger en god trener, jeg trenger bra oppfølging (...) Jeg har ikke den gode treneren, jeg har ikke den gode oppfølgingen, og folk møter ikke opp på treninger.

Situasjonen oppleves derfor som vanskelig, men siden Arshad føler at klubben er hans «hjem» og lagkameratene hans «familie», så føles det tungt å skulle skifte klubb. Han forteller videre at: «De fleste er der for å ha det gøy, for det er ikke så mange på min alder. Som jeg sa, det er flere som er mellom 40 og 50 år. Hvor gode skal de bli nå, ikke sant?» Han forteller videre at slik han ser det så må de som ønsker å utvikle seg dra til en større klubb – som satser på de unge spillerne sine. Dette er noe flere av mine informanter har gjort for å kunne ta nye steg i karrieren. Både Danish og Irfan bestemte seg for å forlate sine respektive klubber for å prøve lykken høyere opp i divisjonene. De har begge ambisjoner om å spille på landslaget og følte at et klubbskifte måtte til for å kunne utvikle seg videre som spillere.

En informant forteller at det var en helt annen sportslig satsning i den nye klubben han kom til. Klubben hadde flere spillere som hadde spilt cricket på høyt nivå i Pakistan, og én av dem fungerte som trener og hjalp ham med å utvikle seg som cricketspiller. Det å spille sammen med gode spillere, og dra lærdom av deres spill, var også en faktor som han følte var gunstig. På tilsvarende vis opplevde Irfan at han lærte lite i sin gamle klubb, og søkte derfor nye utfordringer og utviklingsmuligheter. Den nye klubben beskriver han som én som satser på unge spillere, og mange av spillerne er såpass erfarne og treningene så godt organiserte og intense at han sammenligner dem med opplevelsen av å spille en kamp. Det virker derfor som om mulighetene til å utvikle seg er best tilrettelagt i de øvre divisjonene, men problemet som flere av mine informanter nevner er at lagene i disse divisjonene for det meste består av eldre spillere, og at det kan være veldig vanskelig for unge spillere å få sjansen, eller etablere seg, på dette nivået i ung alder.

Innen norsk cricket jobbes det for å få på plass en bedre struktur for barne- og ungdomsidretten. Slik situasjonen var når min undersøkelse ble gjennomført, var det ikke på plass et aldersbestemt seriesystem som foregikk parallelt med seriespillet på seniornivå. Det ble arrangert turneringsspill for ungdom på U16- og U19-nivå, men disse turneringene hadde kun en varighet på to-tre uker midt på sommeren, og ble ikke av informantene mine oppfattet som et fullverdig tilbud. Realiteten er derfor at hvis man ønsker å spille regelmessig cricket sesongen igjennom, så må man bli medlem av et

seniorlag. En av mine informanter begynte på et seniorlag allerede så tidlig som 13-åring. Det synes å være delte meninger om dette er en heldig situasjon, og det kan virke som «er du god nok er du gammel nok» kan være beskrivende for hvordan spillerne opplever dette i praksis. Utfordringen er imidlertid at for dem som kanskje ikke er gode nok til å etablere seg på laget i veldig ung alder, kan det være frustrerende å vente på å få sjansen. De nevnte ungdomslagene som spiller i de lavere divisjonene i seriesystemet kan være klubber der det er lettere å få spilletid, men det fremheves av flere at kompetansen som trengs for å utvikle spillere ikke nødvendigvis er tilstede i disse klubbene, ettersom de som oftest mangler trenere og må organisere treningsarbeidet selv. Flere av de eldre og etablerte klubbene i Norge stiller flere lag i seriespillet, både A- og B-lag. Disse B-lagene fungerer i praksis av og til nærmest som juniorlag, og kan derfor være en god løsning med tanke på å kunne tilby både spilletid og oppfølging på trenersiden. Dessuten kan spillere som presterer godt for B-laget bli gitt muligheten til å spille for A-laget, og dermed få prøve seg på et høyere sportslig nivå hvis, og når, de er modne for det.

Det man trener og terper på gjennom uken bør forhåpentligvis sitte når det virkelig gjelder, nemlig i kampsituasjon. En cricketkamp varer mange timer, og de fleste spilles derfor på helgedager. Spillerne jeg har snakket med innehar ulike roller på banen: noen er slagmenn, noen er bowlere og noen er wicketkeepere. Siden divisjonene kun består av 10 lag, og man ofte møter de samme lagene sesong etter sesong, er det flere som sier at de kjenner motstanderlagene godt – deres styrker og svakheter. Det samme kjennskapet synes også å ha en innvirkning på stemningen lagene i mellom, som beskrives som god før og etter kamp. Under kampen er det derimot konkurranse som gjelder. I flere av intervjuene nevnes det elementet ved sporten som på engelsk benevnes som «sledging». Dette kan på norsk beskrives som utelagets forsøk på utpsyking av innelagets slagmenn. Dette gjøres ved verbalt småsnakk hos utelagets spillere, oftest de som er nærmest slagmennene, gjerne bowler og wicketkeeper. Formålet med dette er å få slagmennene til å miste konsentrasjonen gjennom å irritere dem, fornærme dem eller gjøre dem sinte. Siden konsentrasjon er en så viktig del av spillet for en slagmann – en liten feil så er man ute – så er det vanlig at utelaget forsøker denne taktikken. Dette er en vanlig del av spillet internasjonalt, men i Norge kan dette av og til føre til forsuret stemning enkelte spillere i mellom. Flere informanter forteller

dog om at «det som skjer på banen, blir på banen», og mener at stemningen utenfor banen ikke blir påvirket av uenigheter under kampen.

Spillernes prestasjoner på banen registreres som statistisk materiale. Hvor mange runs man har fått, hvor mange wickets man har tatt, og så videre. Flere av spillerne forteller at de følger med på disse, og det oppfattes nok som viktig for de aller fleste å ha gode gjennomsnittresultater. Mange i miljøet følger trolig med på hvor godt de ulike spillerne gjør det nettopp ved å følge med på det statistiske materialet, som man får tilgang til via Norges Cricketforbunds hjemmeside.

6.1.4 Sosiale aktiviteter.

For mange synes det sosiale aspektet ved klubben å telle like mye - om ikke mer - enn selve utøvelsen av sporten. Dette gjelder også for noen av mine informanter. Samtidig ser det ut som at det sosiale aspektet blir viktigere desto eldre man blir, og ambisjoner for egen karriere og potensiale for sportslig utvikling blir mindre. Det snakkes derfor om hobbycricket i de lavere divisjonene, og mer profesjonalitet i de øverste divisjonene, selv om aldersnittet også der er høyt.

Et særtrekk med cricketsporten er at den tar tid – lang tid. Når et lag er inne og skal slå i en kamp, er kun to av lagets spillere på banen til en hver tid. Det betyr at de resterende ni spillerne sitter ved sidelinjen. Dette blir et sosialt område, der man har tid til å snakke sammen og bli bedre kjent. Mine informanter beskriver for det meste klubbene sine som et godt og inkluderende miljø, der man har det trivelig sammen, spøker og tuller, og tar vare på hverandre. Nesten samtlige av dem jeg snakket med forteller at de har fått nye venner gjennom det å spille cricket, eller i alle fall nye bekjenskaper som kan være viktige å ta med seg. Etter kamper virker det som det er vanlig at lag reiser ut samlet for å ta seg en matbit. Da kan man diskutere dagens kamp, cricket generelt, eller helt andre ting. Det fortelles også om at det arrangeres sosiale sammenkomster for medlemmene, og av og til blir også familiene involvert. Årsmøter, sesongavslutning og regelmessige møter gjennom sesongen ser også ut til å være utbredt praksis. Det samme kan sies om å møtes for å se cricketkamper sammen.

I flere av ungdomslagene er ofte spillerne venner fra før, og cricketklubben blir et egnet sted å holde kontakten med hverandre i en ellers hektisk hverdag. Cricketlaget kan også fungere som en gruppe der man utveksler informasjon og erfaringer, og hjelper hverandre hvis det er noe medlemmene lurer på. I klubber der forskjellene mellom

spillerne er større, når det gjelder alder og bakgrunn, vil det nok være mer utbredt at det oppstår litt mindre grupperinger innad i klubbene. Og at det sosiale man gjør sammen utenfor klubben ikke involverer alle medlemmene, men kun dem man kjenner best og har utviklet vennskapsforhold til. Dette vil nok bunne i ulike interesser, og derfor vil det ofte være slik at de som har mye felles, mer jevnlig holder kontakten utenom det som skjer i regi av selve cricketklubben.

6.2 Sportslig satsning.

Majoriteten av mine informanter har vært involvert på aldersbestemte landslag, og har erfaringer fra spill på U17- og U19-nivå. Flere av disse er trolig blant de ungdommene som satser mest på cricket i Norge. Det føles derfor riktig å vie litt oppmerksomhet til hvordan de oppfatter mulighetene for å utvikle seg som cricketspillere, samt undersøke hvilke karrieremuligheter de ser for seg.

Det er ingen gode karrieremuligheter her i landet, og dette virker også å være en realitet de mer ambisiøse utøverne har tatt innover seg. Alle forteller at cricket ikke er noe de kan leve av her hjemme; den økonomiske godtgjørelsen er minimal, og flere nevner spesifikt at cricket ikke kan prioriteres over studier eller arbeid. Det som motiverer mange synes derfor heller å være et ønske om å bli så god som mulig, begrensningene tatt i betraktning. Danish utdyper det slik:

[Det] som jeg føler er motivasjonen til å gjøre alt det jeg gjør, er at hvis man skal bruke tid til en ting, er det like greit å bli bedre i det, og få resultater... så jeg har alltid følt at hvis jeg skal spille cricket i det hele tatt, så må jeg spille for at jeg skal bli bedre enn det jeg er ...

Prestasjonsforbedring er en vesentlig motivasjon for økt satsning. Et annet viktig moment er det å vinne, noe Irfan forteller om:

Altså, jeg er en person som ikke klarer å tape, da. Jeg er en person som vil vinne uansett... Jeg vil jo være den beste i det jeg skal gjøre... jeg vil jo være den beste spilleren jeg kan bli. Det er ikke bare en sosial sport for meg da, det er veldig viktig å vinne og komme på førsteplass, og få den oppmerksomheten som kreves for egoet mitt...

Sitatet tyder på en veldig sterk vinnervilje, samt en ambisjon om å bli så god som mulig. Sammen fører dette til mye oppmerksomhet, som Irfan setter stor pris på. Ved å prestere godt på banen kan spillerne bli belønnet med representasjon på de norske landslagene, både på aldersbestemte nivå og seniornivå. Noe flere av mine informanter trekker frem som nyttig er de erfaringene de har høstet av å reise til utlandet på landslagsturer, der de

får spille mot ungdommer fra en annen cricketkultur. Fawad fortalte f.eks. om når han hadde vært på tur med landslaget: «Det var gøy... Vi har spilt bra cricket, på en måte. Lært noe nytt av andre lag og fått erfaringer fra å se på andre som har spilt cricket siden barneskolen» Det å høste erfaringer utenlands virker motiverende, men hvordan oppleves mulighetene for utvikling her hjemme i Norge?

«Hvis jeg skulle utviklet meg på cricket, så hadde jeg reist til England for to år siden...» sa Bashir under samtalen vi hadde. Det at England er et attraktivt sted å reise hvis man skal satse på cricket er noe som nevnes av flere, mens det er mer delte meninger om mulighetene som finnes i Norge. Noen, som Fawad, synes det går greit å utvikle seg her hjemme. Selv om forholdene i mange av klubbene ikke beskrives som særlig gunstige med tanke på trening og oppfølging, synes det som flere av de spillerne som virkelig ønsker å forbedre seg som spillere, søker hjelp også utenfor sitt eget klubb lag. Haroon forteller:

Jeg kan gå til hvem som helst [i cricketmiljøet], en god spiller liksom, og spørre: 'Kan du hjelpe meg med det her?', eller hvis han ser meg spille så kan han rette meg opp... så det er mye samarbeid. Det er ikke sånn at: 'Han spiller for en annen klubb. Jeg skal ikke hjelpe ham'.

Denne beskrivelsen er trolig dekkende for hvordan mange av spillerne oppfatter miljøet, og at man kan få hjelp og støtte ved å henvende seg til personer med erfaring og ferdigheter. Danish sier at cricketmiljøet er litt sånn at hvis man søker hjelp, så får man hjelp. Likevel så er han litt kritisk til oppfølgingen som gis til unge spillere, og mener det burde vært lagt opp til bedre teknisk trening. Slik situasjonen er for øyeblikket, mener han at det er veldig lite sannsynlig at unge spillere som er født og oppvokst i Norge skal greie å etablere seg i Eliteserien, der mange av spillerne har spilt cricket på høyere nivå i Pakistan. Han foreslår derfor at det burde vært satset mer på aldersbestemte lag på U16- og U19-nivå, med egne trenere og at det burde blitt gitt mer økonomisk støtte til dem som ønsker å satse, f.eks. gjennom bedre muligheter til å reise til utlandet for å lære. En oppfatning om at norsk cricket sliter med en del utfordringer på dette området, deles av alle mine informanter.

6.3 *Utfordringer i tid og rom.*

Mangel på baner, og kvaliteten på de som finnes, trekkes frem av samtlige informanter som et stort problem for cricketsportens utvikling her i landet. Det fortelles om at flere

klubber står på venteliste for å få delta i seriespillet, og at det er problematisk å få terminlisten til å gå opp for de allerede eksisterende klubbene. Dette resulterer i at det må arrangeres mange kamper på hverdager, og dette kommer ofte i konflikt med spillernes studie- og arbeidssituasjon.

Etter å ha vært rundt på de ulike banene som det spilles seriekamper på, er det ikke vanskelig å forstå spillernes frustrasjon. Kampene spilles på åpne gressplener, der banens yttergrense vanligvis markeres med hvite flagg eller tau som er strekt rundt banen. Dessverre er mange av banene i minste laget rent arealmessig, ujevne med «oppover- og nedoverbakker», gresset ikke like kortklipt som det burde være for at ballen skal rulle skikkelig, og med kunstgresspitch istedenfor en vanlig pitch som er standard for internasjonal cricket. Siden ballen oppfører seg annerledes på kunstgress enn «turf», vil dette skape problemer når man skal spille i utlandet, og mangelen på erfaring med ordentlig pitch gjør seg synlig. Dessuten forhindrer dette faktum også Norge i å arrangere landskamper på hjemmebane, noe flere av spillerne synes er direkte flaut.

Mangel på fasiliteter i tilknytning til banene nevnes også som en demotiverende faktor. Det finnes ingen klubbhus, ingen garderobefasiliteter, det er kummerlige toalettfasiliteter, og sparsommelig med sitteplasser for tilskuere som ønsker å overvære kampene. Det oppleves av spillerne som skuffende at de ikke kan spille under bedre forhold i Norge, og Irfan sier at han tror det hadde ført til mer profesjonalitet innen sporten hvis man kunne møtt opp til kamp i en ordentlig garderobe fremfor under «noen trær».

Cricket er en aktivitet som er mer tidkrevende enn de fleste idrettsgrener. Arshads erfaring er at flere foreldre kan være skeptiske til at barna deres driver med cricket, fordi det kan gå utover tiden de bør bruke på utdanningen. Han opplever også at tidsaspektet kan være noe som er problematisk for etniske nordmenn, og at det kanskje er grunnen til at så få spiller. Selv om formatene som spilles i Norge er relativt korte – varierer mellom 20 og 40 overs, tar likevel en cricketkamp vanligvis over tre timer å gjennomføre, og ofte en god del lenger. Dette betyr at man maks kan spille to kamper pr. dag på hver enkelt bane. Med tanke på alle kampene som må gjennomføres i løpet av sesongen, og mangelen på baner, virker disse to faktorene sammen slik at de problematiske hverdagskampene blir en uunngåelig realitet.

Et annet moment relatert til tid som flere av informantene fremhever som problematisk, er mangelen på spilletid for ungdommer i mange av de etablerte klubbene. Det er viktig å understreke at dette ikke gjelder alle, og at det også fortelles om lag som konsekvent prioriterer yngre spillere hvis spillerne oppfattes å besitte likeverdige ferdigheter. Bashir forteller at han skiftet lag fordi den forrige klubben hans hadde så mange spillere i stallen, og at flere av ungdommene der opplevde at mulighetene for spilletid var begrensede. Den nåværende klubben hans tar i mot unge spillere for at de skal få muligheten til å etablere seg, og for at sporten skal kunne utvikles videre. Han føler at det nå er såpass mange unge som ønsker å spille cricket, at han ser mulighetene for at landslaget kan utvikles videre i årene som kommer. Som han sier: «Nå er jo de som er i førtiåra blitt veldig gamle, så hvorfor ikke la de unge få lov til å spille?»

Lange kamper og mangel på spilletid kan være utfordrende. Når jeg spurte mine informanter om hva de har lært av å spille cricket, eller hva aktiviteten har betydd for dem, var det flere som spesielt nevnte et annet moment knyttet til tidsforbruk, men nå med positivt fortegn.

6.4 Cricket som aktivitet for personlig utvikling.

Fawad fortalte meg at han hadde vokst opp i en bydel i Oslo der det bor mange personer med utenlandsk opprinnelse. Han beskriver samholdet mellom dem som bor der som bra, men at det tidligere hadde vært en del bråk og trøbbel – «gjengmiljø, og sånt». Dette har det blitt mindre av nå, og han føler mange lærer av de feilene som har blitt begått tidligere. Han forteller videre om hvordan han gjennom cricketsporten har kommet i kontakt med mennesker – særlig én person – som har betydd mye for ham på flere måter enn bare å utvikle ham som spiller.

På en måte så har han egentlig klart å gjøre meg til et bedre menneske da. Med litt kronglete bakgrunn på starten har han liksom fått meg på rett spor, på en måte. Holdt meg mer innenfor idretten enn andre ting da... Det var veldig lett å tråkke litt feil her. Det var sånn at bare man får tak i feil vennegjeng, så er det jo sånn at du slipper ikke lett unna på en måte.

Fawad forteller om en litt utfordrende oppvekst, der det var lett « å tråkke litt feil», og havne i dårlige miljø. Flere av mine informanter forteller om lignende opplevelser. Danish minnes at flere av dem han gikk sammen med på ungdomsskolen, som ikke drev

med organiserte fritidsaktiviteter, ofte kunne bli «hengende» i gatene, mens han selv tilbragte mye av fritiden sin på cricket.

Ja, altså jeg føler at cricketmiljøet gjorde at når jeg brukte 6-7 timer inne på en kamp, så gikk jeg jo unna, kanskje, hvor jeg drev med ingenting. Så, kanskje jeg kunne ha vært ute i gatene og gjort noe annet, som... man har jo et visst nivå med energi som man trenger å bruke til noe... Altså, man ser folk ute i gatene som lager kaos og bråk, og da føler jeg at cricketen kanskje reddet meg.

Bashir forteller også om at der han vokste opp var det «litt sånn bråk», og at faren hans oppfordret ham til å begynne med idrett. Han angrer ikke på at han har brukt mye av fritiden sin på å spille cricket:

Det er egentlig positivt, for å si det sånn. Da bruker jeg mer tid på noe som er relevant for meg, enn å bruke tid ute på byen og feste og sånn. Så hvis jeg tenker på det nå, så var det et bra valg av meg å starte på cricket, eller hvis jeg spilte fotball, da.

Disse beskrivelsene har visse paralleller til Wacquant (1992) sin studie om boksing i Chicago, der mange av informantene opplevde idrettsdeltagelsen som en slags buffer mot livet utenfor boksemiljøet, og gjorde dem til «bedre» mennesker. På en lignende måte oppfatter mine informanter organisert idrettsutøvelse som en sunn fritidsaktivitet som har holdt dem unna uønskede miljøer – ofte beskrevet med kriminelle undertoner.

Diskursen om cricket som kriminalitetsforebyggende er utbredt blant mine informanter, og trolig innad i miljøet mer generelt. Det gjelder også blant dem som ikke har vært i en marginal posisjon selv. Arshad er en av disse, og han forteller meg at han håper denne studien vil få frem behovet for flere baner: «For tenk hvis vi hadde hatt nok baner i dag, så ville det vært mange, mange færre gjengopprør i Oslo». Han svarer bekreftende når jeg spør om han tror det er en sammenheng der, og om cricket kan bidra positivt:

Det bidrar veldig positivt. Når jeg møter andre ungdommer på min egen alder som spiller cricket, så forteller de historier om hva de drev med før de spilte cricket, og bare 'chilla', og hadde ingen sport som de likte. Nå har jo jeg alltid hatt fotball ved siden av, men det er ikke mange som har hatt det heller.

Cricket, og sport generelt, fremheves på denne måten som et tiltak, der en økt finansiering til baner påstås å skulle ha en positiv effekt. Tanken om at cricket forebygger kriminell atferd er heller ikke fremmed innen det politiske miljøet i Norge. Abid Radja, den fremtredende Venstre-politiker, skrev allerede i 2007 (før han ble

valgt inn på Stortinget) et valgkamp-innlegg i Aftenposten der han påstår at cricket kan bekjempe kriminalitet.

Med så mange aktive spillere fra alle alderstrinn må cricket være det mest nyttige kriminalitetsforebyggende tiltaket blant minoritetsungdom. Og som medlem av det kriminalitetsforebyggende råd ser jeg ubegrensede muligheter innen cricket, hvis en virkelig ønsker å gjøre noe med det økende kriminalitetsproblemet blant minoritetsungdommen... På grunn av mangel på baner blir mange cricketinspirerte ungdommer passive tilskuere, og får derfor ikke vært med på positive cricketaktiviteter. Ledig ungdom som finner sammen, danner ofte subkulturer, med påfølgende hodebry for velmenende politikere (Radja, 2007).

Selv om cricket, og idrettsutøvelse generelt, trolig er en fritidsaktivitet som gir positive gevinster, bør man nok likevel vokte seg for ikke å bli for naive og ukritiske, og nærmest oppfatte sport som et vidundermiddel mot alle sosiale problemer. Flere «sportsevangelister» (Giulianotti, 2004) ser ofte på barne- og ungdomsidrett som særs viktig for personlig utvikling, og som reformerende for medlemmer av «utsatte» ungdomsgrupper. Idrettsutøvelse fører, i følge dem, til forbedrede fysiske ferdigheter, bedre helse, økt selvtillit, og bidrar til karakterbygging gjennom å lære om disiplin, samarbeid og ansvar. Videre, en sterk tro på at idretten strukturerer ungdommenes liv på en konstruktiv måte, hjelper dem bort fra «gata» og over til en mer kontrollert aktivitet i et bedre miljø, lærer dem viktigheten ved regler og disiplin, samt bidrar med voksen veiledning og rollemodeller for en positiv utvikling (Coalter, 2007; Coakley, 2011).

Det er liten tvil om det er en utbredt oppfatning om at sport er en positiv aktivitet for barn og unge. Det tror jeg også. Derimot, kan det være lurt å legge litt av naiviteten til side, og innta en passe kritisk holdning til hvordan, og i hvilken grad, idrett kan være med på å oppfostre den yngre generasjonen. Forskning tyder på at det er en del faktorer som er betingende for om man oppnår en personlig utvikling gjennom idrettsutøvelse. Dette ser blant annet ut til å kunne være knyttet til: hvilken type sport man utøver, kulturen og normene som assosieres med sporten, sosialt signifikante egenskaper hos dem som utøver idretten, den materielle og kulturelle konteksten hvor idrettsutøvelsen foregår, de personlige erfaringene utøverne har hatt, og de sosiale relasjonene som man har stiftet på grunnlag av idrettsutøvelsen (Coakley, 2011).

Det synes derfor å være noen forhold som må ligge til rette for at det å spille cricket skal ha en positiv effekt på personlig utvikling, og at man ikke nødvendigvis blir et bedre

menneske bare av å løfte et balltre. For at cricketsporten skal kunne innfri de høye tankene mange har om den, er det viktig at idrettsaktiviteten fylles med et positivt innhold, og at de ansvarlige rundt om i klubbene er bevisst det store ansvaret som ligger på deres skuldre når det gjelder formidlingen av gode verdier. Det vil være avgjørende for at de unge utøverne opplever aktiviteten som attraktiv og lærerik.

I mitt datamateriale finnes det mye som tilsier at idretten drives bra, og at mange klubber er bevisst sitt ansvar. Ikke minst gjelder dette i flere av klubbene der ungdommer utgjør majoriteten av medlemmene, og fokus på riktig atferd både på og utenfor banen blir spesielt vektlagt. Et barometer på om mine informanter sitter igjen med nyttig lærdom etter sin tid i cricketmiljøet kan være svarene de gav når jeg spurte om hva som er det viktigste de har lært av å spille cricket. Utsagn som: det å kommunisere med andre, oppføre seg pent, tålmodighet, respekt for andre, fair play, være sosial, vite hvordan man skal være mot andre mennesker, samarbeid, empati og forståelse, blitt roligere og mer fokusert, bli mer sosial, og så videre, gir et inntrykk av at deres opplevelser i all hovedsak har vært positive og nok har bidratt i utviklingen av sosiale ferdigheter som man kan dra lærdom av i andre sammenhenger enn kun innen idrettsmiljøet.

7. Hvordan beskriver de unge spillerne det norske cricketmiljøet som sosiale verdener?

Begrepet sosial verden må i denne studien forstås som et analytisk konsept, og ikke som en benevnelse mine informanter selv bruker om det norske cricketmiljøet. Hva som menes med en sosial verden har allerede blitt presentert i teoridelen, men det kan være på sin plass med en konkretisering av hvordan konseptet blir benyttet i den videre fremstillingen.

7.1 Sosial verden som sosiologisk konsept.

Sosial verden er et fleksibelt konsept. Det er en form for sosial organisering sentrert rundt en felles interesse og felles kommunikasjonskanaler, som ikke nødvendigvis er definert på grunnlag av formelle grensdragninger, medlemslister eller tilhørighet til et geografisk område (Unruh, 1979). En sosial verden kan derfor forstås som en nokså diffus konstellasjon av aktører, organisasjoner, begivenheter og praksiser som har vokst sammen til en felles interessesfære med medvirkende deltagere (Unruh, 1980, s. 277), der deltagerne er knyttet sammen gjennom gjensidige perspektiv, unike aktiviteter, språk, og delte kommunikasjonskanaler som vokser frem på grunnlag av en felles interesse i produksjonen av et sosialt objekt (Crosset & Beal, 1997, s. 81).

Sosial verden som sosiologisk konsept har blitt utviklet av flere teoretikere som hører hjemme innen en symbolsk interaksjonistisk teoritradisjon (Shibutani, 1955; Strauss, 1978; Unruh, 1979, 1980, 1983). Sosiale verdener er ikke statiske, men er stadig i endring. Det er aktørene innen den sosiale verdenen i interaksjon som påvirker den videre utviklingen. Sosiale verdener kan derfor fragmenteres i mindre sub-verdener, på grunn av sin fluide karakter. Konseptet har vært lite anvendt innen idrettssosiologisk forskning, dog med enkelte unntak (Rosencrance, 1985; Chambliss, 1989; Crosset, 1995), men fra mitt ståsted synes dette perspektivet svært anvendelig for å studere det norske cricketmiljøet – med fokus på miljøets relasjonelle aspekter.

Som tidligere nevnt er alle som er interessert i cricket på sin unike måte medlemmer av en sosial cricketverden, der cricket er det sosiale objektet som blir kultivert av deltagerne; cricket er et sosialt objekt som blir skapt gjennom den koordinerte innsatsen til de sosiale aktørene. Denne samhandlingen resulterer i dannelsen av sosiale verdener, der de ulike produktene, aktivitetene, erfaringene, livsstilene og teknologien som holder

disse sammen, kan være interessante å studere. Før vi går videre er det tre strukturelle egenskaper ved sosiale verdener som bør forklares litt nærmere, nemlig kommunikasjonsentre, geografiske sentre og sub-verdener. For korthets skyld refererer jeg direkte til hva Unruh (1980) skriver om disse:

Kommunikasjonsentre:

Since the boundaries of social worlds are not necessarily territorial or geographical, communication centers are vital to coordinate activities, and interrelationships among those involved. I have stressed the importance of mediated interaction in the involvement of participants, and communication centers are probably the points at which a great deal of involvement is focused, coordinated and distributed (Unruh, 1980, s. 283-284).

Geografiske sentre:

All social worlds have geographical centers of some sort, which may coincide with communication centers. While geographical and territorial dimensions are not the best way of delimiting social worlds, spatial sites and components remain vital to understanding the structure of social worlds (Unruh, 1980, s. 284).

Sub-verdener:

The theoretical and empirical evidence leads to the conclusion that social worlds are ultimately reducible to amalgams of subworlds and social circles. While not exactly coterminous, subworlds and social circles are seen to embody the same processes, and structures associated with larger social worlds (Unruh, 1980, s. 285).

Dette er alle strukturelle aspekter som vil bli tatt nærmere i øyensyn senere når de brukes på empirisk materiale knyttet til ulike sosiale cricketverdener, særlig det norske cricketmiljøet. Alle mine åtte informanter er medvirkende deltagere i dette miljøet – både på klubbnivå og i miljøet mer generelt. Samtidig er det også min oppfatning at de er medlemmer i en større sosial cricketverden med global utstrekning – det som kan defineres som et globalt verdenssystem. For bedre å kunne differensiere mellom ulike sosiale verdener i tilknytning til cricket velger jeg å benytte meg av en modell utviklet av Unruh (1980), for å illustrere hvordan det er mulig å tenke seg at sosiale cricketverdener sameksisterer på ulike plan.

7.1.1 Analyse av sosiale verdener på ulike nivå.

På bakgrunn av eksisterende empiriske undersøkelser differensierte Unruh fire ulike nivå for sosiale verden-analyser (Unruh, 1980, s. 286-291). Nivåene er organisert rundt

geografi og deres relative omfang. For at disse nivåene skal få en mer konkret bestemmelse vil jeg i det følgende skissere én mulig måte å se på cricketsporten som organisert i flere sosiale verdener – på ulike analytiske nivå. En aktør vil kunne medvirke på ulike plan og i flere forskjellige verdener.

Lokal sosial verden.

Dette nivået er minst i geografisk omfang, men med størst tetthet blant deltagerne, og der komponentene som utgjør verdenen er relativt små. Innenfor en interessesfære for cricket vil dette kunne være små lokale grupperinger av cricketinteresserte, som f.eks. cricketklubber. Innenfor det norske cricketmiljøet kan man tenke seg at det finnes mange små lokale sosiale verdener, bestående av spillere, ledere, trenere, frivillige og andre involverte, f.eks. slektninger av medlemmene i klubben. En stor grad av kommunikasjonen innenfor denne verdenen vil være ansikt til ansikt og deltagerne vil ha relativt hyppig kontakt. De vil i mange tilfeller utgjøre en felles referansegruppe, og det kulturelle perspektivet vil være delt blant de fleste av deltagerne. Men selv på dette nivået vil det kunne være ulikheter, som kan resultere i en fragmentering i mindre sub-verdener med ulik kulturell oppfatning.

Regional sosial verden.

Dette nivået har et bredere omfang, og er større i skala, enn en lokal sosial verden. Verdenen kan ofte tenkes å være hjemmehørende innenfor en geografisk region. På grunn av størrelsen, og alt som skjer, vil det her være snakk om en mer delvis medvirkning for deltagerne, enn hva tilfellet er i en lokal sosial verden. Kommunikasjonen vil også, i større grad, formidles gjennom andre kanaler enn kun direkte kommunikasjon deltagerne i mellom. Kommunikasjonssentre, sub-verdener og geografiske sentre vil også være flere og spille en viktigere rolle.

Det norske cricketmiljøet vil kunne være et godt eksempel på en regional sosial cricketverden. I forhold til en lokal norsk cricketverden, som ofte kan omfatte en klubb, vil det regionale nivået være mer mangefasettert, med flere aktører, organisasjoner, begivenheter og praksiser. Ikke minst vil en organisasjon som Norges Cricketforbund være en meget sentral deltager på dette nivået, og ha stor innflytelse over både begivenhetene og praksisene innad i den sosiale verdenen. Terminlister og treningstider styres i stor grad av forbundets nedsatte komiteer, og spillereglement og øvrige regler

implementeres også ofte av Cricketforbundet. Kamper og trening er viktige begivenheter som utgjør selve fundamentet for samkvem deltagerne i mellom, og de sosiale praksisene innad i miljøet påvirkes av de formelle retningslinjene som ligger til grunn for utøvelse av idrettsaktiviteten.

Norges Cricketforbund vil også fungere som et kommunikasjonscenter innen det norske cricketmiljøet. I nåtidens mediehverdag, hvor mer og mer av kommunikasjonen foregår gjennom internett og sosiale medier, vil Norges Cricketforbunds hjemmesider og andre sosiale medier (f.eks. Facebook) være viktige kommunikasjonskanaler for deltagerne innen den sosiale verdenen. Det er gjennom disse kanalene viktig informasjon i økende grad spres, både fra forbundet ut til medlemmene, og mellom enkelte av de andre aktørene. Det regionale nivået preges derfor i større grad av formidlet kommunikasjon deltagerne i mellom. Dette vil også ha sammenheng med at det geografiske området er større, og at medlemmene sjeldnere møtes ansikt til ansikt. Innen det norske cricketmiljøet vil det geografiske tyngdepunktet være sentrert rundt Oslo-området der de fleste spillerne bor og det meste av idrettsaktiviteten utøves, men det finnes som nevnt også deltagere andre steder i Norge. Disse spredte stedene med cricketaktivitet vil kunne oppfattes som sub-verdener innenfor den regionale sosiale verdenen, men sub-verdener vil også kunne eksistere i nærheten av verdenens geografiske senter.

Spredt sosial verden.

Generelt større enn regionale sosiale verdener, og mer diffuse i geografisk utbredelse, er det som kan benevnes som «dispersed social worlds», eller spredte sosiale verdener. Disse kan innbefatte aktører, organisasjoner, begivenheter og praksiser fra mange ulike regioner eller nasjoner. Innenfor sosiale verdener samlet rundt cricket som sosialt objekt, kan det her tenkes ulike eksempler med delt kultur og felles praksis, som er spredt over større geografiske områder. Det vil kunne være mulig å tenke seg blant annet en «anglo-australsk cricketverden», en «indisk cricketverden» eller en «pakistansk cricketverden», der kulturen og oppfatningen av cricket vil være lik innad – og ulik mellom – de forskjellige sosiale verdenene. For eksempel vil den pakistanske eller indiske diasporabefolkningen bo spredt, i ulike land verden over, mens de identifiserer seg med sin «egen» cricketkultur. Samtidig skal man være forsiktig med å overdrive det harmoniske aspektet, siden spredte sosiale verdener nok også kan fremstå som mosaikker av sub-verdener.

Sosialt verdenssystem.

Cricket som et sosialt verdenssystem kan tenkes å romme alle som interesserer seg for cricket, sett i et globalt perspektiv. Fra enkeltindivider som følger kamper via fjernsynsskjermen, til store globale aktører som Det Internasjonale Cricketforbundet, store globale mediekonsern med cricket i porteføljen, og andre multinasjonale selskaper som f.eks. utstyrproducenter. Selv nasjonalstater kan være deltagere, f.eks. gjennom måten cricket har blitt påvirket av diplomatiske relasjoner mellom India og Pakistan. Dette nivået vil være mer kaotisk og uoversiktlig enn de andre, og om det vil være et egnet konsept for analyse av makroforhold innen cricketverdenen er diskutabelt. Dette vil heller ikke være særlig aktuelt i foreliggende studie, som har til hensikt å belyse det norske cricketmiljøet – der fokus ligger på det lokale og regionale nivået.

Alle deltagerne i prosjektet er medlemmer av både en lokal og regional sosial verden. Derimot varierer deres medvirkning i miljøet, deres nærhet til de ulike aktivitetene, og deres kjennskap til det som foregår i den sosiale verdenen som helhet. Noen av mine informanter kjenner f.eks. godt til sin egen klubb og vennekrets (lokal sosial verden), men har mindre kjennskap til Norges Cricketforbund, medlemmer i andre klubb lag, dommere og tillitsvalgte (regional sosial verden). Andre vil kunne ha inngående kjennskap til det som foregår på begge nivåene. Den videre fremstillingen bygger derfor (om enn i varierende grad) på deres unike erfaringer og tanker knyttet til hvordan det norske cricketmiljøet oppleves fra deres perspektiv.

7.2 Det norske cricketmiljøet som lokale sosiale verdener.

I presentasjonen av resultatene til det forrige forskningsspørsmålet forsøkte jeg å formidle informantenes erfaringer som deltagere i organisert cricket i Norge. I det følgende ønsker jeg å fortelle mer om hvordan man kan se på cricketklubbene i Norge som lokale sosiale verdener. På bakgrunn av ungdommenes erfaringer er det mulig å tematisere flere forskjeller mellom de ulike klubbmiljøene som beskrives, og ikke minst hvordan det også synes å være perspektivforskjeller innad i noen av klubbene der mine informanter er eller har vært medlemmer. På dette nivået vil temaene være knyttet til demografiske variabler som etnisitet og alder, samt opplevelsen av å bli hørt innad i klubbene og synspunkter på medbestemmelse.

7.2.1 Etnisitet.

Noen klubber består i overveiende grad av medlemmer med etnisk opprinnelse fra ett enkelt land. De aller fleste klubbene har en medlemsmasse med bakgrunn fra Pakistan, men som nevnt finnes det unntak som blant annet: Fjord (India), United (Sri Lanka), Fossum (Afghanistan). Mange klubber har også en mer variert sammensetning når det gjelder etnisitet, og noen klubber har bevisst prioritert å være multietniske – slik som Vålerenga. Som tidligere nevnt kan det være ulike formål som ligger til grunn for å bli medlem av en cricketklubb, der sportslige og sosiale faktorer kan vektes ulikt deltagerne i mellom. Men uansett hva som vektlegges mest, blir man medlem av et sosialt nettverk og får tilgang til nye kommunikasjonskanaler.

Deltagelse i sosiale nettverk gir tilgang på sosial kapital. Denne kapitalen kan i følge Putnam (2000) differensieres som henholdsvis «bridging» (inkludativ) eller «bonding» (eksklusiv) – der nettverkene hvor den inkluderende kapitalen er mest fremtredende oppfattes som mest nyttig for storsamfunnet. Den er med på å bygge bro over ulikheter, og kan føre til perspektivutvidelse ved at man lærer personer med en annen kulturell bakgrunn å kjenne. I de skandinaviske landene vektlegges i økende grad den organiserte idretten som en egnet integrasjonsarena for barn og unge med minoritetsbakgrunn (Andersson, 2008), ikke minst organisert fotball. Siden cricket i Norge nesten utelukkende utøves av personer med minoritetsbakgrunn, er det nok rimelig å anta at mange ikke ser på sporten som like egnet i integrasjonsøyemed. Et spørsmål man da kan stille er om deltagelse i norske cricketklubber er kontraproduktivt med tanke på integrasjon.

Det fremgår av intervjuene at noen klubber kan være restriktive ved rekruttering av nye medlemmer og at de hegner sterkt om egen kulturell praksis, men dette synes å gjelde et lite mindretall. Derimot gir intervjuene inntrykk av at mange av klubbene med en ensartet etnisk medlemsmasse gjerne ønsker velkommen medlemmer med en annen kulturell bakgrunn enn sin egen. Jeg tror heller ikke at deltagelse i de cricketklubbene som utad kan synes å bidra til «bonding»-kapital nødvendigvis fører til økt isolasjonisme eller er hemmende for integreringen, men dette er selvfølgelig noe som må undersøkes nærmere hvis man ønsker sikrere svar. På bakgrunn av egne erfaringer som tilskuer på kamp, og intervjuet med Arshad, vil jeg presentere data om dette temaet.

Når vi snakket om klubber som i overveiende grad har medlemmer med opprinnelse fra én enkelt nasjon, gav Arshad følgende eksempel:

Sånn som f.eks. Fossum Cricketklubb, de har bare afghanere. Så det finnes noen sånne også, men det er kanskje på grunn av språket og sånt. Veldig mange i det afghanske laget nå, det er folk som nylig har kommet til Norge, via asyl og sånn. De kan ofte ikke norsk, så de snakker det språket... farsi, eller hva det er? Så det blir enklere for dem, og de føler seg hjemme. Samtidig, selv om det ikke er bra at de ikke integrerer seg, så vil jeg si det er skikkelig positivt at de er med i sporten (...) Tenk om de ikke hadde vært med som et cricketlag og heller vært på gata, eller gjort noe annet, ikke sant. Det at de er med, selv om de ikke snakker norsk og sånt, så er det veldig positivt i seg selv. Og så når de møter andre lag, så må de begynne å snakke norsk også ikke sant, der kommer det.

Fossum Cricketklubb består bare av afghanere, mange nyankomne til Norge, og de snakker morsmålet når de er sammen. Sett fra utsiden kan dette virke som en nokså «lukket» sosial verden, der man lett kan anta at den fungerer som et nettverk for å mobilisere intern solidaritet og underbygge gjensidighet blant medlemmene, det som tidligere ble nevnt som kjennetegn for «bonding»-varianten av sosial kapital. Det bør ikke være overraskende at personer som flytter til et nytt og fremmed land søker kontakt med andre personer med lik bakgrunn som sin egen, og en cricketklubb kan være en flott møteplass for å utvikle vennskap og sosiale relasjoner, jamfør det Cashman (1989) skriver om hvordan cricketklubber fungerer for den indiske diasporabefolkningen. Derimot vil det ikke, i utgangspunktet, være en god arena for integrasjon inn i det norske storsamfunnet. Men kanskje det kan være en start?

Som flere informanter har opplyst om, og som jeg selv har opplevd som tilskuer (særlig på banen på Rommen), vil det ofte under kamper være et sosialt område, eller en sosial vrimleplass, på utsiden av boundary-tauet. Jeg har blitt fortalt at det oftest er spillere fra andre lag som utgjør tilskuerne under en kamp, f.eks. andre spillere som har trening i nettene ved siden av banen. Denne sosiale vrimleplassen kan på mange måter symbolisere en glidende overgang mellom en lokal og regional cricketverden. Det å overvære en cricketkamp sammen med lagkamerater, og sosialisere med de andre tilskuerne som ofte er spillere fra andre lag, gjør at man deltar i en aktivitet som befinner seg i skjæringspunktet mellom det lokale og det regionale plan.³⁴ Man kommer

³⁴ Dette gjelder også det å spille kamper mot andre lag, men jeg har for dårlig datagrunnlag til å informere mer spesifikt om hvordan kommunikasjonen er mellom de ulike lagene i en kampsituasjon.

i kontakt med en større del av det norske cricketmiljøet, og ikke bare sine egne klubbkamerater. Arshad beskriver miljøet som følger:

Alle er som en stor familie da kan du si, alle 60 lagene er som en stor familie. Om det skal være et engelsk lag i Norge, et australsk lag kalt Aliens, eller om det skal være Vålerenga Cricketklubb, eller United som bare er Sri Lankere. Uansett så er cricketmiljøet veldig sånn at alle kjenner hverandre, og alle er veldig godt innad, og alle er som en stor familie. Noe som ikke er i fotballen, fordi det er så stort kanskje?

Deltagelse i organisert cricket vil derfor for mange være en god mulighet til å komme i kontakt med personer fra et multietnisk fellesskap. Cricketmiljøet, slik Arshad beskriver det, virker å være tett sammenvevd, og lite nok til at det er god kjennskap og kontakt mellom de fleste involverte. Selv om deltagelse i noen klubber ved første øyekast kan synes å være lite egnet med tanke på integrering, vil det trolig være mye positivt å hente hvis deltagelse i den lokale sosiale verdenen også innbefatter aktiv deltagelse i den regionale sosiale verdenen der deltagerne har en mye mer variert bakgrunn, og mulighetene for å høste «positiv» sosial kapital vil være enda større. Det er dog viktig å presisere at selv om klubber kan ha en ensartet etnisk sammensetning, så betyr ikke det at det ikke finnes positive sosiale gevinster ved å delta. Tvert i mot viser Walle (2010) til hvordan innlemmelse i cricketmiljøet for nyankomne personer fra Pakistan kan være veldig verdifullt. Når det gjelder integrering, og tilgang til større og mer nyanserte nettverk, er det likevel mest trolig at gevinstene vil være størst ved aktiv deltagelse i den regionale sosiale verdenen – altså i det norske cricketmiljøet som helhet.

En annet aspekt i sitatet til Arshad er sammenligningen mellom cricketmiljøet og fotballmiljøet. Han har nemlig erfaringer fra begge, siden han har vært medlem av både en sosial cricket- og fotballverden, eller ulike sosiale sirkler, hvis vi velger å bruke terminologien til Simmel (1955). Dette er noe som gjelder alle, ikke at alle spiller både fotball og cricket, men at vi er medlemmer av ulike sosiale sirkler – og har vår helt unike tilknytning til disse. Vi benytter oss av ulike kommunikasjonskanaler og deltar i ulike sosiale verdener – noen har et felles kulturelt perspektiv, mens mellom noen verdener kan det oppleves forskjeller. Forskjellige kulturelle oppfatninger kan det også være innad i sosiale verdener. Dette er en tanke vi skal holde på videre i denne fremstillingen, når vi nå skal ta for oss lag innenfor det norske cricketmiljøet som skiller seg ut på grunn av alderssammensetningen, det vil si de klubbene med mange yngre spillere og som deltagerne selv benevner som ungdomslag.

Jeg har allerede vært inne på at flere av informantene spiller for lag som i all hovedsak består av unge spillere, der aldersforskjellen mellom medlemmene er mye mindre enn i andre klubber. I flere tilfeller har disse klubbene blitt stiftet av personer som kjenner hverandre godt fra før; en vennegjeng som har gått sammen og dannet en cricketklubb. I hovedsak dreier dette seg om unge spillere med pakistansk opprinnelse, som ønsker å utforske sporten, og synes det å spille sammen med jevnaldrende i de lavere divisjonene er en fin introduksjonsarena til organisert cricket. De fleste er født og oppvokst i Norge, har gått på norsk skole, og blitt sosialisert inn i en «norsk» kultur og væremåte. Det at medlemmene synes å ha en felles kulturell forståelse, og at trivselen innad i klubbene er bra, blir fremhevet av flere. Mushtaq forteller at det er lettere å bli kjent med hverandre som ungdommer og at man nok er litt mer åpne med hverandre, samtidig som man ofte deler felles interesser. Flere av fordelene med å spille på et ungdomslag fremheves ofte i et motsetningsforhold til de potensielle utfordringene ungdommene ser ved å spille på lag der det er mange eldre spillere, og aldersforskjellen mellom deltagerne er stor.

7.2.2 Alder.

Alle ungdommene trekker frem flere positive aspekter ved organisert cricketspilling, ikke minst alt de lærer av de som er eldre enn seg. Flere forteller også om enkeltpersoner som har betydd veldig mye for dem – både på det personlige og sportslige plan. Den livserfaringen mange av de eldre spillerne besitter, er noe den yngre garde kan nyte godt av innen det sosiale cricketfellesskapet. Samtidig trekkes det frem flere momenter som også skaper avstand, og opplevelser som kan tyde på ulike oppfatninger generasjonene i mellom, slik Arshad uttrykker det:

«Vi snakker som oftest norsk [under kamp og trening], fordi det er tross alt i Norge vi bor og det er i NCF vi spiller. Så vi prøver å drive sporten på en positiv måte på norsk, da... Det er veldig mye slik at veldig mange snakker urdu og punjabi, eller de som er fra Sri Lanka danner en srilankisk klubb. Pakistanere danner en pakistansk klubb, men [navn på klubb] er veldig gode på at de tar folk fra overalt... sånn som veldig mange jeg har sett i cricketmiljøet, de blir ikke integrert i samfunnet fordi de oppfører seg som de gjør der nede, i den klubben de er. Det blir veldig feil.

Arshad er opptatt av hvordan man skal drive sporten på en positiv måte, i en norsk kontekst. Derfor er han kritisk til hvordan en del personer i miljøet oppfører seg, som han mener er på samme måte som de gjorde i hjemlandet. Slik jeg forstår Arshad er dette noe som kan være til hinder for å bli ordentlig integrert i det norske samfunnet.

Akkurat det med oppførsel, både på og utenfor banen, er noe mange av informantene er opptatt av. Bashir fremhever dette når jeg spør hvordan han trives i klubben sin: «Jeg trives veldig godt. For vi er jo nesten like gamle, så vi vet hvordan vi skal oppføre oss både på banen og utenfor. Så vi har veldig god kontakt med hverandre». Han forteller videre at alle nye spillere får følgende beskjed:

Når dere er medlem av laget: det første vi gjør er å respektere spillerne, følge reglene og alle er likeverdige. Ingen skal slåss eller noe sånt. Hvis det oppstår noe krangel eller noe sånt, så er dere ute av laget.

Instruksjonen går ut på hva som forventes av nye medlemmer, og adferd som ikke er i samsvar med dette vil ikke bli tolerert. Dette fokuset på disiplin er noe Arshad også er opptatt av, og han ønsker at det i klubben hans kunne blitt jobbet mer med å forbedre lagmoralen. Dessverre føler han at noen av de som er mye eldre enn ham selv kanskje ikke liker å lytte til en som er så mye yngre. På meg virker det som Arshad opplever dette som frustrerende, mens Bashir ikke opplever de samme kommunikasjonsproblemer i sin klubb, der alle er jevnaldrende.

Som tidligere nevnt påvirkes ofte våre handlinger av de forestillingene vi har til hva som blir forventet av oss. Dette gjelder hva nære personer forventer, men også større grupper eller samfunn, som Mead (1934) definerte som den generaliserte andre. En oppvekst i Norge skiller seg fra en oppvekst i Pakistan, en ung norsk-pakistansk gutt skiller seg fra en godt voksen norsk-pakistansk mann som kanskje flyttet til Norge når han var i tjueårene. Som Shibutani (1955) vektla, så sosialiseres man inn i ulike referansegrupper – lærer kulturen å kjenne, forstå normene og får innsikt i hvilke forventninger som finnes for ønsket adferd. I klubber der alder og bakgrunn varierer medlemmene i mellom, vil man nok av og til oppleve noen kommunikasjonsvansker og ulike «virkelighetsforståelser». Dette kan manifestere seg i ulik adferd, fordi man følger ulike kulturelle normer. Denne studien presenterer de unge spillernes erfaringer, og sett fra deres synspunkt mener flere at det på enkelte punkter er en vesentlig forskjell i væremåte mellom første- og andregenerasjons innvandrere. Et moment som går igjen i intervjuene er oppførselen på banen.

Fawad forteller om forskjeller mellom lagene han har spilt for, og at man i hans nye klubb satser mye på samholdet i laget og at man ikke skal skrike til hverandre på banen. Arshad mener også at skriking til kapteinen på banen er feil og respektløst. Det kan

virke på meg som en høylytt oppførsel på banen oppleves som litt fremmed og uønsket hos flere av informantene, men hvorvidt dette skyldes forskjell i alder, eller ulik kulturell forventning, er usikkert. En annen gir denne beskrivelsen av forskjeller mellom ulike klubblag:

Mm, ja det er litt forskjell mellom pakistanere og lett blanding da, hvis vi er blanding av Sri Lanka og Pakistan og sånn. Da er vi litt mer rolige, mens hvis vi bare er pakistanere så er vi litt mer bråkete. Så det er litt forskjell.

Når jeg spør om hva han tror dette skyldes, svarer han språket og kulturen. Dette er to faktorer som bør oppfattes som nært beslektet, og som utvilsomt kan skape forskjeller mellom lag. Trolig skaper det også litt forskjeller innad i lagene. Siden mange av de yngste spillerne som er oppvokst i Norge både snakker norsk (til vanlig) og er sosialisert inn i en norsk kulturell virkelighet, kan det nok til tider være frustrerende at ulike kulturelle praksiser eksisterer side om side i mange klubber. For selv om man er en «kulturell navigatør», vil nok mange fra den yngre generasjonen kunne oppleve det som Fletcher (2012) poengterer, nemlig en: «growing separation from their elders as their cultural hybridity and dual ethnicities forcibly come between them» (Fletcher, 2012, s. 626). Denne ulike kulturelle forståelsen vil kunne føre til at man i noen klubber – lokale sosiale verdener – kanskje kan snakke om en fragmentering, hvor de yngste spillerne kan oppfattes å tilhøre en sub-verden innenfor verdenen som helhet.

7.2.3 Medbestemmelse.

Et annet tema som berører opplevelsen de unge spillerne har av å spille sammen med eldre lagkamerater, er knyttet til medbestemmelse og respekt. Nesten samtlige informanter forteller om hvordan utøvere som har spilt cricket på høyt nivå i Pakistan, eller andre sørasiatiske land, blir sett opp til i de ulike klubbene de spiller for i Norge. Det virker som disse personene oppfattes som ressurssterke, særlig på det sportslige plan, og derfor ofte har, eller mener de bør ha, det siste ordet når sportslige avgjørelser skal fattes ute på banen. Slik flere av ungdommene beskriver det, så kan dette gjøre oppgaven til kapteinen noe problematisk. Danish gir denne beskrivelsen av kapteinens situasjon i hans klubb:

Spesielt [nåværende klubb] så føler jeg at kapteinen har en rolle, men vi har jo flere spillere som er litt... har litt erfaring, som du ikke kan se over, altså sier de en ting så kan du ikke bare ignorere dem. Og de lar deg heller ikke ignorere dem. Så det er litt vanskelig for kapteinen også, kanskje?

Kapteinsrollen innen cricketsporten er historisk sett forbundet med stor autoritet og det er kapteinen som er satt til å fatte avgjørelsene ute på banen. Situasjonen, slik den beskrives over, virker derimot å vanskeliggjøre denne beslutningsprosessen. Det finnes spillere på laget hvis meninger kapteinen ikke kan la være å ta til etterretning. Dette dreier seg trolig ofte om eldre spillere med mer erfaring enn kapteinen selv, og de kan være med på å underminere kapteinens autoritet innad i laget. Mushtaq påpeker at det er enklere å oppnå innflytelse innen et ungdomslag, der spillerne har jevnere alder og erfaringsbakgrunn. Selv om han også ser fordeler ved å ha eldre spillere i laget (som man kan lære av), peker han på noe han oppfatter som tidvis problematisk:

Hvert fall hvis du er en ung leder eller kaptein, så kan det noen ganger være vanskeligere hvis du har litt eldre i laget, som kanskje automatisk ser på seg selv som ledere fordi de er eldre (...) Det finnes alle typer mennesker; du kan ha eldre folk som vet at: 'Ok, selv om han er yngre enn meg, så er han lederen. Jeg skal følge ham.' Og så er det andre som vil tenke at: 'Nei, han er et barn, så jeg kan bestemme'. Så det gjør at du ikke får en klar leder... klar autoritet, det blir veldig mye... du vet ikke hvem som egentlig er kaptein. Du vet ikke hvem som egentlig er lederen. Du vet ikke hvem du egentlig skal forholde deg til.

Mangel på en klar autoritet innad i laget vil kunne føre til usikkerhet knyttet til hvem man skal forholde seg til, og eldre personers manglende evne til – eller ønske om – å lytte til yngre personer kan oppleves som lite gunstig. Haroon har spilt for ulike klubber, og i den nåværende klubben føler han at han blir mer lyttet til enn i den forrige: «Det er mer unge spillere da, og mer forståelse med dem. Vi kan få mer samarbeid med dem. De forstår oss mye lettere enn de gamlingene kan gjøre». Dette er et aspekt som øker trivselen og nok gjør at han føler seg verdsatt på en helt annen måte. Om tiden i sin gamle klubb forteller han at det ikke hjalp å si noe: «Ja, det var ikke noe vits. Jeg visste at de ikke kom til å høre på meg, så det er bedre å være stille».

Med tanke på rekruttering og trivsel kan det fremstå som problematisk at unge spillere ikke får den respekten fra eldre som de synes de fortjener. Dette er nok en situasjon som ikke er særegen for cricketklubber, men som forekommer innen mange norske idrettslag og ulike idrettsgrener. Det at lagkameratene er villige til å lytte til yngres idéer, og ønsker å ta vare på de ulike meningene som finnes blant medlemmene, bør oppfattes som positivt og viktig for at miljøet skal oppleves som godt for alle involverte. God kommunikasjon forutsetter nok at alle stemmer blir hørt, selv om man kan være uenig i sak. I det minste vil det trolig føre til at man føler seg tilstrekkelig respektert. I ytterste

konsekvens vil man kunne gå til det skrittet å melde seg ut av klubben, hvis man ikke føler seg tilstrekkelig hørt og tatt på alvor. Man kan forlate den sosiale verdenen til fordel for en annen, eller slutte å spille organisert cricket. Det å opprettholde en inkluderende kultur i klubben er et stort ansvar som hviler på alle medlemmene, ikke minst de eldste og mest erfarne spillerne som ofte nyter stor respekt.

De ulike temaene knyttet til etnisitet, alder og medbestemmelse var alle tre sentrale momenter når mine informanter fortalte om de ulike klubblagene i Norge. I den resterende delen av denne presentasjonen skal vi vende blikket mot det norske cricketmiljøet mer generelt. Dette er det som vi har benevnt som den regionale sosiale verdenen – med flere deltagere, flere begivenheter, mer differensierte praksiser, og ikke minst, med en sentral organisasjon som den kanskje viktigste aktøren, nemlig Norges Cricketforbund. Alle som ble intervjuet, ble spurt spesifikt om hva de synes kjennetegner dette miljøet, og de ble bedt om å gi en beskrivelse av hvordan de oppfatter det.

7.3 Det norske cricketmiljøet som regional sosial verden.

Det har skjedd en formidabel utvikling innen norsk cricket de siste 40 årene. På 1970-tallet startet noen få pakistanske arbeidere med litt improvisert spilling, mens det i dag er nesten 5000 utøvere fordelt på mer enn 50 lag. Avgjørende for denne utviklingen har vært fremveksten av et forbund som har tatt på seg oppgaven med å administrere det organiserte seriespillet, og jobbe tett opp mot de respektive myndighetene.

Innlemmelsen som eget særforbund i NIF i 2007 var utvilsomt et vannskille, og for øyeblikket oppfattes fremtiden for sporten som lys – med mer «struktur» og mer «profesjonalitet».

Trolig er det nettopp fremveksten av denne organisasjonen som gjorde at norsk cricket ble etablert som en regional sosial verden, og ikke kun forble en liten lokal verden. I den videre fremstillingen, når fokus ligger på det regionale planet, vil derfor cricketforbundet være en viktig deltager på mange måter, samt også fungere som et kommunikasjonssenter som står for koordineringen av aktivitetene der utøverne deltar, f.eks. gjennom tildeling av treningstider og oppsatte terminlister. Viktige kunngjøringer gjøres tilgjengelig via forbundets hjemmesider og på Facebook, og forbundet fremstår som en essensiell formidler av informasjon, som er nødvendig for at cricketaktivitetene kan gjennomføres på en ordentlig måte.

Når jeg spurte informantene om hva som kjennetegner det norske cricketmiljøet, fikk jeg forskjellige svar – mye fordi de medvirker på ulike måter på det regionale nivået. Unruh (1979) har utviklet ulike typebetegnelser der han differensierer deltagerne etter grad av medvirkning i en sosial verden, og referer til dem som henholdsvis: «strangers», «tourists», «regulars» og «insiders». Alle jeg har intervjuet deltar regelmessig i aktiviteter tilknyttet cricketmiljøet, men besitter likevel ulik grad av kunnskap om hva som foregår i verdenen som helhet. De aller fleste vil derfor kunne betegnes som «regulars», mens noen få passer inn i beskrivelsen av «insiders». Dette er personer som i enda større grad medvirker i miljøet, ofte ved å skape aktiviteter for de andre deltagerne, og som bidrar i prosessen med å rekruttere nye medlemmer. Disse besitter derfor, ofte, særlig god kjennskap til den sosiale verdenen. Norges Cricketforbund er også en «insider»-organisasjon, som er med på å kontrollere og bestemme strukturen, og det som karakteriserer verdenen, eller evt. sub-verdener. Beskrivelsene som følger vil derimot baseres på unge spilleres betraktninger rundt hvordan de oppfatter miljøet, og vil ikke være forbundets synspunkter. En av informantene som kjenner miljøet svært godt fortalte at han oppfatter det norske cricketmiljøet slik:

Cricketmiljøet er litt... jeg vil si det er litt tosidig. Da jeg startet å spille så følte jeg det var mye mer samhold, og det merker man nå også hvis man ikke leser sosiale mediers cricketsider, og så videre. Norsk cricket... kun går på banen, så virker det veldig koselig og behagelig og det ser ut som det er et veldig samhold. Det er det jo, koselig er det jo, men når man på en måte har blandet seg inn... går litt mer inn i detaljer (...) så merker man en ganske stor splittelse samtidig, innenfor cricketmiljøet. Det er... det er litt, litt sånn politikk inne i bildet også. Folk har litt egne interesser. Jeg tror det egentlig gjelder i all idrett, men det merker man her også. Og noen ganger kan det være negativt, fordi at personlige interesser kan komme i veien for utviklingen av selve sporten.

Cricketmiljøet beskrives som et «litt tosidig» miljø, med både gode og dårlige sider. Dette er noe som kommer frem i flestparten av intervjuene, og det tegnes et bilde med både samhold og splittelse. På overflaten kan ting synes harmoniske, men mer skjult – ofte kommunisert via sosiale medier – eksisterer en uenighet som mange mener kan være uheldig for sportens utvikling i Norge. I det følgende ønsker jeg å gå nærmere inn på disse to sidene ved det norske cricketmiljøets janusansikt – tematisert som familie og politikk.

7.3.1 Familie.

Som vi har vært inne på tidligere, så virker det som veldig mange unge cricketspillere blir rekruttert inn i sporten via familiemedlemmer. Innenfor mange klubber er det også nære familierelasjoner: fedre som spiller sammen med sine sønner, brødre som spiller på samme lag, eller unge spillere på samme lag som fettere eller andre slektninger. Når mange av informantene skal beskrive det norske cricketmiljøet mer generelt, er benevnelsen «familie» noe som flere av dem bruker – mest i overført betydning, men også fordi det finnes familiære bånd på tvers av klubbgrenser. Det er de tette relasjonene deltagerne i mellom som ønskes synliggjort, slik Arshad ble sitert på tidligere da han fortalte at: «alle 60 lagene er som en stor familie». Det er flere enn han som uttrykker denne opplevelsen, blant annet Haroon som sier følgende når jeg spør om hva han synes kjennetegner miljøet:

At de prøver å holde det sosialt og prøver å samarbeide, ikke være negative mot hverandre. De skal se på hverandre som positive og ikke som fiender. Og... familie, se på hverandre som en familie, at vi er en liten cricketfamilie istedenfor cricketklubber.

Haroon kjenner mange i cricketmiljøet, og han er opptatt av at deltagerne skal ha det trivelig sammen utenfor banen. Han sier det er fullt alvor når kampene pågår, men at når man er ferdig å spille så er man venner igjen, er sosiale, og prøver å samarbeide. Ut fra det jeg har blitt fortalt så virker det som det er mye kontakt mellom mange klubb lag, særlig de som har spilt i samme divisjon i mange år og kjenner hverandre på den måten. Dessuten snakker flere om hvordan de har fått hjelp og støtte fra klubber lenger opp i divisjonssystemet når de har stiftet nye lag, blant annet gjennom å få utstyr og drakter som ofte kan være veldig kostbart i innkjøp. Tilsynelatende er det vanlig med utstrakt hjelp til hverandre over klubbgrensene, også når det gjelder treningssamarbeid, og flere spillere trener med ulike lag, eller får hjelp av noen som er medlemmer av andre klubber.

Siden de aller fleste deltagerne i miljøet er av sørasiatisk opprinnelse bør det ikke være overraskende at dette preger kulturen innad i idrettsmiljøet. Det sørasiatiske miljøet i Oslo er i følge en av mine informanter tett sammenknyttet – «alle kjenner alle» – og er nok en medvirkende årsak til at kjennskapen utøverne i mellom innen cricketmiljøet også er såpass god. Arshad forteller at det er en kultur som fremmer respekt for hverandre (særlig respekt for eldre?) – som han synes er veldig bra – samtidig som han noen ganger synes det kan bli litt vel mye. Folk kan bli skuffet og fornærmet hvis de

føler at noen ikke hilser tilstrekkelig på dem, eller hvis noen glemmer å tilby andre mat før de spiser selv. Noe han oppfatter kun som formaliteter, men som kan bli tatt ille opp, og som kan være med på å skape uenigheter og dårlig stemning. Ut fra vår samtale føler jeg dette er en refleksjon han kan gjøre gjennom sin deltagelse i ulike sosiale sirkler – med norsk og pakistansk kultur – og som han kanskje føler er litt fremmed i forhold til sin oppvekst i Norge og deltagelse i andre norske idrettsmiljø. Nærheten innad i cricketmiljøet, og den kulturelle forståelsen og praksisen som følger med, kan derfor oppfattes som et tveegget sverd, som i ytterste konsekvens kan føre til uenighet og strid.

Som vi alle vet, er ikke familier kun preget av harmoni, men også konflikter. Dette er et moment som godt illustreres av denne informantens refleksjoner, og dermed gir oss en glidende overgang til neste tema:

Det mest negative er vel politikken. Det er jo politikk overalt, selv om du drar til en liten fotballklubb så vil det i hvert fall være litt politikk, men jeg mener det er litt for mye i cricket, da (...) Litt for mye uenigheter mellom visse klubber, og så... de er som en familie, elsker hverandre utrolig mye, men hvis man hater noen så hater man også utrolig mye. Det bør ikke være sånn. Det er det blant veldig mange, som er fra blant annet førstegenerasjon. Så jeg skulle ønsket at ledelsen i NCF også var ærlig... altså, det er lett å kritisere, man ser ofte ikke på de gode tingene de gjør... vi sitter her, altså jeg sitter her og diskuterer det dårlige de gjør, de gjør utrolig mye bra også, men jeg føler at de burde ha gjort jobben bedre, da.

7.3.2 Politikk.

Innenfor cricketmiljøet virker det til å være trygge og tette fellesskap, men det finnes trolig også en bakside, preget av splid og uenighet. Nesten alle informantene bruker begrepet «politikk» som en slags sekkebetegnelse for mye av det de oppfatter som lite heldig i måten den sosiale verdenen styres på, både på lokalt og regionalt nivå. Begrepet slik det presenteres for meg er oftest negativt ladet, og jeg vil formidle en del av de momentene som kom frem i intervjuene.

Uenigheter som oppstår innen det norske cricketmiljøet dreier seg om flere ting, noen er knyttet opp mot f.eks. kampoppsett, dømming eller landslagsuttak. Når det gjelder kampavvikling og terminlister synes mange av uenighetene å dreie seg om de «forhatte» hverdagskampene, som skaper praktiske problemer for mange klubber. Blant enkelte er det en oppfatning om at det ikke er en rettferdig fordeling, og at noen lag favoriseres. Dømming og dommernes tvilsomme prestasjoner, eller mistanke om at dommerne kan

hjelpe bekjente – «sånne kompisgreier» – trekkes også frem som tidvis frustrerende. Særlig kan dette bli aktualisert fordi det i stor grad er andre spillere som dømmer kamper i det norske seriesystemet, noe som kan så tvil rundt dommernes upartiskhet. Et annet problem som berøres når det gjelder dette temaet, er at noen klubber av og til sender dommere uten gjennomført dommerkurs for å dømme. Dette kan resultere i at personen som skal ta avgjørelsene ute på banen kanskje ikke innehar tilstrekkelig kompetanse til å gjøre dette på en tilfredsstillende måte. Uttaket av spillere som skal delta på landslagssamlinger, og turer til utlandet, blir også oppfattet av noen som å ha en politisk undertone, og avhenge av hvem som til en hver tid sitter med makten. Det blir fortalt om misnøye ved at det av og til på aldersbestemte landslag skjer at spillere som oppfattes som gode nok til å bli med ikke får sjansen, mens det kommer med for mange spillere fra visse lag. Videre nevnes også at personer kan «få sjansen» på grunn av at de har de rette familiære tilknytningene, eller fordi foreldre blander seg inn i uttaket. Dette er trolig ikke noe som er særegent for cricketmiljøet, men like fullt situasjoner som kan skape misnøye og uenighet.

Disse praktisk/administrative forholdene som kan skape uoverensstemmelser spiller likevel mindre rolle enn det som virkelig oppfattes å være det viktigste stridsspørsmålet, og det som påvirker mye av det som legger premissene for verdenen som helhet; nemlig hvem som sitter med makten i Norges Cricketforbund og har kontroll på de økonomiske midlene. Ut fra det som fortelles så toppes det hele rundt valget av president i forbundet, som finner sted annethvert år – «Da kommer alt inkludert, for å si det sånn», medgir Bashir. Som Walle (2010) vektlegger, kan det synes som cricketmiljøet kan være et område hvor man kan bygge en karriere for etnisk lederskap og oppnå politisk innflytelse. Posisjoner synes viktige, som en av mine informanter uttrykker:

Posisjoner er viktig, ja (...) og de valgkampanjene kan ofte være litt negative i den forstand at fokuset egentlig ikke ligger på cricket, men på personligheter. Så det miljøet der er egentlig ganske dårlig, for det stopper utviklingen og fokuserer på personer.

Han forteller videre om hvordan han opplever at for noen så handler det veldig mye om makt, det å få den beste stillingen og vise at han er sjef. Jeg spør videre om han føler dette er en konflikt mellom enkeltpersoner eller ulike klubblag.

Jeg vil si grupper av klubber. Du har liksom noen store klubber, og så har du noen klubber under der igjen, som ofte er i mot. Og det som ofte skjer når du får klubber mot klubber, er at de vil tenke på hva den... altså, de vil ikke tenke på hva som er best for cricket. De vil

tenke på hva mine med-klubber tenker , og så har du en A- til F- gruppe her, så sier C og D det, så må vi bare støtte det, selv om kanskje A og E og F vet at liksom det kanskje ikke er det beste, men så skal man være en del av gjengen. Og det gjeng-opplegget der, det kan være litt ødeleggende.

Denne informanten opplever at grupperinger innenfor miljøet kan være med på å ødelegge for cricketsportens utvikling, ved at fokuset ligger på makt og posisjoner fremfor det å iverksette de riktige tiltakene som skal til for at sporten skal få best mulige forutsetninger for å vokse. Han fortsetter:

Det er det jeg prøver å si, er at det preger i den forstand at fokus på utvikling blir mindre; fokus på hvordan cricketen kan utvikle blir mindre. Fokus på at den personen er president er mer. Ikke hva den personen står for, men hvilken gruppe den personen står for er viktigere enn hva den står for. Hva hans fremtidsplaner er som president, det er mindre vesentlig enn hvilken gruppe han tilhører, og det er litt ødeleggende. For i et demokratisk samfunn så skal du jo stemme ut i fra hvilken leder du mener, eller hvilke styremedlemmer du mener kan være med på å bidra med å utvikle cricket, ikke styremedlemmer som har større kontaktgruppe... kjenner flere, og så videre.

Flere av informantene tegner et lignende bilde av ulike grupperinger som kjemper mot hverandre – særlig i forbindelse med valg av styre og president. Bortsett fra én person som synes det er bra at det er litt konkurranse om presidentplassen, virker det på de andre som om de opplever denne maktkampen, med hyppige lederskifter og uenighet, som distraherende, særlig med tanke på å utvikle en helhetlig og fremtidsrettet politikk. Som Haroon sier: «Det er veldig mye start og stopp [om Norges Cricketforbund]» og når det gjelder evnen til å gjennomføre det de planlegger, legger han til:

Jeg tror ikke det er så veldig mye gjennomføring av ting, og sånt. Jeg tror det er mer sånn... de tar tak i småting som de fikser på, men ikke de store hovedtingene som det blir lagt mest vekt på.

Danish poengterer også det som han oppfatter som manglende overordnet fokus på utvikling:

Så lenge vi tenker bare på de politiske tingene og om vi skal være i makta, og ikke tenker på hva som trengs, man kan jo ikke bli bedre tenker jeg da (...) Altså det er jo litt mer at: 'Vi skal styre'. Altså litt mot tittelen, kanskje. Ikke med det vi skal gjøre. Altså, da tenker jeg det er litt [sånn] overalt egentlig. Altså, før valget så har... så kommer det masse ting: 'Vi skal gjøre det, og vi skal gjøre det', men etterpå så blir det litt borte, og det er litt sånn med cricketmiljøet også.

Uforutsigbarheten i styringen av forbundet, og den manglende evnen til å gjennomføre det som har blitt forespeilet, oppleves som lite gunstig. Før valgene i forbundet, foregår det utbredt telefoning og stemmesanking, og selve avstemningene har heller ikke vært uten kontroverser. I 2013 ble valget underkjent av NIF på grunn av skjult filming av stemmeurnen, og det måtte gjennomføres nytt forbundsting i mars 2014.³⁵

Et annet urovekkende moment som noen også trekker frem er forbundets bruk av penger, eller manglende kontroll på bruk av penger. I en crickethverdag preget av et stort behov for bedre fasiliteter og utstyr, blir det uttrykt bekymring for at noen av midlene som kommer miljøet til gode kanskje kunne vært utnyttet på en bedre måte. Det finnes reportasjer i norsk media knyttet til «pengebråk» under opparbeidningen av banen på Stubberudmyra på Furuset (Andersen & Holm-Nilsen, 2013), og NIF grep også inn i 2013 på grunn av dårlig økonomistyring og rapportering. NIF holdt igjen midler frem til sommeren 2014, da de så at forbundet igjen hadde fått kontroll på situasjonen.³⁶ Et lite skråblikk på status innenfor miljøet, der de økonomiske prioriteringene kanskje ikke alltid har vært de beste, formidles slik:

Hvis man har møter så er det store pizzaer, du har ris, du har alt sammen, utrolig mye mat til stede. Sushi og ditten og datten, fransk, italiensk, plutselig når du ser utstyret så begynner du å tenke på hvor du skal sitte... så setter du deg på en stein. Det er litt synd.

Sitatet fanger mye av den følelsen jeg sitter igjen med etter å ha gjennomført intervjuer og sett kamper gjennom sensommeren og høsten 2014. Cricketmiljøet virker som en sosial verden der deltagerne har det hyggelig sammen. Et fellesskap der man tar vare på hverandre med jevnlig sosiale sammenkomster i en inkluderende setting. Dette synes å gjelde både innad i klubbene, og mellom klubber. Mange opplever derfor hele miljøet som en stor «familie». Samtidig ser man også den utfordrende situasjonen idretten står overfor når man reiser rundt på de ulike banene i Oslo-området. Banene er for få og spilleforholdene dårlige, fasilitetene sparsommelige eller ikke-eksisterende. Om dette skyldes økonomiske feilprioriteringer internt vet jeg ikke, men flere informanter påpeker at de tror en del av midlene kunne vært brukt bedre. Det kan virke som en del av den helhetstenkningen som hadde vært ønskelig for å få dette til, kan ha lidd under interne uenigheter. Maktkamp og ønsket om å inneha lukrative stillinger har kanskje, for noen, blitt prioritert foran det å bygge en solid struktur som i det lange løp kunne

³⁵ Opplysninger gitt av Norges Cricketforbund i e-post, 7. april 2015.

³⁶ Opplysninger gitt at Norges Cricketforbund i e-post, 7. april 2015.

vært mer tjenlig for cricketsporten i Norge. Om dette stemmer er ikke opp til meg å vurdere, men mange ungdommer synes å tro at «politikken» innad i miljøet kan ha kommet i veien for en mer langsiktig tenkning.

Samtidig som det virker til å være en anerkjennelse for at ting kunne vært bedre håndtert internt, er det en minst like utbredt oppfatning om at norske myndigheter ikke gir cricketsporten tilfredsstillende økonomisk støtte. Mange føler at den akutte banemangelen ikke blir tatt på alvor, og siden sporten er såpass ukjent i Norge, blir den ikke tilgodesett med økonomiske midler som står i forhold til hvor mange utøvere idretten faktisk har for øyeblikket. Dette er noe informantene mine håper skal bli bedre i fremtiden, f. eks. ved at flere personer med etnisk norsk bakgrunn blir innlemmet i sporten. Haroon håper det kanskje kan føre til mer økonomisk støtte: «Ja. Det er det de satser på. At det skal komme flere [etniske nordmenn], fordi det kan hjelpe oss med å få flere baner og sånt. For når en Ola går istedenfor Mohammed, så hjelper det altså». Selv om Haroon er litt lattermild når han forteller meg dette, så føler jeg også at det er et snev av alvor i det han sier. Mange føler nok at siden cricket i en norsk kontekst i aller høyeste grad er en minoritetssport, påvirker nok dette idrettens posisjon på en negativ måte. Mange av informantene mener også at cricket er et flott kriminalitetsforebyggende tiltak, og derfor ekstra beklagelig at det ikke tilføres mer midler. Dette ville kunne gitt enda flere ungdommer muligheten til å drive med organisert idrett, og dermed fungert som et allmennyttig tiltak i en samfunnsmessig sammenheng. Som tidligere nevnt er dette et synspunkt som også deles av personer innenfor det politiske miljøet.

7.3.3 Sentrale aktører.

Veien frem mot dagens situasjon i norsk cricket har nok vært lang og kronglete. Mange personer har lagt ned en stor frivillig innsats, noe som gjenspeiles i følgende utsagn:

Ja, det er veldig mange slike personer som har lagt mye frivillig arbeid i det. Altså, nå må vi huske at vi ble et forbund i kanskje 2007 eller 2008 hvis jeg husker riktig. Jeg tror det er 2007. Mens cricqueten har vært her siden [19]80, eller noe. Det har vært masse uorganisert cricket. Det har vært vanskelig når det ikke er et forbund, når du ikke har den samme støtten og så videre. Og på den tiden så har det vært helt klart mange av de som nå spiller i Eliteserien, som på en måte var med på å få forbundet dannet, motivere unge, og så videre. Kjøre frem og tilbake, delta frivillig på møter, frivillig delta på å lage kampplaner, og så videre. Så det har vært mye frivillig innsats i cricket før det ble et forbund. Den dag i dag så er det masse frivillig arbeid som blir gjort.

Det frivillige arbeidet som har blitt lagt ned gjennom årenes løp holdes fortsatt i hevd. Danish synes engasjementet mange viser for sporten er noe av det som særpreger hele miljøet. Dette gjelder både spillere som bruker tid på å lære bort til yngre utøvere, og frivillige personer som liker å se cricket, som møter opp på banen og hjelper til med å rydde opp etter lagene når kampene er ferdig. Disse personene som står på og jobber for sportens ve og vel blir satt pris på i miljøet, og innsatsen verdsettes høyt.

Mange av de mest sentrale aktørene i miljøet jobber eller innehar verv i Cricketforbundet. På samme måte som at mange reagerer på at det er aktive spillere som dømmer seriekamper i Norge, er det også en oppfatning om at det kan være problematisk at det er mange aktive spillere som sitter i de ulike komitéene og styret i Norges Cricketforbund. Et av de sentrale kjennetegnene ved moderne idrett som Guttmann (2004) skisserte, var en byråkratisering av idretten, der idretten vanligvis administreres av personer som ikke selv er aktive utøvere. Dette samsvarer nok bra med virkeligheten i de fleste større idrettene, men gjelder i liten grad Cricketforbundet. Det fortelles at aktive utøvere er medlem i flere ulike komiteer, som f.eks. dommerkomiteen, konkurransekomiteen, og uttakskomiteen – som er den gruppen som velger ut hvem som skal spille for det norske landslaget. Det at enkelte spillere sitter i posisjoner med såpass mye makt, reiser spørsmålsteget ved nøytraliteten deres i avgjørelser knyttet til f.eks. utarbeidelsen av rettferdige terminlister og utvelgelsen av spillere som skal få tilliten på landslaget. Dette oppleves som problematisk blant flere av de unge spillerne, som tror at ting kunne vært bedre om situasjonen hadde vært en annen. Fawad tror det hadde vært en fordel hvis: «det ikke er spillere som inngår innenfor administrasjonen, at det blir mer folk som har lederstillinger og ikke spiller cricket, men er interessert i cricket, som kommer inn i styrene». Han ønsker derfor folk som er «nøytrale» og interesserte i cricket velkommen inn i administrasjonen.

Hva denne praksisen nøyaktig bunner i, er vanskelig å fastslå. Som tidligere nevnt er cricket en idrett hvor man kan holde på som aktiv utøver ganske lenge, og flere jeg snakket med forteller at spillerne i Norge blir eldre og eldre. Det er derfor rimelig å anta at det er et generasjonsskifte på gang i mange klubber, og etter hvert som flere gir seg som spillere vil nok tilgjengeligheten på ressurssterke personer som ikke lenger er aktive utøvere øke. Det kan tenkes at flere av disse vil ønske å bidra i forbundet, og at den nåværende situasjonen enkelt og greit skyldes mangel på egnede personer som ønsker å ta på seg verv. En annen forklaring kan selvfølgelig være at det å inneha

sentrale posisjoner i forbundet er såpass lukrativt at spillere, både eldre og yngre, ikke ønsker å vike plassen. Hvordan utviklingen blir de neste årene vil tiden vise.

Muligheten til å påvirke sportens utvikling gjennom å inneha styreverv er utvilsom. Dette bekreftes også gjennom beskrivelser knyttet til den økte satsningen på kvinnecricket, fordi økt bevissthet rundt cricket for jenter settes hos noen i direkte sammenheng med at det har vært en kvinne i styret de seneste årene, som har jobbet aktivt for dette. Blant mine informanter er det en nesten unison oppfatning om at det er en flott utvikling at flere kvinner blir involvert i miljøet, og får muligheten til å spille. Utviklingen på akkurat denne fronten er noe som Junaid trekker frem som noe av det mest positive som har skjedd den siste tiden:

Det positive er jo jentelaget, eller jenteligaen, som har startet, og det synes jeg er et veldig bra tiltak. At jentene også kan komme ut på cricketbanen, og liksom vise seg frem på den måten. Og at den stereotypen at innvandrerjenter alltid blir undertrykt og... det kan bli masse fordommer da, tenker jeg, at de kan bli borte.

En annen informant er også veldig engasjert på vegne av kvinnecricket, og hans oppfatning er at flesteparten av deltagerne i miljøet ser på dette som en positiv utvikling. Han gjør meg likevel oppmerksom på at det også finnes motstand mot at kvinner driver med idrett innenfor deler av det pakistanske miljøet i Oslo, spesielt blant førstegenerasjonsinnvandrere. Situasjonen slik han beskriver den, har derfor klare likhetstrekk med mye av det Kristin Walseth (2006) presenterte i sin studie av muslimske jenters erfaringer med idrettsutøvelse i Norge, der deltagelse i organisert idrett blir sett på som en aktivitet forbeholdt menn, og derfor ikke egnet for kvinner.

7.3.4 Sub-verdener.

Ulik grad av involvering, og varierende kjennskap til enkelte deler av cricketmiljøet, gjør at noen kjenner bedre til ulike sider ved miljøet enn andre, og deltar i ulike aktiviteter og praksiser. I enda større grad enn hva tilfellet er i lokale sosiale verdener kan vi oppleve en fragmentering i ulike sub-verdener på det regionale nivået. Dette er trolig også gjeldende når vi ser på det norske cricketmiljøet som helhet kontra de ulike klubbmiljøene. Det finnes derfor flere ulike miljø som trolig kan karakteriseres som sub-verdener innenfor norsk cricket.

Som allerede nevnt er det forskjeller mellom de ulike utøverne når det gjelder sportslig satsning. Flere forskere (Chambliss, 1989; Crosset, 1995) legger til grunn hvordan

kvaliteten på det sportslige nivået kan være en differensierende faktor innen idrettsmiljøet. Profesjonell golf, for eksempel, kan regnes som en sub-verden innenfor «golf-verdenen» (Crosset, 1995). Ut fra mitt datamateriale synes det å være skillelinjer knyttet til dette temaet også innenfor det norske cricketmiljøet. Irfan forteller om hvordan han opplever at det er ekstra gode forhold mellom storlagene i Norge, siden de har mange landslagsspillere som møtes jevnlig på landslagstreninger. Klubbene som har spilt fast i Eliteserien gjennom mange år, og har flere landslagsspillere, synes derfor å ha ekstra god kjennskap til hverandre, og relasjonene mellom spillere fra ulike lag er ofte sterke vennskapsforhold. Det vil derfor ikke være urimelig å tenke seg at det finnes et miljø i tilknytning til Eliteserien og det norske landslaget som kan sies å være en sub-verden.

Sosiale verdener blir som nevnt dannet rundt kultivering av et sosialt objekt, og hvis dette objektet (i vårt tilfelle: cricket) oppfattes ulikt deltagerne i mellom, kan dette bidra til å fragmentere miljøet. Utøvere som satser hardt på å utvikle seg som cricketspiller vil ha et annet forhold til cricketaktiviteten enn noen som kun spiller cricket for det sosiale. Den sportslige satsningen var hovedgrunnen til at Irfan skiftet klubb, siden han følte at han «sluttet å lære» i miljøet han befant seg. Miljøskiftet beskriver han som veldig positivt, og han føler nå at mulighetene for utvikling er mye større. Trolig vil det derfor være hensiktsmessig å se for seg «toppmiljøet» i Norge som en sub-verden innenfor cricketmiljøet som helhet.

Ulike kulturelle praksiser i tilknytning til cricketaktiviteten vil nok også kunne være et moment som differensierer og fragmenterer. I Storbritannia har alkoholforbruk vært en utbredt del av den moderne idrettskulturen (Collins & Vamplev, 2002). Dette gjelder ikke minst den engelske cricketkulturen (Fletcher & Spracklen, 2014), og kulturen innenfor det jeg kalte en «anglo-australsk cricketverden». For muslimer (og andre som ikke drikker alkohol) vil dette kunne være problematisk, eller gjøre at man ikke kan delta i alle kulturelle praksiser som finnes i miljøet. Innenfor det norske cricketmiljøet, hvor de fleste utøverne har en muslimsk bakgrunn, er det ingenting som tyder på at det å drikke alkohol er noen utbredt sosial praksis. Derimot vil dette kunne være mer vanlig innenfor klubblag der spillerne ikke har muslimsk trostilhørighet. Noen klubblag i Norge (med medlemmer som ikke har norskpakistansk opprinnelse) vil derfor kunne ha en annen cricketkultur enn den som er mest utbredt i Norge, og vil således kunne sees

på som sub-verdener med andre kulturelle praksiser knyttet til cricket som sosialt objekt – der det å drikke alkohol er utbredt ved sosiale sammenkomster.

Selv om majoriteten av utøverne i Norge er muslimer, virker det ikke som det religiøse miljøet er særlig involvert i cricketmiljøet. Som en av mine informanter forteller, så ser han på cricketmiljøet og det religiøse miljøet som ganske adskilte miljøer innenfor det norskpakistanske samfunnet i Norge. Vi kan derfor se på dem som to ulike sosiale verdener, men uten at det er vanntette skott mellom dem. Flere deltagere innenfor det muslimske miljøet i Oslo er trolig medlemmer av cricketklubber, på samme måte som alle de andre deltagerne i miljøet er medlemmer av ulike sosiale sirkler. Noen av disse er mer fremtredende enn andre. Dette fikk jeg et synlig bevis på når jeg var på vei til Ekeberg for å se kamp. Uvissheten om banens plassering på den store sletta forsvant da jeg så alle drosjebilene som stod parkert på en parkeringsplass lenger borti veien. Mange av spillerne er drosjesjåfører og gjennom sitt arbeid medlemmer av en yrkesbasert sosial sirkel. Ulike sirkler kan derfor gli over i hverandre, og deres diffuse grensdragninger skiller dem i så måte fra andre former for mer formell organisering.

På samme måte som cricket som sosial verden kan gli over i andre sosiale verdener, kan også de ulike nivåene i den sosiale cricketverdenen ha flytende grenser (Unruh, 1980). De lokale klubbene vil f.eks. gjennom seriespill bli en del av den norske regionale cricketverdenen, mens de ulike kulturelle praksisene innad i klubbene kan føre til at de har tilhørighet til ulike spredte sosiale verdener med tilhørende cricketkultur. Jeg har forsøkt å skissere ulike typer – f.eks. en «anglo-australsk», «indisk» og «pakistansk». De aller fleste norske klubbene vil kunne klassifiseres som tilhørende i sistnevnte, mens en klubb som «Aliens» - der de fleste medlemmene er «expats» fra vestlige land i det britiske samveldet – sannsynligvis sokner til førstnevnte.

Cricket innehar en marginal posisjon blant etniske nordmenn, og i følge Walle og Fletcher (2015) følte mange av deres informanter at cricketsporten i Norge opererte uavhengig av de strukturelle rammene for annen norsk idrett. Dette mener de hadde to innvirkninger:

First, it meant that cricket was effectively invisible to white Norwegians, ensuring that the men rarely experienced overt racism(s). Second, in contrast, they believed that their 'Otherness', in the eyes of the white majority, restricted them access to the same rights and resources that white Norwegians took for granted in other sports, most notably football. For these men, football functioned as a symbol of the majority white community. Some of the

men had experienced racism in football, and had subsequently turned to the (perceived) 'safer' space of cricket, which they said was largely free from overt racism (Fletcher & Walle, 2015, s. 237)

Flere av Walles informanter fortalte om det de opplevde som rasisme innenfor det norske fotballmiljøet, og at de derfor vendte seg til cricketsporten. Cricket innehar også i dag en nærmest usynlig posisjon i det norske samfunnet, og det norske cricketmiljøet fremstår trolig fortsatt som et «trygt» sted for norskpakistanske utøvere, fritt for åpenlys rasisme. Om mange norskpakistanske utøvere fortsatt opplever å bli utsatt for rasisme i fotballmiljøet er vanskelig å si, men ingen av mine informanter som har spilt organisert fotball oppgir dette som grunn for at de heller valgte å satse på cricket. Derimot virker det som opplevelsene de har hatt innenfor fotballmiljøet i all hovedsak har vært positive.

Blant de unge cricketspillerne jeg har snakket med er det et stort ønske om en sterkere tilhørighet til den globale cricketverdenen. De synes det er ille at Norge ikke har en bane som oppfyller internasjonale krav, og at de derfor ikke kan spille landskamper på hjemmebane. Hvis de kunne spilt internasjonal cricket på hjemmebane ville de nok ha fått en enda sterkere følelse av å tilhøre det internasjonale cricketmiljøet, ved å kunne invitere til kamp. Det at det norske landslaget ikke har mulighet for å spille offisielle landskamper på hjemmebane oppleves derfor som særlig tungt og frustrerende. Selv om Norge har prestert ganske bra i landslagsturneringer, har det ennå ikke blitt utbygd «ordentlige» fasiliteter for cricket. Som en informant forteller:

Vi kan ikke invitere et landslag for å komme og spille en kamp her, da. Vi må heller dra til Spania som er divisjonen under, fordi de har fasiliteter til å opprettholde en landslagskamp. Det synes jeg liksom... det er ikke mangel på behov, det er mangel på penger. Vi har ikke nok sponsorpenger. Vi har ikke nok støtte for å bygge et klubbhus, og opprettholde et klubbhus.

Mangel på økonomiske midler (sponsorinntekter og støtte fra myndighetene) oppfattes å ha forhindret byggingen av et nasjonalt cricketanlegg som oppfyller internasjonale krav. Denne oppfatningen deles av flere, f.eks. Haroon som tidligere nevnt fortalte meg at de håper på mer økonomisk støtte hvis flere etniske nordmenn begynner å spille cricket: « For når en Ola går istedenfor Mohammed [for å spørre om penger], så hjelper det altså». Dette sitatet kan sees på som en parallell til Fletcher & Walle (2015, s. 237), der informantene trodde at cricketsportens status som minoritetssport påvirket idrettens

posisjon i Norge på en negativ måte: « [...] their ‘Otherness’, in the eyes of the white majority, restricted them access to the same rights and resources that white Norwegians took for granted in other sports, most notably football». Mange har nok derfor en følelse av å inneha en underdanig og marginal posisjon i det norske samfunnet, mens den hvite majoriteten, og de tradisjonelle idrettene lettere får tilgang på støtte.

Den ujevne sletta på Rommen som brukes til cricketkamper, og hvor finalene i Twenty20-turneringen ble arrangert sensommeren 2014, ligger rett ved siden av Rommensletta kunstgress – et flott kunstgressanlegg for fotball. For meg gav dette et klart visuelt bilde på forskjellene mellom fotball og cricket når det gjelder anleggssituasjonen i Norge. Det bør ikke være overraskende at dette oppleves som frustrerende, og det at en idrett med nesten 5000 utøvere ikke allerede har et nasjonalt anlegg etter internasjonal standard, bør utvilsomt være et tankekors. En cricketbane på Mortensrud, som oppfyller internasjonale krav, er under planlegging, men en ordentlig følelse av å være med i det «gode selskap» – både innenfor norsk idrett og den internasjonale cricketverdenen – vil trolig først komme gradvis når anlegget står ferdig.

7.4 Ønsker for fremtiden.

Det som har skjedd siden Norges Cricketforbund ble eget særforbund i NIF i 2007 er imidlertid at sporten har blitt mer integrert i den organiserte norske idrettsstrukturen. Samtidig som sporten også gradvis blir mer integrert i den internasjonale cricketstrukturen, gjennom tett samarbeid med det internasjonale cricketforbundet. Avslutningsvis i intervjuene, spurte jeg informantene om hvilke tanker og ønsker de har for sporten i Norge. Og i motsetning til isolasjonistiske tanker om å beholde cricketmiljøet som en sosial verden for etniske minoriteter, ønsket alle flere etniske nordmenn velkomne, slik at sporten kan utvikle seg videre både i medlemstall og kvalitet.

I mange av intervjuene ble cricketsportens posisjon i Danmark trukket frem som et eksempel på hvordan de ønsker at det kunne vært her i landet. Norge og Danmark blir sett på som to like land, men situasjonen cricketsporten befinner seg i er derimot veldig ulik i de to landene. I Danmark er baneforholdene bedre (turf pitch er vanlig), fasilitetene av en helt annen standard (klubbhus), og mange etnisk danske er aktive

utøvere.³⁷ Dette er noe flere av ungdommene har fått oppleve selv, etter å ha vært på aldersbestemte landslagsturer i Danmark. Det å kunne nærme seg «danske forhold» i Norge, er noe jeg føler ungdommene nærer et sterkt ønske om.

Alle ungdommene jeg snakket med ønsker flere etniske nordmenn i sporten, og ut fra det de sier er dette et ønske som trolig er svært utbredt i miljøet som helhet.

Tilsynelatende bunner dette ønsket i ulike faktorer, men det å utvikle sporten, øke medlemstallene og kunne prestere bedre med landslaget, nevnes hyppig. Som tidligere nevnt er det også en oppfatning om at den økonomiske støtten fra myndighetene hadde økt hvis sporten hadde blitt mer populær blant etniske nordmenn. Et annet moment som understrekes er at cricket ikke skal oppfattes som en isolasjonssport for innvandrere, men heller være en idrett for deltagere med ulik opprinnelse. Bashir er en av de som nevner dette som positivt: «Ja, det hadde vært en bonus for å si det sånn (...) Det positive er at da får vi flere bakgrunner, ikke bare pakistanere og srilankere og sånne ting». Han sier videre at i lag med mer variert bakgrunn snakker de ett fast språk, som er norsk, og det synes han er positivt.

Det å rekruttere nye medlemmer til sporten oppfattes derfor som viktig, og alle synes det er positivt at NRK har vist internasjonale cricketkamper, slik at sporten blir publisert via kommunikasjonskanaler som er tilgjengelige for nordmenn flest. Danish mener det er viktig at sporten blir presentert på en interessant måte under disse TV-sendingene, og mener derfor at Cricketforbundet har et ansvar for å plukke ut studiogjester som greier å snakke bra norsk, samt promotere sporten på en god måte ovenfor den etnisk norske majoritetsbefolkningen. Arshad påpeker også at siden en del personer som er førstegenerasjonsinnvandrere sliter en del med det norske språket, og siden det finnes få trenere som er gode i norsk, ligger det et ekstra ansvar på de unge i rekrutteringsarbeidet. Uten en felles språkforståelse vil det være vanskelig for etniske nordmenn å bli en del av den sosiale verdenen som utgjør det norske cricketmiljøet.

De fleste synes enige om at det er barn og unge man bør forsøke å rekruttere, men at det finnes marginalt med tilbud der man har mulighet til å lære seg spillet. Fawad ønsker flere slike tiltak, som han kaller cricket-camper:

³⁷ Grunnen til at situasjonen de to landene i mellom er så ulik er fordi Danmark har hatt en mye lengre crickethistorie, og den første offisielle cricketkampen ble avviklet allerede i 1866 - og det danske cricketforbundet ble stiftet i 1953, i følge det danske cricketforbundets nettsider. Der finnes også mer informasjon om sportens historie og utvikling i Danmark: <http://cricket.dk/cricket/historieoprindelse/>

Ja, det er vanskelig å komme hvis du er etnisk norsk til et lag med pakistansk kultur, og så skal du starte å spille, og så vet du ikke hvordan de spiller, og de har ikke tålmodighet til å lære deg, at de ikke gidder det. Da er det sånn at vi setter opp en cricket-camp for helt nybegynnere, og bare starter og sier til folk: 'Hei, vi skal lære dere. Vi skal lære folk å spille cricket som aldri har spilt det før. Vi skal lære dere om kultur og alt sammen', ikke sant. Så kan det være sånn at folk vil tenke: 'Greit, her har jeg et sted å lære. Et sted å starte fra, i hvert fall'.

Det å rekruttere barn og unge er også noe Cricketforbundet har som ambisjon, og de sender nå trenere ut for å presentere cricket som en del av kroppsøvningsundervisningen for skoler i Østlandsområdet som ønsker dette. På lengre sikt kan dette gi frukter, og allerede nå nevner flere av mine informanter at noen unge etniske norske gutter spiller cricket sammen med venner med minoritetsbakgrunn. Fawad er også inne på at kulturen innenfor cricketmiljøet er preget av at de fleste utøverne er norskpakistanske, noe som kan føles fremmed for evt. nye medlemmer med en annen kulturell bakgrunn. De unge spillerne virker til å være innforstått med at denne kulturen trolig vil endres dersom flere etnisk norske spillere kommer til, og som Irfan formulerer det:

Ja, det hadde sikkert blitt annerledes. Kanskje ikke i starten, kanskje i starten hadde flere nordmenn tilpasset seg til majoriteten da. Men hvis majoriteten hadde blitt nordmann, da hadde selvfølgelig kulturen forandret seg til litt mer etnisk norsk kultur, da.

Nå er det kanskje tvilsomt om etniske nordmenn noensinne blir majoriteten innenfor det norske cricketmiljøet – i alle fall på kort sikt. Likevel oppfattes etnisk norsk tilstedeværelse som veldig positivt, som denne informanten fint oppsummerer det:

Jeg synes jo sport er... cricket kan ta bort mange fordommer. Det var jo et norsk lag som het Bislett Ducks, og de var bare etnisk nordmenn til å starte med. Nå har de noen indere eller pakistanske spillere på laget da, men majoriteten i det laget er norske. Og jeg føler de gjorde et kjempebra tiltak jeg, selv om de tapte alle kampene første sesongen. Men de spilte jo for moro skyld, og de har jo... de har jo vært annerledes har jeg merket på en eller annen måte da. Det var liksom morsomt å spille mot dem. At, da var det liksom morsomt å spille mot dem, fordi de var etnisk norske, og at de er med i sporten vår da ikke sant, at de interesserer seg for det.

Det å føle at noen i majoritetsbefolkningen interesserer seg for sporten «deres», slik som Bislett Ducks har gjort, blir av flere trukket frem som en veldig positiv opplevelse. Det har vært morsomt å spille mot dem, og miljøet har blitt beriket ved deres deltagelse. Et mer multikulturelt miljø er noe mine informanter trekker frem som positivt, og jeg

synes Junaid reflekterer godt rundt dette når jeg spør om hvilke positive effekter det kan ha:

Altså, det er jo på holdninger og perspektivutvidelse, og liksom toleranse for andre da. At de ikke bare hører ting i media, og liksom litt sånn da tenker jeg. Og at når vi blir bedre kjent med hverandre så er vi jo mennesker alle sammen. Så sånne typer ting tenker jeg på da. Det er ikke sikkert det er riktig, men jeg tenker i hvert fall sånn.

Det å lære hverandre bedre å kjenne på tvers av ulik kultur og bakgrunn, og sammen delta i en sosial verden, kan innebære at det skapes en felles kultur. Slik at man i fremtiden kanskje ikke snakker om at norsk cricket har en pakistansk kultur, men en ny og sammensatt «norsk» cricketkultur – bestående av nye elementer – der man samles om cricket som sosialt objekt. Det er vel kanskje det integrering i bunn og grunn handler om?

8. Oppsummering og avsluttende kommentar.

Cricket, som mange andre idretter, er en dialogisk aktivitet:

The playing of games is, in fact, a conversation, a dialogic activity that systematically involves other agents, a continuation of the other processes of everyday life. It is also a means by which a human agent achieves intercourse with the other by using a range of symbols that is broader than language (Perinbanayagam, 2006, s. 3).

Det å spille cricket er en aktivitet hvor aktørene engasjeres sammen med med- og motspillere emosjonelt og kognitivt. Spillerne blir del av et sosialt klubbmiljø, der cricket er den viktigste aktiviteten, samtidig som de også får tilgang til større sosiale nettverk. Det er cricket som en sosial aktivitet jeg har forsøkt å belyse i dette prosjektet. Funnene har vært basert på erfaringene til unge spillere, med den hensikt å gi en situasjonsbeskrivelse av det norske cricketmiljøet sett fra deres perspektiv.

Cricket i Norge er en minoritetsidrett, med knapt noen etnisk norske deltagere. Idrettens utbredelse har historisk sett vært knyttet til England og land innen det britiske samveldet, og sportens økende popularitet i Norge har en klar sammenheng med innvandring fra Sør-Asia. Mange av dem som spiller cricket i Norge spilte cricket i sine tidligere hjemland, og fortsatte etter at de flyttet hit. Nesten alle mine informanter er derimot født i Norge – alle er oppvokst her, og har gått på norsk skole.

Det å se cricket på TV (utenlandsk satellittfjernsyn), gjerne i en familiekontekst, nevnes av flere informanter som en måte de ble kjent med sporten på. Det å se cricketkamper synes også å ha vært medvirkende til å holde interessen ved like, hvis interessen oppstod i Sør-Asia. Det at det har vært cricket i familien er også hyppig nevnt – enten ved at man spiller, ser på, eller diskuterer cricket med familiemedlemmer. Nesten samtlige av dem jeg intervjuet begynte å interessere seg for cricket i ung alder, og spilte sammen med personer som stod dem nært tidlig i livet, det vi har betegnet som signifikante andre (Mead, 1934). Cricketinteressen oppfattes også hos flere som «naturlig», og dette må trolig sees i sammenheng med sportens posisjon som et viktig symbol innen pakistansk kultur. Cricket er et tema man kan snakke med slektninger om, som bringer folk sammen på tvers av ulikheter, samtidig som det forsterker allerede sterke bånd.

For mine informanter har en interesse for cricket ført til organisert idrettsutøvelse. Grovt skissert virker det til å være to veier inn i cricketmiljøet: sammen med familiemedlemmer eller sammen med venner.

For å undersøke dette miljøet nærmere valgte jeg et symbolsk interaksjonistisk perspektiv, med fokus på interaksjon, kommunikasjon og sosiale relasjoner deltagerne i mellom. Det er min oppfatning at alle som er interessert i cricket, på sin unike måte, er medlem av en sosial cricketverden – der cricket er et sosialt objekt som blir kultivert av deltagerne. Cricket som sosialt objekt kan forstås på forskjellige måter innen ulike settinger. Ved å se på sosiale verdener som organisert på ulike nivå, har jeg kunnet tilnærme meg det norske cricketmiljøet både som ulike lokale sosiale verdener og en regional sosial verden – bestående av aktører, organisasjoner, begivenheter og praksiser (Unruh, 1980). Sosiale verdener er ikke statiske, men i stadig endring. Der ulike kulturelle oppfatninger, eller mangel på effektiv kommunikasjon (Shibutani, 1955), kan resultere i at verdenen fragmenteres i mindre sub-verdener.

Mine informanters erfaringer er knyttet til praktiske opplevelser som de har hatt i sine respektive klubb lag. Noen spiller for lag med mange eldre spillere, mens andre spiller på lag med flere jevnaldrende. Siden det ikke finnes et adekvat tilbud på aldersbestemte nivå, må spillerne i ung alder bli medlem av lag på seniornivå hvis de ønsker å spille kamper regelmessig. Forskjeller mellom generasjonene viser seg blant annet når det gjelder talespråk, der de unge ofte snakker norsk, mens den eldre generasjonen vanligvis snakker urdu eller punjabi. Informantene mine er flerspråklige og vil tilpasse seg de ulike språknormene i klubbene, men forskjellige samtaletema og ulik humor kan oppfattes hos noen som kompliserende for kommunikasjonen innad i lagene

For mange synes det sosiale aspektet ved klubben å telle like mye – om ikke mer – enn selve utøvelsen av sporten. Flestparten av mine informanter er derimot ambisiøse cricketspillere, og flere har vært involvert på aldersbestemte landslag. Det er ingen gode karrieremuligheter i Norge. Dette har utøverne tatt innover seg, og nevner at cricket ikke er noe de kan leve av eller prioritere foran studier. Motivasjonen for satsning synes heller å komme av sterk vinnervilje, og ambisjoner om å bli så god som mulig innenfor gitte rammer.

Mangel på baner og fasiliteter trekkes frem av samtlige informanter som et stort problem for cricketsportens utvikling her i landet. Dette oppleves som demotiverende, samt at det også fører til praktiske problemer: klubber blir nektet å delta i seriespill, og mange kamper må avvikles på hverdager for å få terminlisten til å gå opp. Et annet moment som trekkes frem som hemmende for utviklingen, er mangelen på spilletid mange unge spillere opplever i de etablerte klubbene. Det er viktig å understreke at dette ikke gjelder alle lag, og det fortelles også om lag som konsekvent prioriterer yngre spillere hvis spillerne oppfattes å besitte likeverdige ferdigheter.

Noen av mine informanter forteller om hvordan cricket har vært en aktivitet for personlig utvikling, som har holdt dem unna uønskede miljøer – ofte beskrevet med kriminelle undertoner. Diskursen om cricket som kriminalitetsforebyggende er også utbredt blant informanter som ikke selv har vært i en marginal posisjon. Forskning tyder på at det er en del faktorer som er betingende for om man oppnår en personlig utvikling gjennom idrettsutøvelse (Coakley, 2011), men i mitt datamateriale finnes det mye som tilsier at idretten drives bra, og at mange klubber er bevisst sitt ansvar. Ikke minst gjelder dette i flere av klubbene der ungdommer utgjør majoriteten av medlemmene, og fokus på riktig atferd både på og utenfor banen blir spesielt vektlagt.

Cricketklubbene i Norge kan defineres som lokale sosiale verdener. På bakgrunn av ungdommenes erfaringer er det mulig å tematisere flere forskjeller mellom de ulike klubbmiljøene – ikke minst hvordan det synes å være perspektivforskjeller innad i noen av klubbene. Temaene som ble utledet var knyttet til demografiske variabler som etnisitet og alder, samt opplevelsen av å ha medbestemmelse innad i klubbene. Selv om deltagelse i noen klubber ved første øyekast kan synes å være lite egnet med tanke på integrering i det norske samfunnet, vil det trolig likevel være mye positivt å hente hvis deltagelsen i den lokale sosiale verdenen også innbefatter aktiv deltagelse på det regionale nivået – der deltagerne har en mer variert bakgrunn, og mulighetene for å høste «positiv» sosial kapital (Putnam, 2000) vil være enda større. Flere informanter opplyser at de lærer mye av eldre lagkamerater, men samtidig trekkes det frem momenter som kan skape avstand generasjonene i mellom. Det synes å være ulike forventninger blant eldre og yngre f.eks. når det gjelder oppførsel på banen, og noen spillere føler at de ikke får den respekten de fortjener fra de som er eldre. Det fremheves

at det kan være spesielt problematisk å være en ung kaptein hvis det finnes mer erfarne spillere på laget, som automatisk oppfatter seg som ledere.

Etableringen av norsk cricket som en regional sosial verden kan trolig sees i sammenheng med fremveksten av Norges Cricketforbund. Organisasjonen er en viktig deltager på det regionale nivået ved at den fungerer som et kommunikasjonssenter som står for koordineringen av aktivitetene der utøverne deltar. Mine informanter medvirker i ulik grad innen denne regionale sosiale verdenen.

Cricketmiljøet beskrives som «tosidig», med en god og dårlig side. Disse beskrives henholdsvis som «familie» og «politikk». De trygge og tette relasjonene innad i miljøet fremheves, og det virker som det er god kontakt mellom de ulike klubbene. Det synes også å være utstrakt hjelp til hverandre over klubbgrensene. Men nærheten mellom deltagerne i miljøet, og den kulturelle praksisen som følger med, kan oppfattes som et tveegget sverd som i ytterste konsekvens kan føre til uenighet og strid. Uenigheter i miljøet dreier seg om praktiske ting som kampoppsett, dømming og landslagsuttak, men det synes som om det er presidentvalget i forbundet som skaper aller størst strid og splittelse. Det fortelles om ulike grupperinger innad i miljøet, og at det fokuseres på makt og posisjoner. En langsiktig tenkning som kommer cricketporten til gode kan bli skadelidende, hvis et slikt fokus vedvarer.

Cricketens marginale posisjon i det norske samfunnet kan symboliseres ved sportens mangel på nasjonalanlegg som oppfyller internasjonale krav. Dette forhindrer det norske landslaget fra å spille landskamper på hjemmebane. Flere av informantene tror sporten ville blitt tilført mer midler hvis den hadde hatt mange etnisk norske deltagere. Alle ungdommene jeg har snakket med ønsker flere etniske nordmenn i sporten, og ut fra det de sier er dette et ønske som trolig er svært utbredt i miljøet. Det å rekruttere flere unge spillere står på dagsorden hos forbundet, som forsøker å gjøre sporten bedre kjent på skoler i Oslo-området. Informantene virker innforståtte med at kulturen i miljøet trolig vil kunne endres hvis flere etniske nordmenn blir deltagere, og at det kan føre til at en ny og sammensatt «norsk» cricketkultur kan bli skapt.

8.1 Videre forskning?

Denne studien kan defineres som en eksplorerende studie (Thagaard, 2010). Dette har preget selve gjennomføringen av undersøkelsen, analysen, og presentasjonen av resultatene. Intensjonen har vært å beskrive helheten av det innsamlede datamaterialet, og gjøre presentasjonen tilgjengelig for et bredt publikum – gjerne personer innenfor det norske cricketmiljøet eller idrettsmiljøet mer generelt. Valget av en tematisk analysemetode ble gjort for å muliggjøre dette. Jeg har tidligere i denne fremstillingen nevnt at jeg har følt at det å undersøke cricket i en norsk kontekst har vært idrettssosiologisk nybrottsarbeid, og det er en kjensgjerning at man må pløye og harve før man kan så og høste. Hvis dette prosjektet kan være med på å så ideer til fremtidige forskningsspørsmål vil det være veldig gledelig.

Det er flere interessante tema det kan være både spennende og hensiktsmessig å undersøke nærmere, både relatert direkte til cricketsporten, men også forholdet mellom minoritets- og majoritetsbefolkningen eller forholdet mellom første- og andregenerasjons innvandrere. Jeg håper også å ha fått vist at et symbolsk interaksjonistisk perspektiv, og sosial verden som analytisk konsept, kan være godt egnet i idrettsforskningen. Jeg ønsker velkommen flere studier som vektlegger idrettens dialogiske og sosiale karakter, og som fokuserer på interaksjon og de relasjonelle aspektene ved organisert idrettsutøvelse.

9. Litteraturliste.

- Andersen, K. H. & Holm-Nilsen, S. (2013). Cricket-presidenten bedt om å trekke seg etter pengebråk. *TV2.no*. Hentet 9. mai 2015 fra <http://www.tv2.no/a/4122616>
- Andersson, M. (2008). *Flerfarget idrett. Nasjonalitet, migrasjon og minoritet*. Bergen: Fagbokforlaget.
- Appadurai, A. (1996). *Modernity at large. Cultural Dimensions of Globalization*. Minneapolis: University of Minnesota Press.
- Atkinson, R. (1998). *The life story interview*. Thousand Oaks: Sage.
- Ballard, R. (1994). Introduction: the emergence of Desh Pardesh. I R. Ballard. (ed.) *Desh Pardesh: The South Asian Presence in Britain*. London: Hurst.
- Benton, T. & Craib, I. (2011). *Philosophy of social science. The philosophical foundations of social thought*. (2nd ed.). Basingstoke: Palgrave Macmillan.
- Blumer, H. (1969). *Symbolic Interactionism. Perspective and Method*. London: University of California Press.
- Brah, A. (1996). *Cartographies of Diaspora: Contesting Identities*. London: Routledge.
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3 (2), 77-101.
- Brubaker, R. (2005). The 'diaspora' diaspora. *Ethnic and Racial Studies*, 28 (1), 1-19.
- Burdsey, D. (2006). 'If I Ever Play Football, Dad, Can I Play for England or India?': British Asians, Sport and Diasporic National Identities. *Sociology*, 40 (1), 11-28.
- Burdsey, D. (2010). British Muslim experiences in English first-class cricket. *International Review for the Sociology of Sport*, 45 (3), 315-334.
- Caillois, R. (1961). *Man, Play and Games*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Cashman, R. (1998). The Subcontinent. I B. Stoddart & K.A.P. Sandiford (Eds.), *The Imperial Game. Cricket, Culture and Society*, 116-134. Manchester: Manchester University Press.

- Chambliss, D. (1989). The mundanity of excellence. *Sociological Theory*, 7 (1), 70-86.
- Charon, J. M. (2010). Symbolic Interactionism. *An introduction, an interpretation, an integration* (10th edition). Boston: Pearson Education, Inc.
- Cho, J. & Trent, A. (2006). Validity in qualitative research revisited. *Qualitative Research*, 6 (3), 319-340.
- Coakley, J. (2003). *Sports in Society: Issues and Controversies* (8th edition). New York: McGraw-Hill.
- Coakley, J. (2011). Youth Sports: What Counts as ‘Positive Development’?. I R. Schinke & S. Hanrahan (Eds.) *Introduction to Sport and Development*. London: Routledge.
- Coalter, F. (2007). *A wider social role for sport: Who’s keeping score?* London: Routledge.
- Collins, T. & Vamplew, W. (2002). *Mud, Sweat and Beers: A Cultural History of Sport and Alcohol*. Oxford: Berg.
- Crosset, T. (1995). *Outsiders in the Clubhouse: The world of women’s professional golf*. Albany, NY: SUNY Press.
- Crosset, T. & Beal, B. (1997). The use of “subculture” and “subworld” in ethnographic works on sport: A discussion of definitional distinctions. *Sociology of Sport Journal*, 14 (1), 73-85.
- Crossley, N. (2011). *Towards Relational Sociology*. London: Routledge.
- Denzin, N. & Lincoln, Y. (2000). Introduction: The discipline and practice of qualitative research. I N. Denzin & Y. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (2nd ed), s. 1-29. London: Sage.
- Devan, P. (2012). Cricket and the global Indian identity. *Sport in Society: Cultures, Commerce, Media, Politics*, 15 (10), 1413-1425.
- Elias, N. & Dunning, E. (1986). *Quest for Excitement: sport and leisure in the civilizing process*. Oxford: Blackwell.

- Fletcher, T. (2011). The making of English cricket cultures: empire, globalization and (post) colonialism. *Sport in Society: Cultures, Commerce, Media, Politics*, 14 (1), 17-36.
- Fletcher, T. (2012). 'Who do "they" cheer for?' Cricket, diaspora, hybridity and divided loyalties amongst British Asians. *International review for the Sociology of Sport*, 47 (5), 612-631.
- Fletcher, T. (2014). 'Does he look like a Paki?' an exploration of 'whiteness', positionality and reflexivity in inter-racial sports research. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, 6 (2), 244-260.
- Fletcher, T. & Spracklen, K. (2014). Cricket, drinking and exclusion of British Pakistani Muslims. *Ethnic and Racial Studies*, 37 (8), 1310-1327.
- Fletcher, T. & Walle, T. (2015). Negotiating their right to play: Asian-specific cricket teams and leagues in the UK and Norway. *Identites: Global Studies in Culture and Power*, 22 (2), 230-246.
- Giulianotti, R. (2004). Human Rights, Globalization and Sentimental Education: The Case of Sport. *Sport in Society: Cultures, Commerce, Media, Politics*, 7 (3), 355-369.
- Guba, E. & Lincoln, Y. (1989). *Fourth generation evaluation*. London: Sage.
- Guba, E. & Lincoln, Y. (1994). Paradigmatic controversies, contradictions and emerging confluences. In N. Denzin & Y. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (3rd ed.), s. 191-216. London: Sage.
- Guttman, A. (2004). *From Ritual to Record. The Nature of Modern Sport*. New York: Columbia University Press.
- Gupta, A. (2004). The Globalization of Cricket: The Rise of the Non-West. *The International Journal of the History of Sport*, 21 (2), 257-276.
- Gupta, A. (2009). India and the IPL: Cricket's Globalized Empire. *The Round Table: The Commonwealth Journal of International Affairs*, 98 (401), 201-211.
- Hewitt, J. P. & Schulman, P. (2011). *Self and Society. A Symbolic Interactionist Social Psychology* (11th edition). Boston: Pearson Education, Inc.

- Holloway, I. (1997). *Basic concepts for qualitative research*. Oxford: Blackwell Science.
- Holstein, J.A. & Gubrium, J.F. (2004). Active interviewing. I D. Silverman (Ed.), *Qualitative Research. Theory, Method and Practice* (2nd ed), s. 140-161. London: Sage.
- Holt, R. (1989). *Sport and the British. A modern history*. Oxford: Oxford University Press.
- Huizinga, J. (1950). *Homos Ludens: A Study of the Play Element in Culture*. Boston: Beacon.
- Jarvie, G. & Maguire, J. (1998). *Sport and leisure in social thought*. London: Routledge.
- Kaiser, K. (2009). Protecting respondent confidentiality in qualitative research. *Qualitative Health Research*, 19 (11), 1632-1641.
- Kaufman, J. & Patterson, O. (2005). Cross-National Cultural Diffusion: The Global Spread of Cricket. *American Sociological Review*, 70 (1), 82-110.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2010). *Det kvalitative forskningsintervju* (2. utgave). Oslo: Gyldendal Norske Forlag AS.
- Lincoln, Y. & Guba, E. (1985). *Naturalistic inquiry*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Madan, M. (2000). "It's Not Just Cricket!": World Series Cricket: Race, Nation, and Diasporic Indian Identity. *Journal of Sports & Social Issues*, 24 (1), 24-35.
- Maguire, J. (2001). *Global Sport. Identities. Societies. Civilizations*. Cambridge: Polity Press.
- Malcolm, D., Gemmell, J. & Mehta, N. (2009). Cricket and Modernity: international and interdisciplinary perspectives on the study of the Imperial Game. *Sport in Society: Cultures, Commerce, Media, Politics*, 12 (4-5), 432-446.
- Mead, G. H. (1934). *Mind, Self, & Society*. London: The University of Chicago Press.

- Mehta, N., Gemmel, J. & Malcolm, D. (2009). 'Bombay Sport Exchange': cricket, globalization and the future. *Sport in Society: Cultures, Commerce, Media Politics*, 12 (4-5), 694-707.
- Neumann, C. B. & Neumann, I. B. (2012). *Forskeren i forskningsprosessen. En metodebok om situering*. Oslo: Cappelen Damm AS.
- Perinbanayagam, R. (2006). *Games and Sport in Everyday Life. Dialogues and Narratives of the Self*. Boulder, Colorado: Paradigm Publishers.
- Plummer, K. (2001). *Documents of life 2. An invitation to a critical humanism*. London: Sage.
- Plummer, K. (2010). *Sociology. The basics*. Oxon: Routledge.
- Putnam, R. D. (2000). *Bowling Alone. The Collapse and Revival of American Community*. New York: Simon & Schuster.
- Radja, A. (2007, 5. februar). Cricket kan bekjempe kriminalitet. *Aftenposten*. Hentet 21. April 2015 fra <http://www.aftenposten.no/meninger/spaltister/raja/Cricket-kan-bekjempe-kriminalitet-6604894.html>
- Raman, P. (2014). 'It's because we're Indian, innit?' Cricket and the South Asian diaspora in post-war Britain. *Identities: Global Studies in Culture and Power*, DOI: 10.1080/1070289X.2014.887566
- Redfield, R. (1941). *The Folk Culture of Youcatan*. Chicago: The University of Chicago Press.
- Robertson, R. (1992). *Globalization: Social theory and global culture*. London: Sage.
- Rosencrance, J. (1985). The Invisible Horsemen: The Social World of the Backstretch. *Qualitative Sociology*, 8 (3), 248-265.
- Rowe, D. & Gilmour, C. (2009). Global Sport: Where Wembley Way meets Bollywood Boulevard. *Continuum: Journal of Media and Cultural Studies*, 23 (2), 171-182.
- Rubin, H. J. & Rubin, I. S. (2012). *Qualitative Interviewing. The Art of Hearing Data* (3rd ed.). London: Sage.

- Rumford, C. (2007). More than a game: globalization and the post-Westernization of world cricket. *Global Networks*, 7 (2), 202-214.
- Sandiford, K. A. P. (1998). Introduction. I B. Stoddart & K.A.P. Sandiford (Eds.) *The Imperial Game. Cricket, Culture and Society*, 1-8. Manchester: Manchester University Press
- Sandiford, K. A. P. (1994). *Cricket and the Victorians*. Aldershot: Scholar Press.
- Seippel, Ø. (2001). *Sport, community structures and social integration: The case of Norwegian Sport Organisations*. Paper. Oslo: Institutt for samfunnsforskning.
- Silverman, D. (2006). *Interpreting Qualitative Data. Methods for Analyzing Talk, Text, and Interaction* (3rd ed.). London: Sage.
- Silverman, D. (2013). *Doing Qualitative Research* (4th ed.). London: Sage.
- Simmel, G. (1955). *Conflict and The Web of Group Affiliations*. New York: Free Press.
- Shibutani, T. (1955). Reference Groups as Perspectives. *American Journal of Sociology*, 60 (6), 562-569.
- Sparkes, A.C. & Smith, B. (2014). *Qualitative Research Methods in Sport, Exercise and Health. From process to product*. Oxon: Routledge.
- Stake, R. (1995). *The art of case study research*. London: Sage.
- Stoddart, B. (1988). Sport, Cultural Imperialism, and Colonial Response in the British Empire. *Comparative Studies in Society and History*, 30 (4), 649-673.
- Strauss, A. (1978). A social world perspective. I N. Denzin (Ed.), *Studies in Symbolic Interaction*, 119-128. Greenwich, CT: JAI Press.
- Taylor, G.W. & Ussher, J.M. (2001). Making sense of S&M: a discourse analytic account. *Sexualities*, 4 (3), 293-314.
- Thagaard, T. (2011). *Systematikk og innlevelse. En innføring i kvalitativ metode* (3. utgave). Bergen: Fagbokforlaget.
- Tracy, S. (2010). Qualitative Quality: Eight “Big-Tent” Criteria for Excellent Qualitative Research. *Qualitative Inquiry*, 16 (10), 837-851.

- Unruh, D. R. (1979). Characteristics And Types Of Participation In Social Worlds. *Symbolic Interaction*, 2 (2), 115-130.
- Unruh, D. R. (1980). The Nature of Social Worlds. *The Pacific Sociological Review*, 23 (3), 271-296.
- Unruh, D. R. (1983). *Invisible lives: Social worlds of the aged*. Beverly Hills, CA: Sage.
- Walle, T. M. (2010). *A Passion for Cricket: Masculinity, Ethnicity and Diasporic Spaces in Oslo*. Oslo: Upublisert doktorgradsavhandling, Universitetet i Oslo.
- Walle, T. M. (2013). Cricket as 'utopian homeland' in the Pakistani diasporic imagination. *South Asian Popular Culture*, 11 (3), 301-312.
- Wacquant, L.J.D. (1992). The Social Logic of Boxing in Black Chicago: Toward a Sociology of Pugilism. *Sociology of Sport Journal*, 9 (3), 221-254.
- Walseth, K. (2006). Young Muslim Women and Sport: the Impact of Identity Work. *Leisure Studies*, 25 (1), 75-96.
- Weber, M. (1949). *The Methodology of the Social Sciences*. New York: Free Press.
- Werbner, P. (1996). "Our Blood is Green": Cricket Identity and Social Empowerment among British Pakistanis. I J. MacClancy (Ed.), *Sport, Identity and Ethnicity*, 87-111. Oxford: Berg.
- Werbner, P. (1998). 'Diasporic Political Imaginaries: a Sphere of Freedom or a Sphere of Illusions'. *Communal/Plural*, 6 (1), 11-31.
- Wynne-Thomas, P. (1997). *The History of Cricket. From the Weald to the World*. Norwich: The Stationary Office.

Nettsider:

ESPN Cricinfo. (2010). *IPL matches to be broadcast live on Youtube*. Hentet 25/2, 2013 fra: <http://espncriinfo.com/ipl2010/content/story/445173.html>

Offisiell hjemmeside for Dansk Cricket (u.å). *Historien om cricket i Danmark*. Hentet 2. mai 2015 fra <http://cricket.dk/cricket/historieoprindelse/>

Statistisk Sentralbyrå (2015). *Innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre*. Hentet 15. april 2015 fra <http://www.ssb.no/befolkning/statistikker/innvbef>

UN (u.å). *Definiton of Youth*. Webutgave. Hentet 30. mai 2015 fra <http://www.un.org/esa/socdev/documents/youth/fact-sheets/youth-definition.pdf>

10. Vedlegg.

Vedlegg 1: Cricketreglene nærmere forklart.

Vedlegg 2: Informasjonsskriv – Forespørsel om deltagelse i forskningsprosjektet.

Vedlegg 3: Intervjuguide.

Vedlegg 4: Tilbakemelding på melding om behandling av personopplysninger fra NSD.

10.1 Vedlegg 1: Cricketreglene nærmere forklart.

Cricket spilles på en stor gressbane, som er omtrentlig rund eller oval i formen. Tilkjent midt på denne finnes det et rektangulært felt, en såkalt «**pitch**» eller «**wicket**». Det er dette feltet som utgjør hovedscenen i en cricketforestilling, og målene på denne flaten er regulert i spillereglene. Den skal være 22 yards (20,12 m.) lang, og 10 feet (3,05 m.) bred. Det er her duellen mellom «**bowler**» (han som avleverer ballen) og «**batsman**» (slagmannen) foregår. På hver ende i lengderetningen av dette feltet finnes et sett av tre stolper («**stumps**»). Disse blir sammenbundet ved at to mindre dreiede trestykker («**bails**») hviler i uthulede spor på toppen av stolpene. Denne strukturen er til sammen 9 inches bred (22,86 cm.) og 28 inches høy (71 cm.). Dette er en «**wicket**». Wicketene på hver side av pitchen står i en rett linje overfor hverandre.

Som i fotball er det elleve spillere på hvert lag. Innlaget representeres til en hver tid av to slagmenn som tar posisjon ved hver sin wicket. Oppgaven til laget som er inne er å få så mange poeng («**runs**») som mulig. Alle de elleve spillerne på laget kan i utgangspunktet delta i denne oppgaven. Laget som er ute («**the fielding team**»), har som sin oppgave å prøve å begrense antallet poeng laget som slår klarer å oppnå, samt slå ut innlagets spillere. Laget har til en hver tid en spiller som bowler ballen mot innlagets batsman. Begge lagene skal være både inne og ute i løpet av en kamp.

Ball og balltre.

En cricketball er omtrent på størrelse med en tennisball, men der stopper likheten. Mens tennisballen er gul og spretten, er cricketballen tung, hard og kommer i røde og hvite utgaver. Den har en kjerne av kork, omgitt av lær. Langs siden på ballen går det også en prominent håndsydd søm som holder den sammen. Denne spiller en sentral rolle i måten ballen beveger seg på i luften, og hvordan den oppfører seg når den treffer bakken.

Balltreet («**bat**») som brukes i cricket er ikke rundt som i baseball, men har en form som minner om en åre. Det er laget av piletre. Lengden kan ikke overgå 38 inches (98,5 cm.), og kan ikke være bredere enn 4,25 inches (10,8 cm.). Håndtaket er relativt langt og omgitt av gummi som sikrer et bedre grep. Overflaten på fremsiden av balltreet er rektangulær, flat og nesten i linje med håndtaket når sett på fra siden. Baksiden derimot har en v-form som gjør balltreet gradvis tykkere før det igjen blir smalere et stykke nedenfor midten av slagflaten.

Pitch

Det er her selve spillet foregår, og det er også annerledes enn det kortklippede gresset det blir omkranset av. Området består av leire som regelmessig blir valset. Pitchen er derfor tørrere og hardere enn resten av banen. Overflaten er også jevnere, og det er minimalt med gress som vokser her. Dette sikrer at ballen spretter i det den treffer bakken, og at den beveger seg på en trygg og nokså forutsigbar måte. Siden det er både kostbart å konstruere, og krevende å holde ved like, en pitch som dette, spilles cricket noen steder i verden på kunstgressmatter som monteres på et hardt underlag midt på banen. Blant de største problemene med en slik løsning er det at spilleflaten ikke vil forandre seg i løpet av en kamp, slik den vil gjøre på en naturlig pitch. Et annet problem er også at den kan favorisere laget som slår. Det er vanskeligere for en bowler å få ballen til å bevege seg sideveis når den treffer en matte fremfor naturlig grunn.

I hver ende av pitchen står det en wicket. Foran denne, 4 feet (1,22 m.) for å være nøyaktig, er det markert en hvit linje. Denne markerer i ene enden stedet hvor en bowler senest kan avlevere ballen («**popping crease**»), og på motsatt side grensen for det trygge området for en slagmann («**batting crease**»). Mer om dette senere.

Field

Området som omkranser pitchen kalles på engelsk for «**(out)field**». Størrelsen varierer fra bane til bane; fra Melbourne Cricket Ground (MCG) sin svære omkrets, til steder med mer sparsommelige dimensjoner. Det finnes ingen standardmål for størrelse eller fasong, men for internasjonale kamper er det nedfelt minimums- og maksimumsmål. Banen er vanligvis rund eller oval i formen, og banens yttergrense markeres ofte med et tau. Denne grensen refereres til som «**the boundary**». En cricketbane er betydelig større enn en fotballbane.

Utlaget har alle 11 spillerne ute på banen. Til en hver tid er det en som bowler, mens det bak slagmannen på motsatt side av pitchen befinner seg en «**wicketkeeper**». Hans oppgave er å fange ballen etter at den har passert slagmannen. Han er den eneste spilleren som bruker hansker for å fange ballen. De resterende spillerne er stasjonert ute i fielden. Det er kapteinen (ofte i samråd med bowler) som bestemmer hvor utlagets resterende spillere («**fielders**») skal stå. Det er taktiske hensyn som bestemmer dette.

Disse spillernes oppgave er i første rekke å stoppe ballen så raskt som mulig etter at slagmannen har slått den, for så å kaste den tilbake til enten bowler eller wicketkeeper. Særlig viktig er det å hindre ballen i å forsvinne ut av banen, og å ta i mot ballen hvis den blir slått i luften. Hvis en fielder greier å ta i mot ballen etter at en slagmann har slått den, og før den treffer bakken, så er slagmannen ute. Tilnærmet det vi kaller pol i slåball.

Det finnes mange ulike posisjoner ute på banen som blir befolket av utelagets spillere. Alle disse posisjonene har egne navn, ofte merkelige navn hvis eksakte opprinnelse dessverre har gått tapt. Det finnes dog flere posisjoner enn det finnes spillere, så kun et fåtall av posisjonen benyttes til en hver tid. Det er taktiske hensyn som ligger bak hvor de ulike spillerne befinner seg.

Innelaget har kun to spillere på banen til en hver tid. Disse befinner seg ikke ute i fielden, men inne på hver sin side av pitchen. I tillegg til hvert sitt balltre er de utstyrt med hansker, hjelm (som oftest), store leggbeskyttere og diverse annet beskyttelsesutstyr. Ballen er hard, kommer ofte i stor fart, og kan gjøre stor skade hvis man ikke er årvåken eller godt nok beskyttet. Deres oppgave er å slå ballen avgårde for å skaffe runs, samtidig som man unngår å bli slått ut. Når en slagmann blir slått ut («**dismissed**»), kommer en lagkamerat og tar hans plass. Innelaget slår så lenge de fortsatt har to spillere på banen (til de har mistet ti slagmenn), eller til det ikke er mer tid igjen av kampen.

Det er to dommere på banen. Disse benevnes som «**umpires**», på samme måte som i tennis og baseball. En står plassert rett bak wicketen på motsatt side av der slagmannen står. Han som bowler passerer denne dommeren når han skal avlevere ballen. Den andre står ute i fielden, i 90 graders vinkel ut fra wicketen til slagmannen. Hans posisjon samsvarer med det som betegnes som «**square leg**» for en fielder. Disse to dommerne har ulike oppgaver, men bytter posisjon regelmessig i løpet av kampen.

Spilletts gang er sentrert rundt duellen mellom bowler og batsman. En bowler avleverer ballen med håp om å slå ut slagmannen, mens slagmannen forsøker å skaffe poeng for laget. Grunnen til at jeg ikke skriver at han kaster ballen er fordi han faktisk ikke gjør det. Han bowler ballen; derav navnet bowler og ikke f.eks. «pitcher» som i baseball. Hva er så forskjellen på å bowle og å kaste? Svaret finnes i hvilken stilling man har albuen i når man avleverer ballen. I cricket må ballen avleveres med strak albue, noe

som kan føles unaturlig for de som ikke er vant med å spille cricket fra de er unge. En bowler tar tilløp, svinger armen bakover, oppover, og rundt, før han avleverer ballen før den fremste foten passerer den streken på pitchen som benevnes som popping crease. Ballen kan sprette maksimalt én gang, og den må være innenfor en avstand som gjør at slagmannen kan treffe den for at den skal telle som en gyldig avlevering.

Runs

Slagmannen som står klar til å møte ballen som kommer mot ham («**striker**»), har til en hver tid en lagkamerat på motsatt side av pitchen («**non striker**»). Poeng skaffes ved at disse to slagmennene samarbeider. Når ballen kommer mot slagmannen, og han treffer ballen og slår den ut i fielden, kan han starte å løpe mot motsatt ende av pitchen. Det samme gjør slagmannen stasjonert på motsatt side. Innelaget samler runs (poeng), og for å få runs bør man løpe. Når slagmennene står innenfor strekene som betegnes som henholdsvis batting crease og popping crease er de trygge, men når de beveger seg utenfor disse kan utelaget slå ut spillerne. En såkalt «**run out**» oppnås ved å treffe wicketen før slagmannen har kommet seg innenfor streken – det vi kaller trygg sone. Når man starter å løpe for å samle runs må man altså være forsiktige og ha god kommunikasjon med hverandre, slik at man er i trygg sone når utelaget har fått kontroll på ballen og fått den tilbake til området rundt pitchen. Innelaget får et poeng når begge slagmennene har krysset pitchen én gang, to poeng hvis de løper over og tilbake igjen, tre poeng hvis de krysser pitchen tre ganger, og sånn kan de i teorien holde på i det uendelige. Derimot er det veldig sjelden innelaget har tid til å løpe mer enn tre runs før utelaget har fått kontroll på ballen. Det er spilleren som slår ballen som blir kreditert med runs, og alle spillernes poeng utgjør lagets totalsum.

Slagmannen kan også få poeng hvis han slår ballen ut av banen. Det belønnes med fire poeng, og kalles å slå en «**boundary**». Hvis slagmannen er så dyktig at han greier å slå ballen ut av banen uten at den berører bakken først får han seks runs. En «**six**» er det poengmessig mest innbringende slaget i cricket.

Lagets totalsum økes også hvis utelaget gjør seg skyldig i ugyldige avleveringer. «**No balls**» hvis ballen ikke blir bowlet på korrekt måte, eller bowleren trækker over streken når han avleverer ballen. «**Wides**» hvis ballen ikke avleveres nært nok slagmannen til at han har en overkommelig oppgave med å treffe ballen. Vanligvis gir disse ett run, og summeres som «**extras**» når man regner sammen innelagets totalsum. Hvis ballen

treffer leggbeskytteren eller en annen del av kroppen til slagmannen, eller ikke treffer noe som helst, og slagmennene løper runs, vil disse også telle som extras. Henholdsvis som «**leg byes**» og «**byes**».

Wickets

Et ord som vi allerede har vært inne på tidligere, og som både brukes som benevnelse på de tre stolpene i hver ende av pitchen, samt også brukes synonymt med ordet pitch, har også en tredje betydning. En bowler forsøker å ta wickets (slå ut slagmannen), mens en slagmann forsøker å beskytte sin wicket (hindre ballen fra å treffe wicketen bak seg, men også mer generelt ved å unngå å bli slått ut). For det finnes flere måter for en batsman å bli dismissed. Vi har allerede nevnt muligheten for å bli run out, der en fielder treffer wicketen når en slagmann befinner seg utenfor sin trygge sone. Vi skal nå se på de andre:

«**Bowled**» blir en batsman når ballen treffer wicketen bak ham. Det kan være veldig spektakulært når ballen treffer stolpene med stor kraft og de blir slått over ende, men det kan også dreie seg om at ballen bare så vidt berører stolpene. For at en spiller skal bli slått ut må minst en av de to trestykkene som hviler på stolpene, de vil kalte bails, falle ned. Det har hendt at ballen har truffet stolpene og at begge trestykkene på uforklarlig vis har blitt liggende. Hvis det skjer, vil slagmannen ikke bli slått ut.

«**Caught**» er en slagmann hvis han treffer ballen med balltreet eller hansken sin, og en spiller på motstanderlaget tar i mot ballen, og greier å holde den under kontroll før den har berørt bakken. Dette er nok den mest vanlige måten for en slagmann å miste sin wicket på. Ofte ved at ballen fanges av wicketkeeper eller andre spillere som står nær pitchen, men også av spillere som står lenger ute på banen.

«**Stumped**». Hvis slagmannen beveger seg fremover, og ut av sin trygge sone når han skal slå, så kan han leve farlig. Hvis wicketkeeperen da greier å fange ballen, og kaster den på wicketen, eller slår i wicketen med ballen i hånden slik at minst en bail faller ned, så er slagmannen ut stumped hvis han befinner seg utenfor linjen som kalles batting crease når dette skjer.

«**Hit wicket**» er hvis slagmannen er så uheldig at han slår ned sin egen wicket når han forsøker å treffe ballen.

«**LBW**», er en forkortelse for «**leg before wicket**» og er en av de mer kompliserte reglene som finnes i cricketsporten. Grunnen til at denne regelen finnes er for å forhindre at slagmennene skal kunne bruke de store leggbeskytterne sine til å blokkere ballen, og dermed forhindre den fra å treffe wicketen. Regelen vil også gjelde hvis ballen, etter at den er bowlet, treffer en annen del av slagmannens kropp eller utstyr bortsett fra balltreet eller hansken, og ville ha truffet wicketen hvis ikke slagmannen hadde vært i veien.

Det er dommeren sin oppgave å foreta vurderingen om en spiller er ut lbw eller ikke. Han må bestemme seg for om ballen, etter hans oppfatning, ville ha fortsatt i en bane som ville gjort at den ville ha truffet wicketen hvis ikke slagmannen hadde vært i veien. Hovedregelen er også at ballen må sprette, og treffe slagmannen, i den tenkte rette linjen mellom de to wicketene som står i hver ende av pitchen. Unntak finnes; der en spiller kan bli dømt lbw selv om ballen spretter og/eller treffer spilleren utenfor denne linjen, men det vil ikke være hensiktsmessig å gå mer nøyaktig inn på dette i denne, forholdsvis korte, redegjørelsen. Dommeren står i perfekt posisjon til å ta denne avgjørelsen, rett bak wicketen tvers overfor slagmannen.

Det finnes også andre måter å bli dismissed på som er mindre vanlige: Hvis slagmannen plukker opp ballen uten lov («**handling the ball**»), «**obstructing the field**», «**hitting the ball twice**», eller hvis han ikke kommer tidsnok ut på banen når det er hans tur til å slå: «**timed out**».

La oss nå ta for oss i litt nærmere detalj hvordan en bowler forsøker å slå ut en slagmann, og hvordan slagmannen prøver å score runs samtidig som han forsøker å beskytte sin wicket. Det er her duellene i en cricketkamp i hovedsak utkjemperes, og aktørene fortjener dermed å beskrives litt mer inngående.

Bowler

Man snakker gjerne om tre kategorier med bowlere: «**slow**», «**medium**» og «**fast**». Det dreier seg her om hvilken hastighet spilleren får på ballen i avleveringen. Noe av det mest imponerende man kan se i en cricketkamp er en bowler som sender avgårde baller i opp mot 150 km/t mot slagmannen. Det er derimot få spillere som har styrke, teknikk eller en kropp som tåler belastningen av dette. Flesteparten av bowlerne vil nok derfor karakteriseres som medium, mens noen gjør stor suksess med å avlevere ballen med

nokså lite fart; for det er nemlig mye mer enn hastighet som spiller inn når man skal bedømme vanskelighetsgraden på oppgavene som venter slagmannen når han skal møte disse ballene.

Den tydelige sømmen på ballen blir nemlig utnyttet til det maksimale av bowlerne. Det sammen kan luftforholdene bli, mens selve pitchen også i stor grad påvirker hvilken type bowling som er mest effektiv. I tillegg til hastighet på ballen, vil såkalte «**seam bowlers**» forsøke å få ballen til å bevege seg gjennom luften med sømmen på ballen i ulike posisjoner, alt etter hvordan de ønsker at ballen skal bevege seg etter at den treffer bakken. Hvis ballen lander på sømmen vil ballen nemlig oppføre seg ulikt alt etter sømmens posisjon. Sømmens posisjon kan også avgjøre hvordan ballen beveger seg i luften. I begynnelsen av kampen når ballen er ny, og når pitchen er lite brukt, og særlig hvis det fortsatt er litt gress på den, vil denne type bowling være vanskelig å hankses med.

Luftforholdene spiller også inn på bowling; særlig hvis det er overskyet og høy luftfuktighet vil ballen kunne svinge i luften – ofte sent, rett før den når slagmannen. De som er flinke til å utnytte dette benevnes som «**swing bowlers**», og for å være mest mulig effektive, og få best mulig effekt, lønner det seg ikke å ha for høy fart på avleveringene. De bowler derfor som oftest med medium fart. Etter hvert som ballen blir eldre og mer slitt, og hvis de er flinke til å pusse og ta vare på ene siden av ballen mens de lar den andre bli slitt, vil de også kunne oppnå en effekt som gjør at ballen svinger.

Noen spillere bowler også ballen sakte, av og til veldig sakte. For disse er det viktig å ha noen triks oppe i ermet, hvis ikke blir de ofte et lett bytte for slagmannen. En god «**spin bowler**» derimot kan være noe av det vanskeligste man kan møte. Som det ligger i ordets betydning, både på norsk og engelsk, er dette spillere som får ballen til å spinne. De får ballen til å rotere kraftig i luften, noe som kan føre til at ballen beveger seg mye etter at den treffer bakken. Ballen oppfører seg derfor helt annerledes etter at den spretter enn man skulle tro, og det blir en krevende oppgave for slagmannen å forutse ballens videre ferd. Ulike grep på ballen, ballens hastighet, antall rotasjoner i luften, sømmens posisjon når den treffer bakken, og baneforholdene, spiller alle inn på hvordan den vil oppføre seg. Ballen vil kunne bevege seg betydelig i sideveis retning, eller den

vil kunne skyte fart og sprette høyere enn forventet. Hvis pitchen er tørr og slitt, og det har oppstått sprekkdannelser, vil denne type bowling være ekstra effektiv.

Batsman

For at en slagmann skal lykkes er det flere egenskaper som er ettertraktet. Det å være fokusert til en hver tid er nok noe av det aller viktigste. Når ballen kommer i en voldsom fart er det også en fordel å være fryktløs. Heldigvis har man nå for tiden både hjelm og godt beskyttelsesutstyr, men det er et fortrinn å være fryktløs, og det å tåle smerte er nok uunngåelig gjennom en karriere.

En god teknikk er viktig, og det å kunne beherske ulike slag en stor fordel. Selv om de fleste spillerne nok har spesielle slag de foretrekker, og har en tendens til å slå ballen til noen deler av fielden oftere enn andre, vil man lett kunne bli avslørt og satt under sterkt press hvis man har klare svakheter. Hvis utelaget vet at en slagmann sliter når ballen lander tidlig og spretter høyt, eller ofte har problemer med å plukke opp hvilken vei en ball vil spinne etter at den treffer bakken, kan man regne med at det er akkurat denne type bowling han vil få mot seg. En god slagmann vil derfor beherske flere typer slag, være god til å lese ballens ferd gjennom luften og forutse hvordan den vil bevege seg, for så å velge det slaget som er best egnet. Samtidig dreier det seg ikke bare om å slå runs, vel så ofte er det bare snakk om å overleve der ute. Ikke i bokstavelig forstand, men forstått som at fokuset ikke bare kan dreie seg om å score runs, men nesten utelukkende må være på ikke å miste sin wicket.

Dette er ikke anledningen til å ta for seg battingteknikk, men som dere forstår er det viktig å beherske både offensive og defensive slag. Navnene på de ulike slagene er: «cuts», «drives», «hooks», «sweeps», «leg glance», osv. Den beste måten å lære forskjellen på disse er å sette seg ned og se en kamp.

Laget

Det er som nevnt 11 spillere på hvert lag. Spillerne har ulike styrker. Noen er best som slagmenn, mens andre er spesialister på å bowle. Det finnes også «all rounders» som behersker begge deler. Én spiller har også ansvaret for å være wicketkeeper.

Det er viktig å finne en god balanse i laget mellom de ulike spillertypene. Fordelingen mellom dem varierer fra lag til lag og kamp til kamp, men det er ikke uvanlig at man

har seks slagmenn, én wicketkeeper og fire bowlers. Spilleren som er wicketkeeper er vanligvis også god som slagmann, og som nevnt kan flere spillere beherske godt både batting og bowling.

For innelaget skal alle spillerne slå (hvis tiden tillater det). Det er vanlig at de beste slagmennene slår først, mens spesialistene på bowling kommer til slutt. De kan ofte ha begrensede ferdigheter med balltreet i hånden. Det kan også være en fordel å ha både venstrehendte og høyrehendte slagmenn, siden dette kan være en kompliserende faktor for motstanderens bowlere, som kan finne det krevende å justere bowlingen sin deretter.

Utelaget har ofte 4-6 spillere som står for mesteparten av bowlingen. Når bowleren avleverer ballen har han wicketkeeperen bak slagmannen på motsatt side, mens resten av spillerene er fielders plassert i ulike posisjoner. Mange er spesialister på dette, særlig slagmennene som er fielders hele tiden laget er ute. Det er kapteinen som bestemmer hvilke posisjoner som skal dekkes til en hver tid, og det er tett kommunikasjon mellom bowler og kaptein for å få dem best mulig plassert i forhold til ballene som leveres til slagmannen.

Struktur og spillets gang.

Hvilket lag som skal slå først avgjøres ved myntkast, og kapteinen som vinner velger om han vil være inne eller ute først. Det vi i fotball kaller en omgang, vil i cricketterminologi refereres til som en «**inning**». Det er laget som slår som har eierforhold til inningen; vi snakker om deres inning. De må prøve å score så mange runs som mulig. Når det første laget er ferdig å slå bytter lagene plass, og det andre laget starter på sin inning.

Hver inning deles inn i «**overs**». En over er seks gyldige avleveringer fra bowler mot batsman. Med gyldige avleveringer menes baller som ikke bedømmes som no balls eller wides. Disse må bowles på nytt. En over kan derfor bestå av flere enn seks baller. Når man har gjennomført en over, vil neste over starte fra motsatt side av pitchen. En bowler kan ikke gjennomføre to overs på rad, så man skifter derfor bowler. Når neste over starter på motsatt side er det slagmannen som var no striker etter forrige ball som blir striker. Dommeren som tidligere stod ute i fielden kommer inn og blir hoveddommer, mens hoveddommer i forrige over går ut til square leg. Dette mønsteret repeteres gjennom hele kampen.

Det finnes to versjoner av cricket: en lang versjon, og kortere format som avgjøres i løpet av en dag. La oss se på forskjellen mellom disse variantene.

Såkalt «**first class cricket**» spilles over to innings per lag. Det settes gjerne av fire eller fem dager til en kamp som dette. Hvis ingen av lagene har vunnet i løpet av tiden som er avsatt ender kampen uavgjort («**draw**»). En «**Test Match**», som er landskamper mellom de beste landene i verden, spilles over fem dager, mens kamper i nasjonale ligaer gjerne går over fire dager. Det skal bowles 90 overs per dag. Disse fordeles slik: 30 overs før «**lunch**», som er en pause på 40 minutter, så 30 nye overs før en ny pause på 20 minutter («**tea**»), og 30 overs etterpå. For å vinne en kamp som dette må man ha flest runs, samtidig som man må ha slått ut motstanderlaget to ganger. Hvis kampen ender helt likt i runs etter at begge lagene har avsluttet sine innings ender kampen også uavgjort, men dette kalles en «**tie**» og er en meget sjelden begivenhet. Selv om det er satt av opp mot fem dager, kan en kamp bli avgjort tidligere enn dette. Hvis kampen derimot ikke blir avgjort i løpet av den avsatte tiden, ender den som nevnt uavgjort.

«**Limited overs cricket**» er en nyere variant av sporten, men med økende popularitet. Det er denne formen for cricket som spilles i Norge. Her har hvert lag kun én inning, og denne varer kun et maksimalt antall overs. I internasjonale kamper finnes det to varianter: en på 50 overs per lag og en på 20 overs per lag - kalt «**Twenty20**». Sistnevnte versjon tar bare i underkant av fire timer å fullføre. Varianter med 40 eller 60 overs er også vanlig. En Twenty20 kamp vil bestå av 120 gyldige avleveringer per lag, og det er opp til innelaget å forsøke å få flest mulig runs på disse. Deres inning avsluttes når ballene er bowlet, selv om ikke alle slagmennene er slått ut. Laget som har flest runs vinner.

De ulike formene for cricket er derfor ganske forskjellige med tanke på hva som kreves både av slagmenn og bowlere. Det kreves f.eks. en mye mer aggressiv batting i den kortere varianten, med økt press på å score runs med en mye høyere frekvens. For de som er bowlere vil det ofte i limited overs cricket dreie seg like mye om å gjøre det vanskelig for slagmennene å slå poeng som å prøve å ta wickets. Det siste er derimot av essensiell betydning i first class cricket, siden man må slå ut innelaget to ganger for å vinne.

Resultat

Cricketresultater gjengis på det som kalles et «**scorecard**». Hvis man kommer inn på en cricketbane (eller slår på fjernsynet) og ser at stillingen er 235/6, betyr dette at innelaget har 235 runs og har mistet 6 wickets. Hvis det står at det er spilt 16.3 overs betyr det at det har blitt bowlet 16 overs og 3 baller ($16 \times 6 + 3 = 99$ baller). Hvis det står at en bowler har 2 – 56, så har han tatt to wickets og motstanderlaget har fått 56 runs på ballene han har avlevert.

Hvis vinnerlaget av en kamp er det laget som slo først, vil størrelsen på seieren bli beskrevet på grunnlag av hvor mange runs de vant med. F.eks. i en Twenty20 kamp der lagenes samlede runs ble henholdsvis 156/4 etter 20 overs og motstanderlaget kun fikk 149/6 i sin inning, vil seiersmarginen bli gitt som 7 runs. Hvis vi derimot snur på det, og tenker oss at det var laget som slo sist som vant, mens laget som fikk 149/6 slo først, vil seiersmarginene bli gitt på grunnlag av hvor mange wickets de hadde igjen når kampen ble avgjort. Seieren vil da bli beskrevet som at de vant med 6 wickets.

10.2 Vedlegg 2: Informasjonsskriv – Forespørsel om deltagelse i forskningsprosjektet.

Forespørsel om deltagelse i forskningsprosjektet

*«Norske ungdommers erfaringer som cricketspillere».*³⁸

Bakgrunn og formål

Cricket er en sport med lang historie og stolte tradisjoner i England og flere av landene som tilhører det britiske samveldet. I Norge, derimot, var sporten bortimot ikke-eksisterende før pakistanske arbeidsinnvandrere begynte å spille uorganisert cricket på 70-tallet. Dette forskningsprosjektet har som mål å beskrive situasjonen for norsk cricket i dag: når sporten er organisert av et eget særforbund med medlemskap i Norges Idrettsforbund, utøves av flere tusen spillere og er organisert i seriespill der klubbene er fordelt i fem ulike divisjoner på seniornivå.

Dette prosjektet ønsker å få større kjennskap til cricket i Norge gjennom intervju med åtte unge spillere (18-24 år) som deltar i organisert cricket. Jeg ønsker å høre om deres personlige erfaringer som cricketspillere. Hvorfor de interesserer seg for sporten, hvorfor de er utøvere, og hvordan de oppfatter det å spille cricket i en norsk kontekst.

Prosjektet som er et masterprosjekt ved Norges idrettshøgskole håper dermed å kunne sette fokus på cricket gjennom perspektivene til unge spillere som er oppvokst i Norge, og har norsk statsborgerskap. Utøvere som interesserer seg for sporten, og som ønsker å dele sine erfaringer av det de har opplevd så langt, og tankene de gjør seg om framtiden.

Ambisjonen er at disse historiene skal gi større innsikt om temaet, og være til hjelp både med tanke på videre forskning og eventuelle tiltak som kan settes i verk for å fremme cricketsportens utvikling i Norge.

³⁸ Studien er meldt til Personvernombudet for forskning, Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS.

Hva innebærer deltakelse i studien?

Formålet med studien er økt forståelse for hvordan unge spillere erfarer det å delta i organisert cricket i en norsk kontekst. For best mulig å kunne oppnå dette, legges det opp til å benytte intervju i denne undersøkelsen.

I et intervju vil du få mulighet til å presentere din historie som cricketinteressert i størst mulig grad gjennom dine egne ord og på dine premisser. Dine refleksjoner over hva du har opplevd, hvilke tanker du gjør deg om din situasjon i dag, og hvilke tanker du gjør deg om fremtiden. Det er dine historier og opplevelser som står i fokus!

Intervjuet vil kunne få en varighet på ca. 1-2 timer, alt etter hvor mye du har lyst å fortelle. Det kan også bli aktuelt med oppfølgingssamtaler hvis det er ønskelig for noen av partene. Sted for intervjuene vil bli avtalt på et senere tidspunkt, men det skal ikke medføre betydelig reisevirksomhet fra din side.

Det vil bli gjort lydopptak av intervjuene, og disse vil senere bli transkribert. Den transkriberte teksten vil være grunnlag for analyse, og vil bli brukt ved presentasjon av resultatene.

Hva skjer med informasjonen om deg?

Alle personopplysninger vil bli behandlet konfidensielt. Kun undertegnede og min veileder ved Norges idrettshøgskole, professor Mari Kristin Sisjord (telefon: 23262426/90084739), vil ha tilgang til dine personopplysninger.

Alle som deltar i undersøkelsen vil bli gitt fiktive navn. Andre personlige opplysninger vil også bli forandret slik at du ikke skal gjenkjennes ut fra det som står skrevet i den ferdige publikasjonen.

Prosjektet skal etter planen avsluttes den 31. oktober 2014. Ved prosjektslutt vil alt datamateriale anonymiseres.

Frivillig deltakelse

Det er frivillig å delta i studien, og du kan når som helst trekke ditt samtykke uten å oppgi noen grunn.

Dersom du trekker deg, vil alle opplysninger om deg bli anonymisert.

Hvis du ønsker å delta eller har spørsmål til studien, ta kontakt med Odd Arne Eidem.

Telefon: 95847878, eller via e-post: oddae@student.nih.no

Samtykke til deltakelse i studien

Jeg har mottatt informasjon om studien, og er villig til å delta

(Signert av prosjektdeltaker, dato)

10.3 Vedlegg 3: Intervjuguide.

Del 1.

Personlig informasjon.

Navn og alder.

Barndom – fødested, bosted i oppveksten, foreldre, søsken og slektninger,

Videre oppvekst – Skolegang – Jobb – Frem til i dag.

Interesse for cricket.

Hvordan, og når, oppstod den?

Sentrale personer? Hvem introduserte deg for sporten?

Hvem brukte du å spille med? Hvor?

Andre du delte din interesse for cricket med?

Hvilke andre interesser som barn? Interessert i andre idretter?

Første møte med organisert cricket.

Når? Hvor gammel var du? Klubb?

Hvem introduserte deg for organisert cricket?

Fortell litt om ditt første inntrykk.

Hvorfor akkurat cricket?

Hva er det med cricket som gjør at du liker sporten?

- Hvor godt kjenner du til sportens historie?
- Synes du det har vært vanskelig å forstå alle reglene?
- Hvilket format av sporten foretrekker du?

Følger du mye med på cricket?

Hvilke lag? Hvilke spillere?

Ser du mye cricket på TV/internett? Diskuterer med andre på nettet? Sosiale medier?

Viktigste kilde til informasjon?

Interessert i andre idretter nå?

- Aktiv utøver eller som tilskuer/interessert?

Del 2.

Cricketklubben.

Hva har vært avgjørende for valg av klubb?

Beskriv klubben(e) du spiller/har spilt for.

- Hvorfor skiftet du klubb?

Kan du fortelle litt om hvem som er medlemmer?

- Alder? Bakgrunn? Nabolag?

Hvordan trives du i klubben? Har alle det trivelig sammen? Godt sammensveiset gjeng?

- God kommunikasjon? Hvilket språk snakker dere når dere er sammen?
- Er det noen som holder mer sammen enn andre? Ulike «klikker»?

Hvem tar avgjørelsene klubben? Sentrale personer? Laguttak?

- Er det noen som nyter større status og respekt enn andre? Hvorfor tror du det er sånn?

Klubbens «hjem»? Samlingssted? Ved mangel av klubbhus, hjemmebane, etc.

Er det mest fokus på det sportslige eller det sosiale?

Det sosiale fokuset.

Hvordan legger klubben til rette for at alle skal trives?

- Kommer alle godt overens med hverandre?

Kan du fortelle litt om hvordan dere har det sosialt under trening og i kamp?

Er det noen som bidrar mer enn andre på det sosiale plan?

Hva diskuteres/snakkes det om når dere er samlet?

- Hvis erfaring fra andre idrettslag, hva er likt/forskjellig?

Driver dere med andre cricketrelaterte aktiviteter? F.eks. ser kamper sammen?

Møtes dere sosialt utenom når dere spiller cricket?

Hadde du mange venner på laget før du begynte der?

- Har du fått mange nye venner etter at du begynte?
- Har du inntrykk av at cricket er en fin møteplass hvor folk kan bli kjent?
- Kjenner du mange på din egen alder som spiller cricket på andre lag?

Det sportslige fokuset.

Hvor viktig er det for deg å vinne? Hvor viktig tror du det er for de andre på laget?

Er det å bli best mulig som cricketspiller en viktig motivasjon for deg for å spille cricket?

- Hvor viktig tror du det er for de andre å utvikle seg som cricketspillere?

Er klubben fokusert på å forbedre det sportslige nivået?

- Hvor trener dere? Hvor ofte trener dere? Er det bra oppmøte på treningene?
- Kan du fortelle litt om hvordan treningene er organisert?
- Hvem organiserer dem? Trenerne? Lagledere? Kaptein?

Føler du at det er de beste spillerne som til en hver tid blir tatt ut for å spille kamp?

- Hvem tar avgjørelsene?

Under kampen er det sikkert kapteinen som tar de sportslige avgjørelsene?

- Lytter han til dere andre når det gjelder taktiske valg? Bowling? Plasseringer i fielden?
- Hvilke andre spillere er evt. med på å ta avgjørelsene?
- Er sportslig ferdighetsnivå eller erfaring avgjørende egenskaper for å være med å bestemme? Evt. andre ting som spiller inn?

Kan du fortelle om en vanlig cricketkamp.

Stemningen i laget på kampdag?

- Reiser dere samlet? Møtes dere lenge før kampen?

Spilleforhold. Baneforhold? Utsyr? Vær?

Har dere mye sosial kontakt med motstanderlagene?

- Varierer det mellom lagene dere møter?

Dommere.

Tilskuere.

- Kommer det ofte folk og ser på kamp?

- Hvem er det som kommer?

Egen karriere.

Spesialisering? Posisjon på banen?

Sterke og svake sider? Ambisjoner for egen karriere.

Hvor mye tid bruker du i gjennomsnitt på cricket? I sesong? Utenom sesong?

Hva tror du at du hadde brukt denne tiden på hvis du ikke spilte cricket?

Hva er det viktigste for deg, det sportslige eller det sosiale?

Beskriv hvor godt du liker de ulike aktivitetene knyttet opp mot cricket.

- Trening. Kamp. Andre aktiviteter.

Er det vanlig blant vennene dine å spille cricket?

- Gir det status å være god?
- Er det noe du forteller til andre du kjenner, f.eks. studiekamerater/kolleger?
- Viser de interesse?

Hva vil du si er den viktigste grunnen til at du spiller cricket?

Det norske cricketmiljøet.

Hva synes du kjennetegner det norske cricketmiljøet?

- Sammenlign med andre idretter?

Har du inntrykk av at det er stor forskjell mellom de ulike klubbene?

- Etnisk sammensetning? Alder? Sportslige ferdigheter? Andre ting?

Norges Cricketforbund?

- Hva vet du om dem? Har du/dere mye kontakt med dem?

Andre sentrale aktører? Personer som nyter stor status? Har mye makt?

Er det mange kvinner i det norske cricketmiljøet?

- Hvordan deltar de?

Vil du si at det er spesielle kulturelle ting som særpreger det norske cricketmiljøet?

- Ting som typisk for sporten, eller spesifikt for det britiske samveldet, eller Sør-Asia?
- Noe som gjør at den skiller seg ut fra typiske norske idretter og norske idrettslag?

Hva synes du er det mest positive og mest negative med cricket i Norge?

Vil du si at det generelt er et godt/bra miljø? Uten konflikter?

Del 3.

Hvordan ser du for deg fremtiden til sporten i Norge?

Tror du de fleste unge med sørasiatisk bakgrunn spiller cricket eller fotball?

- Hva tror du er avgjørende for at noen velger den ene eller andre idretten?

Tror du at cricket vil øke i popularitet i Norge i løpet av den nærmeste fremtid?

- Hva mener du kan gjøres for å øke populariteten?
- Hva tror du er de største hindrene for at sporten kan vokse?

Tror du det er mulig å få flere etniske nordmenn til å spille cricket?

- Tror du at de som spiller cricket i Norge ønsker at flere etniske nordmenn skal delta?

Hva er det viktigste du lærer/har lært av å spille cricket?

Er det noe du ønsker å tilføye?

- Noe du vil fortelle som vi ikke har snakket om?
- Noe du har lyst å fortelle mer om, eller utdype?

10.4 Vedlegg 4: Tilbakemelding på melding om behandling av personopplysninger fra NSD.

Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste AS
NORWEGIAN SOCIAL SCIENCE DATA SERVICES



Mari Kristin Sisjord
Seksjon for kultur og samfunn Norges idrettshøgskole
Postboks 4014 Ullevål stadion
0806 OSLO

Harald Hårfagres gate 29
N-5007 Bergen
Norway
Tel: +47-55 58 21 17
Fax: +47-55 58 96 50
nsd@nsd.uib.no
www.nsd.uib.no
Org.nr. 985 321 884

Vår dato: 23.05.2014

Vår ref: 38827 / 3 / LT

Deres dato:

Deres ref:

TILBAKEMELDING PÅ MELDING OM BEHANDLING AV PERSONOPPLYSNINGER

Vi viser til melding om behandling av personopplysninger, mottatt 19.05.2014. Meldingen gjelder prosjektet:

<i>38827</i>	<i>Norske ungdommers erfaringer som cricketspillere</i>
<i>Behandlingsansvarlig</i>	<i>Norges idrettshøgskole, ved institusjonens øverste leder</i>
<i>Daglig ansvarlig</i>	<i>Mari Kristin Sisjord</i>
<i>Student</i>	<i>Odd Arne Eidem</i>

Personvernombudet har vurdert prosjektet, og finner at behandlingen av personopplysninger vil være regulert av § 7-27 i personopplysningsforskriften. Personvernombudet tilrår at prosjektet gjennomføres.

Personvernombudets tilråding forutsetter at prosjektet gjennomføres i tråd med opplysningene gitt i meldeskjemaet, korrespondanse med ombudet, ombudets kommentarer samt personopplysningsloven og helseregisterloven med forskrifter. Behandlingen av personopplysninger kan settes i gang.

Det gjøres oppmerksom på at det skal gis ny melding dersom behandlingen endres i forhold til de opplysninger som ligger til grunn for personvernombudets vurdering. Endringsmeldinger gis via et eget skjema, <http://www.nsd.uib.no/personvern/meldeplikt/skjema.html>. Det skal også gis melding etter tre år dersom prosjektet fortsatt pågår. Meldinger skal skje skriftlig til ombudet.

Personvernombudet har lagt ut opplysninger om prosjektet i en offentlig database, <http://pvo.nsd.no/prosjekt>.

Personvernombudet vil ved prosjektets avslutning, 31.10.2014, rette en henvendelse angående status for behandlingen av personopplysninger.

Vennlig hilsen

Katrine Utaaker Segadal

Lis Tenold

Kontaktperson: Lis Tenold tlf: 55 58 33 77
Vedlegg: Prosjektvurdering
Kopi: Odd Arne Eidem eidem.aa@gmail.com

Dokumentet er elektronisk produsert og godkjent ved NSDs rutiner for elektronisk godkjenning.

Avdelingskontorer / District Offices:

OSLO: NSD, Universitetet i Oslo, Postboks 1055 Blindern, 0316 Oslo. Tel: +47-22 85 52 11. nsd@uio.no
TRONDHEIM: NSD, Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, 7491 Trondheim. Tel: +47-73 59 19 07. kyrre.svarva@svt.ntnu.no
TROMSØ: NSD, SVF, Universitetet i Tromsø, 9037 Tromsø. Tel: +47-77 64 43 36. nsdmaa@svt.uib.no

Personvernombudet for forskning



Prosjektvurdering - Kommentar

Prosjektnr: 38827

Utvalget informeres skriftlig om prosjektet og samtykker til deltakelse. Informasjonsskrivet er godt utformet.

Det behandles sensitive personopplysninger om etnisk bakgrunn eller politisk/filosofisk/religiøs oppfatning. .

Personvernombudet legger til grunn at forsker etterfølger Norges idrettshøgskole sine interne rutiner for datasikkerhet. Dersom personopplysninger skal lagres på privat pc/mobile enheter, bør opplysningene krypteres tilstrekkelig.

Forventet prosjektslutt er 31.10.2014. Ifølge prosjektmeldingen skal innsamlede opplysninger da anonymiseres. Anonymisering innebærer å bearbeide datamaterialet slik at ingen enkeltpersoner kan gjenkjennes. Det gjøres ved å:

- slette direkte personopplysninger (som navn/koblingsnøkkel)
- slette/omskrive indirekte personopplysninger (identifiserende sammenstilling av bakgrunnsopplysninger som f.eks. bosted/arbeidssted, alder og kjønn)
- slette lydopptak

